

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Wijziging van onder meer de Wet studiefinanciering 2000 in verband met onder andere het versterken van de handhaving van de wet bij misbruik van studiefinanciering en het verbeteren van de inning van studieschulden (Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering)

Voorstel van wet

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de handhaving te intensiveren van de wetgeving rond studiefinanciering, studiefinanciering BES en tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten en tevens de inning van studieschulden te intensiveren en enkele wetstechnische onduidelijkheden weg te nemen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I. WIJZIGING WET STUDIEFINANCIERING 2000

De Wet studiefinanciering 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1.1 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Voor de toepassing van de artikelen 1.7, 7.1, 7.1a, 9.2, 9.6, 9.6d, 9.9a, en 9.9b wordt onder student mede verstaan een persoon die een aanvraag heeft gedaan om in aanmerking te komen voor een op grond van de wet bestaande aanspraak.

B

Onder vernummering van het vierde lid tot vijfde lid wordt in artikel 6.9 een lid ingevoegd, luidende:

4. Onze Minister besluit op aanvraag dat rente en aflossing van een debiteur in afwijking van het eerste lid vervallen in jaarlijkse termijnen, indien die debiteur niet woonachtig is in een land of gebied waar de eurobetalingsruimte SEPA van kracht is. Jaarbetaling kan uitsluitend worden toegekend voor de resterende termijnbetalingen van het lopende kalenderjaar of met ingang van het volgende kalenderjaar. Onze Minister doet in de Staatscourant mededeling van de landen en gebieden waar SEPA van kracht is.

C

In artikel 6.17 wordt onder vernummering van het vierde lid tot vijfde lid een lid ingevoegd, luidende:

4. In afwijking van het tweede lid wordt een schuld, ontstaan uit een herziening op grond van artikel 7.1 waarbij sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur, niet omgezet in een lening.

D

Na artikel 6.20 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 6.3. Directe opeisbaarheid

Artikel 6.21. Directe opeisbaarheid bij grote betalingsachterstand

1. In afwijking van de artikelen 6.9 tot en met 6.14 kan Onze Minister bepalen dat van de lening, genoemd in paragraaf 6.1 of 6.2, ten hoogste eenzelfde bedrag als de achterstallige schuld, exclusief wettelijke rente en bijkomende kosten, terstond opeisbaar wordt indien:
 - a. er een achterstallige schuld is van ten minste 12 termijnbetalingen of ten minste € 2.000, exclusief wettelijke rente en bijkomende kosten; en
 - b. de belangen van de debiteur niet onevenredig worden aangetast door het opeisbaar worden van een deel van de lening.
2. Op het opeisbaar geworden bedrag is artikel 6.8, tweede tot en met vierde lid, van overeenkomstige toepassing.
3. De termijnbetaling wordt opnieuw vastgesteld per 1 januari van het jaar volgend op de beslissing, bedoeld in het eerste lid, op basis van het resterende aantal maanden van de aflofsfase.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld voor de goede uitvoering van dit artikel.

E

Artikel 7.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede en derde lid alsmede de aanduiding '1.' voor het eerste lid vervallen.
2. In onderdeel l vervalt 'of'.
3. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel m door ', of' wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - n. de duur van de terugbetalingsperiode is vastgesteld.

F

Na artikel 7.1 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 7.1a. Gronden voor herziening

Herziening vindt plaats op grond van het feit dat:

- a. een beschikking genomen is waarvan de student of de debiteur onderscheidenlijk zijn ouder wist of redelijkerwijs had kunnen weten dat deze onjuist was;
- b. de situatie van langdurige afwezigheid, bedoeld in artikel 4.3, zich niet heeft voorgedaan;
- c. op basis van onjuiste of onjuist verwerkte gegevens anders dan bedoeld onder a,
 - 1°. te veel of te weinig studiefinanciering is toegekend;
 - 2°. de vorm van de studiefinanciering onjuist is vastgelegd anders dan bedoeld in onderdeel b;
 - 3°. de termijnbetaling te hoog of te laag is vastgesteld;
 - 4°. de draagkracht van de debiteur te hoog of te laag is vastgesteld;
 - 5°. de hoogte van het bedrag van de kwijtschelding, bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, te hoog of te laag is vastgesteld;
 - 6°. de hoogte van de veronderstelde ouderlijke bijdrage te hoog of te laag is vastgesteld; of
 - 7°. een onjuist besluit met betrekking tot de reisvoorziening of de duur van de terugbetalingsperiode is genomen;
- d. betrokkene heeft gehandeld in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet;
- e. geen gevolg is gegeven aan de aanvraag tot peiljaarverlegging op grond van artikel 3.10 of 6.12, maar later blijkt dat wel aan de voorwaarde, genoemd in artikel 3.10, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 6.12, tweede lid, is voldaan;
- f. gevolg is gegeven aan de aanvraag tot peiljaarverlegging van artikel 3.10 of 6.12, en later blijkt dat niet is voldaan aan de voorwaarde, genoemd in artikel 3.10, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 6.12, tweede lid;
- g. achteraf is gebleken van feiten of omstandigheden, die, waren zij eerder bekend geweest, niet tot toepassing van artikel 2.17a zouden hebben geleid; of
- h. andere, nader gebleken feiten of omstandigheden, die, waren zij eerder bekend geweest, tot een andere beschikking zouden hebben geleid.

Artikel 7.1b. Wettelijk bewijsvermoeden bij herziening

1. De herziening ten nadele, vindt plaats met ingang van de datum van de laatst geregistreerde wijziging van feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien.

2. Indien op dezelfde gronden een eerdere herziening heeft plaatsgevonden, vindt de latere herziening plaats met ingang van de dag na de laatste dag van de periode waarop de eerdere herziening zag, of, indien dit een latere datum betreft, de dag van de laatst geregistreerde wijziging van feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien.

Artikel 7.1c. Herzieningstermijnen

Behoudens in geval van bedrog, kan een herziening slechts geschieden binnen:

- a. 5 jaren na het einde van het desbetreffende studiefinancieringstijdvak, het kalenderjaar waarvoor de termijnbetaling is vastgesteld of het kalenderjaar waarvoor de draagkracht van de debiteur is vastgesteld, indien het een herziening betreft als bedoeld in artikel 7.1a, onderdelen a, b, c, onder 2°, e of f;
- b. 3 jaren na het einde van het desbetreffende studiefinancieringstijdvak, indien het een herziening betreft als bedoeld in artikel 7.1a, onderdeel c, onder 6°; of
- c. 18 maanden na het einde van het desbetreffende studiefinancieringstijdvak, het kalenderjaar waarvoor de termijnbetaling is vastgesteld of het kalenderjaar waarvoor de draagkracht van de debiteur is vastgesteld, indien het een herziening betreft anders dan bedoeld onder a of b.

G

In artikel 7.3 wordt 'De artikelen' vervangen door 'Onverminderd artikel 9.9b, derde lid, zijn de artikelen' en wordt 'zijn niet van toepassing' vervangen door 'niet van toepassing op deze wet'.

H

Artikel 9.1a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt 'Toezicht in verband met artikel 1.5' vervangen door 'Toezicht door aangewezen ambtenaren of andere personen'.
2. In het eerste lid wordt 'op de naleving van artikel 1.5' vervangen door 'op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet'.
3. In het tweede lid vervalt 'die worden aangewezen,'.

I

In artikel 9.1b, eerste lid, wordt 'mbo-student' vervangen door 'student of debiteur'.

J

In artikel 9.2, derde lid, wordt 'minder studiefinanciering' vervangen door 'geen of minder studiefinanciering'.

K

Na artikel 9.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9.2a. Bereikbaarheidsplicht

1. De student met studiefinanciering of debiteur zorgt dat hij kan worden aangeschreven door Onze Minister.
2. De student met studiefinanciering of debiteur kan in ieder geval worden aangeschreven indien hij onverwijld en uit eigen beweging aan Onze Minister:
 - a. wijzigingen in zijn contactgegevens schriftelijk doorgeeft, voor zover die wijzigingen niet blijken uit de basisregistratie personen; of
 - b. via een derde bereikbaar is van wie hij schriftelijk de contactgegevens doorgeeft aan Onze Minister.
3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over wat onder contactgegevens wordt verstaan, welke gegevens minimaal aan DUO worden verstrekt en over de wijze van verstrekking.

L

Artikel 9.6 komt te luiden:

Artikel 9.6. Uitwisselen van gegevens met bestuursorganen

1. Bestuursorganen, de op grond van artikel 9.1a, eerste lid, aangewezen toezichthouders en Onze Minister wisselen kosteloos gegevens uit over studenten en debiteuren.
2. De uitwisseling is beperkt tot gegevens benodigd voor de uitvoering van deze wet, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a. de toekenning van studiefinanciering;
 - b. het vaststellen van:
 - 1°. de duur, vorm en hoogte van de studiefinanciering;
 - 2°. de hoogte van de lening;
 - 3°. de hoogte van de termijnbetaling;
 - 4°. de hoogte van de achterstallige schuld; en
 - c. invordering van achterstallige schulden.
3. De bestuursorganen en toezichthouders, bedoeld in het eerste lid, zijn bevoegd uit eigen beweging of desgevraagd verplicht aan Onze Minister de betreffende gegevens te verstrekken.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gevallen waarin en de wijze waarop in ieder geval gegevens worden uitgewisseld.

M

Artikel 9.6b wordt vervangen door drie artikelen, luidende:

Artikel 9.6b. Internationale gegevensuitwisseling bij meeneembare studiefinanciering

Onze Minister kan, voor de uitvoering van de wet, inlichtingen over een student opvragen bij het bevoegd gezag van de staat waar de student een opleiding wil gaan volgen of volgt met studiefinanciering op grond van artikel 2.13a of 2.14.

Artikel 9.6c. Internationale gegevensuitwisseling bij Nederlandse studieschulden

Onze Minister is bevoegd om met gebruikmaking van de noodzakelijke persoonsgegevens van de debiteur, het bevoegd gezag van een andere staat te verzoeken de persoonsgegevens van de debiteur te verstrekken die noodzakelijk zijn voor een effectieve invordering.

Artikel 9.6d. Internationale gegevensuitwisseling bij niet-Nederlandse studieschulden

1. Onze Minister is bevoegd om aan de voor de verstrekking van een tegemoetkoming in de kosten voor toegang tot het onderwijs of voor levensonderhoud voor studenten verantwoordelijke autoriteit van een andere staat, noodzakelijke persoonsgegevens te verstrekken van de persoon die een lening of achterstallige schuld heeft in die andere staat, ten behoeve van een effectieve invordering door deze autoriteit.
2. De in het eerste lid bedoelde verantwoordelijke autoriteit toont voor de verstrekking van die persoonsgegevens aan dat de student ten laste van die autoriteit een tegemoetkoming in de kosten voor de toegang tot het onderwijs of voor levensonderhoud heeft aangevraagd dan wel reeds ontvangt, of heeft ontvangen.

N

In artikel 9.9 vervallen het tweede en derde lid, alsmede de aanduiding '1.' voor het eerste lid.

O

Artikel 9.9a komt te luiden:

Artikel 9.9a. Bestuurlijke boete

1. Indien een student of een debiteur de inlichtingen, bedoeld in artikel 9.2, eerste en derde lid, niet, dan wel niet binnen de daartoe gestelde termijn heeft verstrekt, kan Onze Minister de student of de debiteur, onverminderd artikel 9.9, een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste 10 procent van het bedrag dat van de student of debiteur in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening.
2. Indien een student of de debiteur onjuiste inlichtingen of gegevens heeft verstrekt die hebben geleid tot de toekenning van studiefinanciering, toekenning van meer studiefinanciering of tot verlaging van het bedrag van de termijnbetaling, kan Onze Minister de student of de debiteur, onverminderd artikel 9.9, een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste 50 procent van het bedrag dat van de student of de debiteur in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening.

3. Geen bestuurlijke boete wordt opgelegd indien de omstandigheden die van belang zijn door Onze Minister kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens, tenzij de authentiek aangemerkte gegevens als gevolg van een onjuiste opgave of ontbrekende opgave door de student of debiteur niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid.

P

Na artikel 9.9a worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 9.9b. Recidive

1. Bij het maximumpercentage van de bestuurlijke boete, bedoeld in de artikelen 9.9 en 9.9a, eerste en tweede lid, kan 25 procentpunten worden opgeteld indien Onze Minister de student of de debiteur een bestuurlijke boete als bedoeld in de artikelen 9.9 of 9.9a, eerste en tweede lid, heeft opgelegd en de student of de debiteur, nadat voormelde bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden, wederom niet heeft voldaan aan een verplichting die op grond van die artikelen kan worden beboet.

2. Al dan niet naast de bestuurlijke boete, bedoeld in het eerste lid, kan Onze Minister in geval van recidive beslissen dat elke aanspraak op studiefinanciering of een of meer onderdelen daarvan vervalft.

3. Voordat Onze Minister een beslissing als bedoeld in het tweede lid neemt, stelt hij de student of debiteur in de gelegenheid te worden gehoord, overeenkomstig de artikelen 7:2 tot en met 7:9 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 9.9c. Hoogte bestuurlijke boete

1. De bestuurlijke boete, bedoeld in de artikelen 9.9a, eerste en tweede lid, en 9.9b, eerste lid, bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. Indien de verstrekking van onjuiste gegevens als bedoeld in artikel 9.9a, tweede lid, nog niet heeft geleid tot het ontvangen van studiefinanciering, meer studiefinanciering of tot een lager bedrag van de termijnbetaling, bedraagt de bestuurlijke boete ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Q

In artikel 10a.3 wordt 'en 6.14 tot en met 6.17' vervangen door: 6.14 tot en met 6.17 en 6.21.

R

In artikel 11.1, tweede lid, wordt na 'de artikelen 6.9, derde lid' ingevoegd ', 6.21, eerste lid'.

S

Na artikel 11.3 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 11.4. Afwijking van artikel 4:104 Awb

Indien de debiteur niet heeft voldaan aan de bereikbaarheidsplicht, bedoeld in artikel 9.2a, verjaart de bevoegdheid tot invordering van een lening in afwijking van artikel 4:104 van de Algemene wet bestuursrecht door verloop van tien jaren.

T

Aan hoofdstuk 12 wordt een paragraaf toegevoegd [waarvan de nummering aansluit op de laatste paragraaf van dat hoofdstuk], luidende:

Paragraaf 12.#. Overgangsbepalingen in verband met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering

Artikel 12.#1. Geen directe opeisbaarheid voor verwijtbaar handelen vóór invoering

Artikel 6.17, vierde lid, is niet van toepassing op herzieningen naar aanleiding van verwijtbaar handelen of nalaten van een debiteur dat heeft plaatsgevonden voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.#2. Geen directe opeisbaarheid voor bestaande betalingsachterstanden

Artikel 6.21 is niet van toepassing op achterstallige schulden met een vervaldatum die is gelegen voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel D, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.#3. Geen bestuurlijke boete voor eerdere overtredingen

Artikel 9.9a is niet van toepassing op overtredingen gepleegd voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel O, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering. Overtredingen die voortduren na de datum van inwerkingtreding van dat artikel kunnen met ingang van die datum worden beboet, waarbij het boetebedrag wordt berekend aan de hand van het per die datum onterecht verkregen voordeel.

Artikel 12.#4. Geen verlengde verjaring voor bestaande betalingsachterstanden

Artikel 11.4 is niet van toepassing op achterstallige schulden met een vervaldatum die is gelegen voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel S, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

ARTIKEL II. WIJZIGING WET STUDIEFINANCIERING BES

De Wet studiefinanciering BES wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1.1 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Voor de toepassing van de artikelen 1.7, 5.1, 7.1, 7.3, 7.4b en 7.4c wordt onder student mede verstaan een persoon die een aanvraag heeft gedaan om in aanmerking te komen voor een op grond van de wet bestaande aanspraak.

B

In artikel 4.13 wordt onder vernummering van het derde lid tot vierde lid een lid ingevoegd, luidende:

3. In afwijking van het tweede lid wordt een schuld, ontstaan uit een herziening op grond van 5.1 waarbij sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur, niet omgezet in een lening.

C

Na artikel 4.13 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4.14. Directe opeisbaarheid bij grote betalingsachterstand

1. In afwijking van de artikelen 4.9 tot en met 4.11 kan Onze Minister bepalen dat van de lening ten hoogste eenzelfde bedrag als de achterstallige schuld, exclusief wettelijke rente en bijkomende kosten, terstond opeisbaar wordt indien:

- a. er een achterstallige schuld is van ten minste 12 termijnbetalingen of ten minste USD 2.280, exclusief wettelijke rente en bijkomende kosten; en
- b. de belangen van de debiteur niet onevenredig worden aangetast door het opeisbaar worden van een deel van de lening.

2. Op het opeisbaar geworden bedrag is artikel 4.8, tweede tot en met vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld voor de goede uitvoering van dit artikel.

D

Artikel 5.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede tot en met vierde lid alsmede de aanduiding '1.' voor het eerste lid vervallen.

2. Aan het slot van onderdeel f vervalt 'of'.

3. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel g door ', of' wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

h. de duur van de terugbetalingsperiode is vastgesteld.

E

Na artikel 5.1 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 5.1.0a. Gronden voor herziening

Herziening vindt plaats op grond van het feit dat:

- a. een beschikking genomen is waarvan de student of de debiteur wist of redelijkerwijs had kunnen weten dat deze onjuist was;
- b. op basis van onjuiste of onjuist verwerkte gegevens anders dan bedoeld onder a,
 - 1°. te veel of te weinig studiefinanciering BES is toegekend;
 - 2°. wel of geen opstarttoelage is toegekend;
 - 3°. de vorm van de studiefinanciering BES onjuist is vastgelegd;
 - 4°. de termijnbetaling te hoog of te laag is vastgesteld;
 - 5°. de draagkracht van de debiteur te hoog of te laag is vastgesteld;
 - 6°. een onjuist besluit is genomen met betrekking tot de duur van de terugbetalingsperiode;
- c. betrokkene heeft gehandeld in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet;
- d. achteraf is gebleken van feiten of omstandigheden, die, waren zij eerder bekend geweest, niet tot toepassing van artikel 2.10a zouden hebben geleid; of
- e. andere, nader gebleken feiten of omstandigheden, die, waren zij eerder bekend geweest, tot een andere beschikking zouden hebben geleid.

Artikel 5.1.0b. Wettelijk bewijsvermoeden bij herziening

1. De herziening ten nadele vindt uiterlijk plaats met ingang van de datum van de laatst geregistreerde wijziging van feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien.
2. Indien op dezelfde gronden een eerdere herziening heeft plaatsgevonden, vindt de latere herziening uiterlijk plaats met ingang van de dag na de laatste dag van de periode waarop de eerdere herziening zag, of, indien dit een latere datum betreft, de dag van de laatst geregistreerde wijziging van feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien.

Artikel 5.1.0c. Herzieningstermijnen

1. Behoudens in geval van bedrog kan een herziening als bedoeld in artikel 5.1.0a, onderdelen a en b, voor zover het betreft de vorm van de studiefinanciering BES slechts geschieden binnen 5 jaren na:
 - a. het einde van het desbetreffende studiefinancieringstijdvak;
 - b. het kalenderjaar waarvoor de termijnbetaling is vastgesteld; of
 - c. het kalenderjaar waarvoor de draagkracht van de debiteur is vastgesteld.
2. Behoudens in geval van bedrog, kan een herziening anders dan bedoeld in het eerste lid, slechts geschieden binnen 18 maanden na:
 - a. het einde van het desbetreffende studiefinancieringstijdvak;
 - b. het tijdstip van beëindiging van de aanspraak op studiefinanciering op grond van de WSF 2000 voor zover het de opstarttoelage betreft;

- c. het kalenderjaar waarvoor de termijnbetaling is vastgesteld; of
- d. het kalenderjaar waarvoor de draagkracht van de debiteur is vastgesteld.

F

In het opschrift van hoofdstuk 7 wordt 'Inlichtingen en sancties' vervangen door 'Toezicht en sancties'.

G

Voor paragraaf 7.1 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 7.0. Toezicht

Artikel 7.0a. Toezicht door aangewezen ambtenaren of andere personen

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast:
 - a. de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren of andere personen,
 - b. de bij besluit van het bestuurscollege aangewezen ambtenaren.
2. Indien de ambtenaren of andere personen, bedoeld in het eerste lid, onder a, ressorteren onder een andere minister, wordt het besluit samen met die minister genomen.
3. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
4. De artikelen 5:11, 5:12, 5:13, 5:15 tot en met 5:17 en 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor Wet op de identificatieplicht wordt gelezen Wet identificatieplicht BES.

Artikel 7.0b. Informatie-uitwisseling

1. De toezichthouders, bedoeld in artikel 7.0a, en Onze Minister wisselen de persoonsgegevens en inlichtingen uit die nodig zijn voor de uitoefening van het toezicht.
2. Bij de gegevensuitwisseling wordt het persoonsgebonden nummer BES vermeld.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze van verstrekking van persoonsgegevens en inlichtingen op grond van het eerste en tweede lid en kan een nadere specificatie worden gegeven van de persoonsgegevens en inlichtingen die op grond van het eerste lid worden verwerkt.

H

In artikel 7.1, derde lid, wordt 'minder studiefinanciering BES' vervangen door 'geen of minder studiefinanciering BES of opstarttoelage'.

I

Na artikel 7.1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 7.1a. Bereikbaarheidsplicht

1. De student met studiefinanciering BES of opstarttoelage of de debiteur zorgt dat hij kan worden aangeschreven door Onze Minister.
2. De student met studiefinanciering BES of opstarttoelage of de debiteur kan in ieder geval worden aangeschreven indien hij onverwijld en uit eigen beweging aan Onze Minister:
 - a. wijzigingen in zijn contactgegevens schriftelijk doorgeeft; of
 - b. via een derde bereikbaar is van wie hij schriftelijk de contactgegevens doorgeeft aan Onze Minister.
3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over wat onder contactgegevens wordt verstaan, welke gegevens minimaal aan DUO worden verstrekt door de student met studiefinanciering BES of opstarttoelage of de debiteur en over de wijze van verstrekking.

J

Artikel 7.3 komt te luiden:

Artikel 7.3. Uitwisselen van gegevens met bestuursorganen

1. Bestuursorganen, de op grond van artikel 7.0a, eerste lid, aangewezen toezichthouders en Onze Minister wisselen kosteloos gegevens uit over studenten en debiteuren.
2. De uitwisseling is beperkt tot gegevens benodigd voor de uitvoering van deze wet, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a. de toekenning van studiefinanciering BES of opstarttoelage;Het vaststellen van:
 - 1°. de duur, vorm en hoogte van de studiefinanciering BES;
 - 2°. de hoogte van de lening;
 - 3°. de hoogte van de termijnbetaling;
 - 4°. de hoogte van de achterstallige schuld; en
 - c. invordering van achterstallige schulden.
3. De bestuursorganen en toezichthouders, bedoeld in het eerste lid, zijn bevoegd uit eigen beweging of desgevraagd verplicht aan Onze Minister de betreffende gegevens te verstrekken.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gevallen waarin en de wijze waarop in ieder geval gegevens worden uitgewisseld.

K

Artikel 7.4 wordt vervangen door drie artikelen, luidende:

Artikel 7.4. Internationale gegevensuitwisseling bij studiefinanciering BES of opstarttoelage

Onze Minister kan, voor de uitvoering van de wet, over een student die studiefinanciering BES of opstarttoelage aanvraagt dan wel reeds ontvangt, inlichtingen opvragen bij het bevoegd gezag van Aruba, Curaçao, Sint Maarten of een staat buiten het Koninkrijk waar de student een opleiding wil gaan volgen of volgt.

Artikel 7.4.0a. Internationale gegevensuitwisseling bij BES-studieschulden

Onze Minister is bevoegd om met gebruikmaking van de noodzakelijke persoonsgegevens van de debiteur, het bevoegd gezag van Aruba, Curaçao, Sint Maarten of een staat buiten het Koninkrijk te verzoeken persoonsgegevens van de debiteur te verstrekken die noodzakelijk zijn voor een effectieve invordering van de lening of achterstallige schuld.

Artikel 7.4.0b. Internationale gegevensuitwisseling bij andere dan BES-studieschulden

1. Onze Minister is bevoegd om aan de voor de verstrekking van een tegemoetkoming in de kosten voor toegang tot het onderwijs of voor levensonderhoud voor studenten verantwoordelijke autoriteit van Aruba, Curaçao, Sint Maarten of een staat buiten het Koninkrijk, noodzakelijke persoonsgegevens te verstrekken van de persoon die een lening of achterstallige schuld heeft bij die staat of dat land, ten behoeve van een effectieve invordering door deze autoriteit.
2. De in het eerste lid bedoelde verantwoordelijke autoriteit toont voor de verstrekking van gegevens aan dat de student ten laste van die autoriteit een tegemoetkoming in de kosten voor de toegang tot het onderwijs of voor levensonderhoud heeft aangevraagd dan wel reeds ontvangt, of heeft ontvangen.

L

Voor paragraaf 7.2 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 7.1a. Bestuurlijke boete

Artikel 7.4b. Bestuurlijke boete

1. Indien een student of een debiteur de inlichtingen, bedoeld in artikel 7.1, eerste en derde lid, niet, dan wel niet binnen de daartoe gestelde termijn heeft verstrekt, kan Onze Minister de student of de debiteur een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste 10 procent van het bedrag dat van de student of debiteur in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening.
2. Indien een student of de debiteur onjuiste inlichtingen of gegevens heeft verstrekt die hebben geleid tot de toekenning van studiefinanciering BES of opstarttoelage, toekenning van meer studiefinanciering BES of tot verlaging van het bedrag van de termijnbetaling, kan Onze Minister de student of de debiteur een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste 50 procent van het bedrag dat van de student of de debiteur in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening.
3. Geen bestuurlijke boete wordt opgelegd indien de omstandigheden die van belang zijn door Onze Minister kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens, tenzij de authentiek aangemerkte gegevens als gevolg van een onjuiste opgave of ontbrekende opgave door de student of debiteur niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid.

Artikel 7.4c. Recidive

1. Bij het maximumpercentage van de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 7.4b, eerste, tweede en derde lid, kan 25 procent worden opgeteld indien Onze Minister de student of de debiteur een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 7.4b, eerste, tweede of derde lid, heeft opgelegd en de student of de debiteur, nadat voormelde bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden, wederom niet heeft voldaan aan een verplichting wat op grond van dat artikel kan worden beboet.
2. Al dan niet naast de bestuurlijke boete, bedoeld in het eerste lid, kan Onze Minister in geval van recidive beslissen dat elke aanspraak op studiefinanciering BES, onderdelen daarvan of opstarttoelage vervalt.
3. Voordat Onze Minister een beslissing als bedoeld in het tweede lid neemt, stelt hij de student of debiteur in de gelegenheid te worden gehoord, overeenkomstig de artikelen 64 tot en met 67 van de Wet administratieve rechtspraak BES.

Artikel 7.4d. Hoogte bestuurlijke boete

1. De bestuurlijke boete, bedoeld in de artikelen 7.4b, eerste en tweede lid, en 7.4c, eerste lid, bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de derde categorie, bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht BES.
2. Indien de verstrekking van onjuiste gegevens als bedoeld in het tweede lid nog niet heeft geleid tot het ontvangen van studiefinanciering BES of opstarttoelage, meer studiefinanciering BES of tot een lager bedrag van de termijnbetaling, bedraagt de bestuurlijke boete ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht BES.

Artikel 7.4e. Titels 5.1 en 5.4 van de Awb van overeenkomstige toepassing

De titels 5.1 en 5.4 van de Algemene wet bestuursrecht zijn op deze paragraaf van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor artikel 51, tweede en derde lid, en artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht wordt gelezen artikel 53, tweede en derde lid, respectievelijk artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht BES en dat voor artikel 12i van het Wetboek van Strafvordering wordt gelezen artikel 25 van het Wetboek van Strafvordering BES.

M

In artikel 8.1, derde lid, wordt 'het bedrag, genoemd in artikel 4.9, derde lid' vervangen door 'de bedragen, genoemd in de artikelen 4.9, derde lid, en 4.14, eerste lid'.

N

In artikel 8.4, eerste lid, wordt 'De artikelen' vervangen door 'Onverminderd artikel 7.4c, derde lid, zijn de artikelen' en wordt 'zijn niet van toepassing' vervangen door 'niet van toepassing op deze wet'.

O

Na artikel 8.4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8.5. Verlengde verjaringstermijn

Indien de debiteur niet heeft voldaan aan de bereikbaarheidsplicht, bedoeld in artikel 7.1a, verjaart de bevoegdheid tot invordering van een lening door verloop van tien jaren.

P

Artikel 9.3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst.
2. In het eerste lid (nieuw) vervalt de komma na 'artikelen'.
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Tot het tijdstip bedoeld in het eerste lid, wordt in artikel 7.0b, tweede lid, voor persoonsgebonden nummer BES gelezen een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen identificatienummer.

Q

Vóór hoofdstuk 10 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 9.3. Overgangsbepalingen in verband met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering

Artikel 9.5. Geen directe opeisbaarheid voor verwijtbaar handelen vóór invoering

Artikel 4.13, derde lid, is niet van toepassing op herzieningen naar aanleiding van verwijtbaar handelen of nalaten van een debiteur dat heeft plaatsgevonden voor de datum van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel B, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 9.6. Geen directe opeisbaarheid voor bestaande betalingsachterstanden

Artikel 4.14 is niet van toepassing op achterstallige schulden met een vervaldatum die is gelegen voor de datum van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 9.7. Geen bestuurlijke boete voor eerdere overtredingen

Artikel 7.4b is niet van toepassing op overtredingen gepleegd voor de datum van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel L, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering. Overtredingen die voortduren na de datum van inwerkingtreding van dat artikel kunnen met ingang van die datum worden beboet, waarbij het boetebedrag wordt berekend aan de hand van het per die datum onterecht verkregen voordeel.

Artikel 9.8. Geen verlengde verjaring voor bestaande betalingsachterstanden

Artikel 8.5 is niet van toepassing op achterstallige schulden met een vervaldatum die is gelegen voor de datum van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel O, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

ARTIKEL III. Wijziging Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

De Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1.1 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Voor de toepassing van de artikelen 1.7, 9.2, 9.5, 9.8a en 9.8b wordt onder leerling of student mede verstaan een persoon die een aanvraag heeft gedaan om in aanmerking te komen voor een op grond van de wet bestaande aanspraak.

B

Aan artikel 6.2 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Indien na beëindiging van het recht op tegemoetkoming van een leerling of student door een beschikking op grond van artikel 7.1 een vordering ontstaat van Onze Minister, is op die vordering artikel 6.17, tweede en vierde lid, van de Wet studiefinanciering 2000 van overeenkomstige toepassing.

C

In artikel 6.3 wordt na 'tot en met 6.16' ingevoegd 'en 6.21'.

D

Artikel 7.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede tot en met vijfde lid alsmede de aanduiding '1.' voor het eerste lid vervallen.

2. Aan het slot van onderdeel b vervalt 'of'.

3. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door ', of' wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. de duur van de terugbetalingsperiode, bedoeld in artikel 6.5 van de Wet studiefinanciering 2000, gelezen in samenhang met artikel 6.3, is vastgesteld.

E

Na artikel 7.1 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 7.1.0a. Gronden voor herziening

Herziening vindt plaats op grond van het feit dat:

- a. een beschikking genomen is waarvan de aanvrager of de TOS-ouder wist of redelijkerwijs had kunnen weten dat deze onjuist was;
- b. de situatie, bedoeld in de artikelen 5.9, 5.10 en 10.9, tweede tot en met vierde en zesde tot en met achtste lid, zich voordoet;
- c. op basis van onjuiste of onjuist verwerkte gegevens te veel of te weinig tegemoetkoming is toegekend of een onjuiste beslissing is genomen met betrekking tot de duur van de terugbetalingsperiode, bedoeld in artikel 6.5 van de Wet studiefinanciering 2000, gelezen in samenhang met artikel 6.3;
- d. de hoogte van het inkomen van de aanvrager of diens partner of van de TOS-ouder of diens partner te hoog of te laag is vastgesteld op basis van onjuiste of onjuist verwerkte gegevens anders dan bedoeld onder a;
- e. aanvrager of TOS-ouder heeft gehandeld in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet;
- f. geen gevolg is gegeven aan de aanvraag op grond van artikel 2.28 omdat niet kon worden voldaan aan de voorwaarde genoemd in artikel 2.28, tweede lid, onderdeel b, en is gebleken dat gedurende 3 kalenderjaren is voldaan aan de voorwaarden genoemd in artikel 2.28, tweede lid, aanhef alsmede onderdeel a;
- g. gevolg is gegeven aan de aanvraag op grond van artikel 2.28, en is gebleken dat niet gedurende 3 kalenderjaren is voldaan aan de voorwaarden genoemd in artikel 2.28, tweede lid, aanhef alsmede onderdeel a;
- h. de situatie van langdurige afwezigheid, bedoeld in artikel 4.12, eerste lid, zich niet heeft voorgedaan;
- i. achteraf is gebleken van feiten of omstandigheden, die, waren zij eerder bekend geweest, niet tot toepassing van artikel 2.22b zouden hebben geleid; of
- j. andere, nader gebleken feiten of omstandigheden, die, waren zij eerder bekend geweest, tot een andere beschikking zouden hebben geleid.

Artikel 7.1.0b. Wettelijk bewijsvermoeden bij herziening

1. De herziening ten nadele vindt uiterlijk plaats met ingang van de datum van de laatst geregistreerde wijziging van feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien.
2. Indien op dezelfde gronden een eerdere herziening heeft plaatsgevonden, vindt de latere herziening uiterlijk plaats met ingang van de dag na de laatste dag van de periode waarop de eerdere herziening zag, of, indien dit een latere datum betreft, de dag van de laatst geregistreerde wijziging van feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien.

Artikel 7.1.0c Herzieningstermijnen

1. Behoudens in geval van bedrog, kan een herziening als bedoeld in artikel 7.1.0a, onderdelen c, e, h en i, slechts geschieden binnen 18 maanden na het einde van het desbetreffende tijdvak waar de toekenning van de tegemoetkoming betrekking op heeft.
2. Behoudens in geval van bedrog, kan een herziening als bedoeld in artikel 7.1.0a, onderdeel d, slechts geschieden binnen 3 jaren na het einde van het desbetreffende tijdvak waar de toekenning van de tegemoetkoming betrekking op heeft.

3. Behoudens in geval van bedrog, kan een herziening als bedoeld in artikel 7.1.0a, onderdelen a, b, f en g, slechts geschieden binnen 5 jaren na het einde van het desbetreffende tijdvak waar de toekenning van de tegemoetkoming betrekking op heeft.

F

In artikel 7.2 wordt 'De artikelen' vervangen door 'Onverminderd artikel 9.8b, derde lid, zijn de artikelen' en wordt 'zijn niet van toepassing' vervangen door 'niet van toepassing op deze wet'.

G

Na artikel 9.1 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 9.1a. Toezicht door aangewezen ambtenaren of andere personen

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast:
 - a. de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren of andere personen,
 - b. de bij besluit van het college van burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaren.
2. Indien de ambtenaren of andere personen, bedoeld in het eerste lid, onder a, ressorteren onder een andere minister, wordt het besluit samen met die minister genomen.
3. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
4. De toezichthouder beschikt niet over de bevoegdheden, genoemd in de artikelen 5:18 en 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 9.1b. Informatie-uitwisseling

1. De toezichthouders, bedoeld in artikel 9.1a, en Onze Minister wisselen de persoonsgegevens en inlichtingen uit die nodig zijn voor de uitoefening van het toezicht.
2. Bij de gegevensuitwisseling wordt het burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, het onderwijsnummer van de student of debiteur op wie de persoonsgegevens of inlichtingen betrekking hebben vermeld.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze van verstrekking van persoonsgegevens en inlichtingen op grond van het eerste lid en kan een nadere specificatie worden gegeven van de persoonsgegevens en inlichtingen die op grond van het eerste lid worden verwerkt.

H

Artikel 9.2, derde lid, komt te luiden:

3. Inlichtingen over zichzelf, voor zover zij kunnen leiden tot de toekenning van geen of minder tegemoetkoming of tot verhoging van het bedrag van de termijnbetaling, worden steeds ongevraagd en schriftelijk verstrekt door de leerling, student of debiteur, onmiddellijk na het bekend worden van die gegevens.

I

Na artikel 9.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9.2a. Bereikbaarheidsplicht

1. De leerling of student met een tegemoetkoming of debiteur zorgt dat hij kan worden aangeschreven door Onze Minister.
2. De leerling of student met een tegemoetkoming of debiteur kan in ieder geval worden aangeschreven, indien hij onverwijld en uit eigen beweging aan Onze Minister:
 - a. wijzigingen in zijn contactgegevens schriftelijk doorgeeft, voor zover die wijzigingen niet blijken uit de basisregistratie personen; of
 - b. via een derde bereikbaar is van wie hij schriftelijk de contactgegevens doorgeeft aan Onze Minister.
3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over wat onder contactgegevens wordt verstaan, welke gegevens minimaal aan DUO worden verstrekt door de leerling of student met een tegemoetkoming of debiteur en over de wijze van verstrekking.

J

Artikel 9.5 komt te luiden:

Artikel 9.5. Uitwisselen van gegevens met bestuursorganen

1. Bestuursorganen, de op grond van artikel 9.1a, eerste lid, aangewezen toezichthouders en Onze Minister wisselen kosteloos gegevens uit over leerlingen, studenten en debiteuren.
2. De uitwisseling is beperkt tot gegevens benodigd voor de uitvoering van deze wet, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a. de toekenning van een tegemoetkoming;
 - b. het vaststellen van:
 - 1°. de duur, vorm en hoogte van de tegemoetkoming;
 - 2°. de hoogte van de lening;
 - 3°. de hoogte van de termijnbetaling;
 - 4°. de hoogte van de achterstallige schuld; en
 - c. invordering van achterstallige schulden.
3. De bestuursorganen en toezichthouders, bedoeld in het eerste lid, zijn bevoegd uit eigen beweging of desgevraagd verplicht aan Onze Minister de betreffende gegevens te verstrekken.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gevallen waarin en de wijze waarop in ieder geval gegevens worden uitgewisseld.

K

Na artikel 9.5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9.6. Internationale gegevensuitwisseling bij TOS-schulden

Artikel 9.6c van de Wet studiefinanciering 2000 is van overeenkomstige toepassing op de gegevensuitwisseling met andere staten.

L

In het opschrift van paragraaf 9.3 wordt 'Administratieve sanctie' vervangen door 'Bestuursrechtelijke geldschulden en bestuurlijke boete'.

M

Na artikel 9.8 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 9.8a. Bestuurlijke boete

1. Indien een leerling, student of debiteur de inlichtingen, bedoeld in artikel 9.2, eerste en derde lid, niet, dan wel niet binnen de daartoe gestelde termijn heeft verstrekt, kan Onze Minister de leerling, student of debiteur een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste 10 procent van het bedrag dat van de leerling, student of debiteur in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening.
2. Indien een leerling, student of debiteur onjuiste inlichtingen of gegevens heeft verstrekt die hebben geleid tot de toekenning van tegemoetkoming, toekenning van meer tegemoetkoming of tot verlaging van het bedrag van de termijnbetaling kan Onze Minister de leerling, student of debiteur een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste 50 procent van het bedrag dat van de leerling, student of debiteur in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening.
3. Geen bestuurlijke boete wordt opgelegd indien de omstandigheden die van belang zijn door Onze Minister kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens, tenzij de authentiek aangemerkte gegevens als gevolg van een onjuiste opgave of ontbrekende opgave door de leerling, student of debiteur niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid.

Artikel 9.8b. Recidive

1. Bij het maximumpercentage van de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 9.8a, eerste, tweede en derde lid, kan 25 procent worden opgeteld indien Onze Minister de leerling, student of debiteur een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 9.8a, eerste tot en met derde lid, heeft opgelegd en de leerling, student of debiteur, nadat voormelde bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden, wederom niet heeft voldaan aan een verplichting wat op grond van die artikelen kan worden beboet.
2. Al dan niet naast de bestuurlijke boete, bedoeld in het eerste lid, kan Onze Minister in geval van recidive beslissen dat elke aanspraak op een tegemoetkoming of een of meer onderdelen daarvan vervalft.
3. Voordat Onze Minister een beslissing als bedoeld in het tweede lid neemt, stelt hij de leerling, student of debiteur in de gelegenheid te worden gehoord, overeenkomstig de artikelen 7:2 tot en met 7:9 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 9.8c. Hoogte bestuurlijke boete

1. De bestuurlijke boete, bedoeld in de artikelen 9.8a, eerste en tweede lid, en 9.8b, eerste lid, bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. Indien de verstrekking van onjuiste gegevens als bedoeld in artikel 9.9a, tweede lid, nog niet heeft geleid tot het ontvangen van studiefinanciering, meer studiefinanciering of

tot een lager bedrag van de termijnbetaling, bedraagt de bestuurlijke boete ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

N

Na artikel 11.3 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 11.3a. Afwijking van artikel 4:104 Awb

Indien de debiteur niet heeft voldaan aan de bereikbaarheidsplicht, bedoeld in artikel 9.2a, verjaart de bevoegdheid tot invordering van een lening in afwijking van artikel 4:104 van de Algemene wet bestuursrecht door verloop van tien jaren.

O

Vóór artikel 12.1 wordt een paragraafaanduiding met opschrift ingevoegd, luidende:

Paragraaf 12.1. Overgangsbepalingen in werking getreden op 1 januari 2016 of eerder

P

Vóór hoofdstuk 13 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 12.2. Overgangsbepalingen in verband met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering

Artikel 12.16. Geen directe opeisbaarheid voor verwijtbaar handelen vóór invoering

Artikel 6.2, derde lid, is niet van toepassing op herzieningen naar aanleiding van verwijtbaar handelen of nalaten van een debiteur dat heeft plaatsgevonden voor de datum van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel B, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.17. Geen directe opeisbaarheid voor bestaande betalingsachterstanden

Artikel 6.21 van de Wet studiefinanciering 2000 is niet van toepassing op achterstallige schulden met een vervaldatum die is gelegen voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel D, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.18. Geen bestuurlijke boete voor eerdere overtredingen

Artikel 9.8a is niet van toepassing op overtredingen gepleegd voor de datum van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel M, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering. Overtredingen die voortduren na de datum van inwerkingtreding van dat artikel kunnen met ingang van die datum worden beboet, waarbij het boetebedrag wordt berekend aan de hand van het per die datum onrecht verkregen voordeel.

Artikel 12.19. Geen verlengde verjaring voor bestaande betalingsachterstanden

Artikel 11.3a is niet van toepassing op achterstallige schulden met een vervaldatum die is gelegen voor de datum van inwerkingtreding van artikel III, onderdeel N, van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

ARTIKEL IV. INWERKINGTREDING

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL V. CITEERTITEL

Deze wet wordt aangehaald als: Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

I. Algemeen	24
1. Inleiding	24
1.1. Inleiding	24
1.2. Voorlichting en communicatie door DUO	25
1.3. Het doenvermogen van studenten en eigen verantwoordelijkheid	25
1.4. Eerder genomen maatregelen	26
1.5. Noodzaak versterking	27
1.6. Voorstel	27
2. Voorgestelde maatregelen op hoofdlijnen	28
2.1. Vooraf: zorgvuldigheid is geboden	28
2.2. Maatregelen ter versterking van het toezicht op de naleving	29
2.2.1. Toezichthouderschap	29
2.2.2. Verduidelijking juridische basis gegevensuitwisseling binnen Nederland	31
2.3. Maatregelen ter versterking van de handhaving	31
2.3.1. Nieuw sanctieregime	31
2.3.2. Keuze voor versterking handhaving via bestuursrecht	39
2.4. Maatregelen ter verbetering van de inning van studieschulden	41
2.4.1. Inleiding	41
2.4.2. Bereikbaarheidsplicht	41
2.4.3. Langere verjaringstermijn bij niet voldoen aan bereikbaarheidsplicht	43
2.4.4. Directe opeisbaarheid van deel studieschuld bij wanbetaling	44
2.4.5. Directe opeisbaarheid van het te weinig betaalde bedrag in geval van foutieve opgave door de debiteur van zijn inkomen en/of dat van zijn partner	45
2.4.6. Juridische basis voor samenwerking en gegevensuitwisseling met andere landen	46
2.5. Overige meer technische wijzigingen	47
2.6. Overeenkomstige wijzigingen in de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS) en Wet studiefinanciering BES (WSF BES)	47
3. Gevolgen voor de doelgroep	48
4. Grondrechten studenten en debiteuren en overgangsrecht	49
4.1. Grondrechten algemeen	49
4.2. Privacy	50
4.3. Overgangsrecht versterking handhaving en inning	53
5. Uitvoerbaarheid	53
6. Gevolgen voor de regeldruk	54
7. Gevolgen voor de Rijksbegroting	54
8. Gevoerd overleg en advies	54
8.1. Adviescollege toetsing regeldruk	54

8.2. Autoriteit Persoonsgegevens	55
8.3. Openbare internetconsultatie	55
8.4. Caribisch Nederland	55
8.5. Openbaar Ministerie.....	55
9. Voorlichting en communicatie	55
10. Gevolgen Caribisch Nederland.....	55
II. Artikelsgewijze toelichting	56

I. Algemeen

1. Inleiding

1.1. Inleiding

De studietijd is een mooie en waardevolle tijd. Een tijd waarin studenten zichzelf kunnen ontplooiën en ontwikkelen en waarin zij belangrijke keuzes maken, veelal voor het eerst zelfstandig. Als jongvolwassenen krijgen zij een eigen relatie met de overheid. Dit geldt onder meer vanaf het moment dat zij studiefinanciering aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna: 'DUO'). Vanaf dat moment ontstaan voor de jongvolwassene naast rechten bepaalde verantwoordelijkheden en plichten. Dit vraagt van de overheid een actieve rol op het gebied van voorlichting en communicatie (paragraaf 1.2). Helaas kan ook met heldere voorlichting en communicatie niet altijd worden voorkomen dat een klein deel van de studenten onbewust of bewust de regels overtreedt (paragraaf 1.3). De afgelopen jaren is in de diverse debatten over fraude (misbruik en oneigenlijk gebruik) met overheidsvoorzieningen aan de orde gekomen dat bij het toekennen van toeslagen en andere inkomensvoorzieningen aan burgers, het opereren op basis van vertrouwen en goede dienstverlening belangrijke uitgangspunten zijn. Tegelijkertijd is gebleken dat een handhavingsstrategie die daar te veel op gebaseerd is, niet altijd voldoende is ingericht om fraudeurs te kunnen weren. Dit levert een zekere spanning op tussen enerzijds de ambitie om als een dienstverlenende overheid op te treden en daarbij uit te gaan van vertrouwen, en anderzijds de noodzaak om scherper in te zetten op maatregelen tegen fraude. De afgelopen jaren zijn daarom door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: 'OCW') maatregelen genomen om misbruik en oneigenlijk gebruik van studiefinanciering tegen te gaan (paragraaf 1.4). Mede naar aanleiding van die nieuwe aanpak is geconstateerd dat de huidige mogelijkheden om fraude tegen te gaan onvoldoende zijn (paragraaf 1.5). Het is daarom noodzakelijk het toezicht op en de handhaving van het studiefinancieringsstelsel te versterken en te verbreden, de naleving van de wet te vergroten, misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan en de inning van studieschulden te verstevigen. Met dit wetsvoorstel worden daarom verschillende wijzigingen voorgesteld die zowel betrekking hebben op degenen die studiefinanciering ontvangen als die hun lening aan het terugbetalen zijn (paragraaf 1.6). Wanneer na zorgvuldig onderzoek blijkt dat een vermoeden van oneigenlijk gebruik bestaat, kan DUO verzoeken om inzage van bepaalde gegevens en de bevoegdheid voor het doen van huisbezoeken te gebruiken. Het wetsvoorstel stelt DUO in staat klanten die (onbewust) oneigenlijk gebruik maken

van studiefinanciering daarop te wijzen, te waarschuwen en uiteindelijk een sanctie op te leggen.

1.2. Voorlichting en communicatie door DUO

Voor (aankomend) studenten moet duidelijk zijn of en onder welke voorwaarden zij recht hebben op studiefinanciering, zodat zij hier rekening mee kunnen houden bij de keuze voor een studie en een realistische studiebegroting kunnen maken. Daarnaast is het noodzakelijk dat zij de voor hen geldende plichten en verantwoordelijkheden kennen die het aanvragen en ontvangen van studiefinanciering en het terugbetalen van studieleningen met zich meebrengen. Heldere en adequate voorlichting en communicatie is essentieel om regelovertreding te voorkomen en is de belangrijkste voorwaarde om ervoor te zorgen dat niemand uit onwetendheid fouten maakt. Via verschillende kanalen informeert DUO (aankomend/oud-) studerenden over de voorwaarden voor studiefinanciering, de verplichtingen waaraan zij moeten voldoen om hun aanspraken te behouden en welke consequenties misbruik heeft. Ook de terugbetalingsvoorwaarden maken deel uit van deze voorlichting. Om te zorgen dat de informatie alle doelgroepen bereikt, zijn soms extra inspanningen nodig. Niet iedereen zoekt actief en zelfstandig naar informatie. DUO zal daarom de communicatie en dienstverlening voortdurend actueel houden en ervoor zorgen dat (oud-)studenten de juiste en voldoende informatie krijgen.

1.3. Het doenvermogen van studenten en eigen verantwoordelijkheid

In de communicatie en voorlichting zal rekening gehouden worden met het doenvermogen van de studenten. Studenten krijgen tijdens hun studietijd te maken met veel veranderingen, zoals het kiezen van de juiste opleiding, afstuderen, doorstromen naar een nieuwe of vervolgopleiding, stagelopen, bijbaantjes en misschien een bestuursfunctie bij een studie- of studentenvereniging. Ook gebeurtenissen als voor het eerst op zichzelf gaan wonen, (meerdere keren) verhuizen en het krijgen van een partner vinden vaak plaats tijdens de studie. Al deze gebeurtenissen en veranderingen hebben invloed op het doenvermogen van de studenten. Hier is in het wetsvoorstel rekening mee gehouden, door uit te gaan van enige nonchalance bij studenten, het ingewikkelde studentenleven¹ en de veronderstelling dat overtredingen deels ook op vergissingen berusten.

Desondanks is er wel sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid en mag ervan worden uitgegaan dat de student deze verantwoordelijkheid kan dragen. Het is redelijk van de studenten te verwachten dat zij aangeboden informatie tot zich nemen en dat zij zich (vooraf) goed informeren over niet alleen hun rechten, maar ook hun plichten. Het overgrote deel van de (oud-)studenten is zich bewust van deze verantwoordelijkheid en houdt zich aan de regels en komt zijn plichten na. Er zijn ook (oud-)studenten die de regels, voorwaarden en plichten wel kennen, maar daar uit nonchalance of gemakzucht niet aan voldoen. Met die houding nemen zij het risico op terugvordering voor lief. Er is ook een kleine minderheid die probeert zo veel mogelijk studiefinanciering te ontvangen

¹ Onderzoek RIVM: Mentale gezondheid jongeren: enkele cijfers en ervaringen, Kamerstukken II 2018/19, 31288, nr.740.

en/of zo weinig mogelijk terug te betalen. Het gedrag van met name deze groep is onacceptabel.

Fraude met studiefinanciering schendt het vertrouwen van jongeren in elkaar en tast de solidariteit aan die ten grondslag ligt aan het stelsel van studiefinanciering. Wanneer er te veel mogelijkheden zijn om misbruik te maken van de studiefinanciering of geen gevolgen verbonden zijn aan fraude, wordt het draagvlak voor het studiefinancieringsstelsel ondermijnd.² Daarbij gaat het in het geval van studiefinanciering veelal om relatief jonge mensen, die vanaf het moment dat zij studiefinanciering gaan ontvangen voor het eerst zelfstandig een (financiële) relatie met de overheid krijgen. Wanneer zij doelbewust misbruik maken van regelingen, moeten zij weten – en waar noodzakelijk ook ervaren – dat fraude met overheidsgeld onacceptabel is en dat hiertegen wordt opgetreden. Tegelijkertijd is het een taak van de overheid om mensen die niet bewust oneigenlijk gebruik maken van regelingen daarop te wijzen, om te voorkomen dat zij hierdoor schulden opbouwen. Het is daarom belangrijk dat de aanpak van fraude proportioneel is. Bewust misbruik wordt aangepakt, maar bij kleine vergissingen met een gering benadelingsbedrag (nonchalant gedrag) volgt eerst een waarschuwing. Zie verder paragraaf 2.3.1, onder b.

1.4. Eerder genomen maatregelen

De afgelopen jaren zijn door OCW met succes maatregelen genomen om fraude met studiefinanciering te voorkomen en waar nodig aan te pakken, en het innen van studieschulden in het buitenland te verbeteren.

- *Aanpak van misbruik met de uitwonendenbeurs.* Om de handhaving te versterken zijn voor dit onderdeel van de studiefinanciering per 1 januari 2012 het toezichthouderschap en de mogelijkheid om bestuurlijke boetes op te leggen geïntroduceerd.³ Sinds de intensievere controles en (de mogelijkheid tot) het opleggen van bestuurlijke boetes is de kans dat studenten misbruik maken van de regeling gedaald. Hiermee is ook het restrisico uitwonendenbeurs gedaald van € 40-55 miljoen (2010) naar € 12-22 miljoen (2014). Door de invoering van het studievoorschot⁴ is dit verder afgenomen tot € 4 miljoen in 2017.
- *Aanpak van resterende frauderisico's die samenhangen met specifieke onderdelen van de studiefinanciering.*⁵ Deze aanpak richtte zich allereerst op de verbetering van de voorlichting aan (oud-)studenten. Daarnaast is de pakkans vergroot door te

² Het belang van de aanpak van fraude voor het draagvlak van het stelsel wordt ook beschreven in de voortgangsbrief over de rijksbrede aanpak van fraude uit december 2018 (*Kamerstukken II* 2018/19, 17050, nr.567).

³ Wet van 17 november 2011 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met het treffen van diverse maatregelen ter bestrijding van het ten onrechte ontvangen van de uitwonendenbeurs, Stb. 2011, 579.

⁴ Met de invoering van het studievoorschot verviel het recht op uitwonendenbeurs voor studenten in het hoger onderwijs. Vanaf dat moment hadden alleen mbo-studenten nog recht op een uitwonendenbeurs. Studenten in het hoger onderwijs die al een uitwonendenbeurs hadden voor invoering van het studievoorschot, behielden dat recht.

⁵ *Kamerstukken II* 2013/14, 24724, nr.122. Bij deze aanpak lag de focus op studiefinanciering voor migrerend werknemers, meeneembare studiefinanciering en eenoudertoeslag.

investeren in nieuwe technieken, zodat fraude beter kan worden gedetecteerd, en door de administratieve controles uit te breiden.

1.5. Noodzaak versterking

De eerder benoemde maatregelen hebben het oneigenlijk gebruik van studiefinanciering op een aantal terreinen verminderd. Desondanks beschikt DUO nog steeds over onvoldoende bevoegdheden om het oneigenlijk gebruik verder te verminderen.

DUO kan, behalve in het geval van de uitwonendenbeurs, alleen controles uitvoeren op basis van eigen en openbare gegevens om toezicht te houden op de naleving van de Wet studiefinanciering 2000 (hierna: 'WSF 2000'). Het is momenteel niet mogelijk inzage te vorderen in gegevens, om ter plekke (veelal bij de betrokkene thuis) onderzoek te doen en essentiële informatie van andere organisaties te verkrijgen zoals:

- gegevens over energie- en waterverbruik,
- bij andere (overheid)organisaties geregistreerde partnergegevens,
- recente inkomensgegevens,
- loongegevens via de werkgever,
- adresgegevens van studenten, partners of ouders die niet in de Basisregistratie Personen zijn opgenomen.

Deze problematiek geldt tevens voor de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (hierna: 'WTOS') en de Wet studiefinanciering BES (hierna: 'WSF BES').

Terugvordering van een studieschuld van oud-studenten die niet meewerken aan de terugbetaling is soms problematisch. Zo is het ingewikkeld en soms zelfs onmogelijk om contactgegevens van debiteuren van wie een actueel adres ontbreekt te achterhalen, waardoor terugvordering niet mogelijk is. Dit is met name het geval bij debiteuren die zich in het buitenland bevinden.

De bestaande bevoegdheden tot handhaving zijn onvoldoende. In geval van fraude, anders dan met de uitwonendenbeurs, ontbreekt voor DUO de mogelijkheid een sanctie op te leggen.⁶ In dergelijke gevallen wordt op dit moment enkel de ontrent ontvangen studiefinanciering teruggevorderd. Van een dergelijke reparatoire sanctie gaat weinig preventieve werking uit. Anders geformuleerd, het stelsel bevat eigenlijk geen prikkel om fraude tegen te gaan, behalve bij misbruik van de uitwonendenbeurs.

In aanvulling op de reeds genomen maatregelen acht de regering het om deze redenen noodzakelijk om de wettelijke mogelijkheden tot toezicht en handhaving te verbreden en te versterken en op het niveau te brengen van dat van andere uitvoeringsinstanties.

1.6. Voorstel

Dit wetsvoorstel bevat ten eerste voorstellen om het toezicht op de naleving van de WSF 2000, de WSF BES en de WTOS te versterken (par. 2.2).⁷ Ten tweede worden

⁶ Wel bestaat er in geval van fraude met studiefinanciering veelal de mogelijkheid om strafrechtelijk in te grijpen. Zie ook §3.6 van deze toelichting.

⁷ Ten behoeve van de leesbaarheid vallen in de context van deze memorie van toelichting onder het overkoepelende begrip 'studiefinanciering' de tegemoetkomingen uit de WSF 2000, WSF BES en WTOS.

maatregelen voorgesteld om effectiever op te kunnen treden tegen studenten en tegen oud-studenten met een studieschuld (hierna ook: debiteuren) die misbruik maken van de studiefinanciering (par. 2.3).⁸ Dit voorstel past daarmee binnen het streven van de regering om fraude met publieke middelen terug te dringen.⁹ De mogelijkheid om effectief toezicht uit te oefenen op de naleving en geldelijke boetes op te leggen, zijn van invloed op het gedrag van betrokkenen. Er is onderzoek gedaan naar het gedrag van fraude bij economische delicten.¹⁰ Uit dit onderzoek blijkt dat de (gepercipieerde) pakkans en de boete van invloed zijn op de hoeveelheid fraude. Bewuste fraudeurs zijn rationele personen die een 'kansberekening' maken. Zij maken een inschatting van de grootte van de kans dat zij gepakt worden en de inhoud van de straf die hen staat te wachten als ze gepakt zouden worden. Als de verwachte opbrengst hoger is dan de pakkans en de straf, zullen fraudeurs inderdaad frauduleus handelen. Dit gedrag is ook van toepassing op de calculerende student. Dit is zoals gezegd een klein deel van de totale studentenpopulatie. Ten derde bevat dit wetsvoorstel maatregelen om de inning van studieschulden te verbeteren (par. 2.4).

Met de voorgestelde wijzigingen is een balans gezocht tussen gerechtvaardigd vertrouwen in studenten en debiteuren, goede voorlichting en dienstverlening enerzijds en effectieve fraudebestrijding anderzijds. Oneigenlijk gebruik wordt niet meteen met een sanctie bestraft. In eerste instantie worden studenten en debiteuren met heldere communicatie of een waarschuwing bewogen om de juiste keuze te maken en de juiste handelingen te verrichten.

Met het totale pakket van voorgestelde maatregelen kan misbruik waar nodig gericht en effectief worden aangepakt, worden mensen die niet bewust oneigenlijk gebruik maken van de studiefinanciering, de goede weg op geholpen en wordt de inning van studieschulden versterkt. Daarmee is het nog beter mogelijk een solide studiefinancieringsstelsel in stand te houden, waarmee de financiële toegankelijkheid van het onderwijs gewaarborgd blijft.

2. Voorgestelde maatregelen op hoofdlijnen

2.1. Vooraf: zorgvuldigheid is geboden

Bij intensiever toezicht en een bredere bevoegdheid voor bestuursrechtelijke sancties is vooraf zorgvuldigheid in de besluitvorming cruciaal. Waar het voor het gevoel van de betrokkene dreigt mis te gaan, is rechtsbescherming aanwezig via de reguliere

⁸ Fraude en misbruik worden in de tekst van deze memorie van toelichting als synoniemen gebruikt. Er wordt hetzelfde gedrag mee bedoeld.

⁹ Zie: brief van de Minister van V&J, Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies, Kamerstukken II 2016/17, 17050, nr.533, en Regeerakkoord Rutte-III, p.28-29.

¹⁰ Kamerstukken II 2012/13, 33685, nr.3, Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet op de economische delicten met het oog op het vergroten van de mogelijkheden tot opsporing, vervolging, alsmede het voorkomen van financieel-economische criminaliteit (verruiming mogelijkheden bestrijding financieel-economische criminaliteit); Hollaar, Y., *De pakkans en boete bij economische criminaliteit* (thesis Erasmus Universiteit Rotterdam); Becker, G. (1974), *Crime and Punishment: an economic approach*, Essays in the Economics of Crime and Punishment (pp. 1-54), UMI; Van der Torre & Van Tulder, Een model voor de strafrechtelijke keten, Den Haag: SCP 2001.

bezwaarprocedures en de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de bestuursrechter. De verschillende maatregelen die hieronder worden uitgewerkt, zijn naar het oordeel van de regering proportioneel. De aard van de overtreding is in de sancties gewogen en er worden passende sancties tegenover gesteld.

Binnen de voorgestelde bevoegdheden en onder de voorgestelde maxima is voor de minister ruimte om verschillende aspecten uit te werken in het uitvoeringsbeleid. Daarbij zijn in ieder geval de volgende aspecten van belang:

- De communicatie over rechten en plichten moet van een dusdanig niveau zijn dat het de (oud-)studerende en niet DUO valt aan te rekenen dat de (oud-)studerende zijn rechten en plichten niet kende of daar althans niet naar heeft gehandeld.
- Van DUO mag voorts verwacht worden dat de controles voldoende frequent zijn, waardoor een overtreding niet onnodig lang voortduurt. Als dat in orde is, ligt de verdere verantwoordelijkheid bij de studerende of debiteur. Dan valt het hen te verwijten dat ze desondanks een overtreding hebben begaan.
- De mate van verwijtbaarheid is geen vast gegeven en kan nader worden ingekleurd. Zo is het van belang dat rekening wordt gehouden met vergissingen. Het systeem moet daarbij zo zijn ingericht dat vergissingen zo min mogelijk kunnen voorkomen.
- Met 'zelfmelding', waarbij een studerende zijn overtreding zelf aangeeft nog voordat dit uit controles is gebleken, wordt rekening gehouden.¹¹ Het voorstel is een termijn van 4 maanden te hanteren vanaf het moment van de (onterechte) toekenning. Dit betekent dat wanneer deze melding wordt gedaan binnen 4 maanden, de studerende een waarschuwing ontvangt en geen boete wordt opgelegd. Wordt de melding na 4 maanden gedaan dan kan daar bij de boeteoplegging alsnog rekening mee worden gehouden. Zie verder paragraaf 2.3.1, onder b.

2.2. Maatregelen ter versterking van het toezicht op de naleving

2.2.1. Toezichthouderschap

Op dit moment kan het toezicht op de naleving van de WSF 2000 niet optimaal worden uitgevoerd. In de huidige WSF 2000 is enkel de mogelijkheid tot het houden van toezicht op het al dan niet terecht ontvangen van de uitwonendenbeurs opgenomen. Op grond hiervan kunnen onder meer adrescontroles aan huis worden uitgevoerd. Daarmee kan worden achterhaald of studenten met een uitwonendenbeurs ook daadwerkelijk wonen op het adres in de Basisregistratie Personen (hierna: 'BRP') waar ze zich hebben ingeschreven. De invoering van de mogelijkheid om toezicht te houden op het terecht ontvangen van de uitwonendenbeurs heeft geleid tot een daling van het misbruik hiervan (zie paragraaf 1.4). Ook de preventieve werking van het toezichthouderschap - in combinatie met de mogelijkheid om bestuurlijke boetes op te leggen - is duidelijk gebleken.

¹¹ In de regel zal een 'zelfmelding' (of inkeerregeling) een correctie door de studerende of debiteur in mijnDUO betekenen. Het zal veelal niet gaan om een studerende of debiteur die meldt dat hij in overtreding is.

De bevoegdheid tot het houden van toezicht op de overige onderdelen van de WSF 2000 ontbreekt echter nog. Het gaat bijvoorbeeld om het verbreden van het toezicht op studenten die aanspraak maken op meeneembare studiefinanciering, de eenoudertoeslag, de studiefinanciering in geval van migrerend werknemerschap of studenten die keer op keer studiefinanciering aanvragen aan het begin van een studiejaar, zonder zich in te schrijven bij een instelling. Door het ontbreken van de toezichtsbevoegdheid is DUO op dit moment niet bevoegd essentiële informatie, waarvan eerder voorbeelden zijn genoemd, inzage te vorderen van gegevens en ter plekke onderzoek (huisbezoeken) te doen. Dit terwijl dergelijke bevoegdheden wel essentieel zijn om effectief toezicht te kunnen houden op de naleving van de WSF 2000. Van effectief toezicht gaat een preventief effect uit, omdat daarmee de pakkans wordt verhoogd. De regering acht het – met het oog op eerder aangehaalde rijksbrede aanpak van fraude – daarom wenselijk het toezicht op de naleving van de gehele WSF 2000 in te voeren. Het toezicht wordt, net als met het toezicht op de uitwonendenbeurs, belegd bij de door de Minister van OCW aan te wijzen ambtenaren van DUO en andere aangewezen personen.¹² Aangewezen toezichthouders zijn bevoegd administratieve- en fysieke controles uit te voeren. De fysieke adrescontroles worden, net als nu het geval is bij het toezicht op de uitwonendenbeurs¹³, door derde – particuliere – partijen uitgevoerd,¹⁴ zodat ook voor de overige domeinen een voldoende landelijke controlecapaciteit gerealiseerd kan worden. Zoals reeds staande praktijk is bij het toezicht op de uitwonendenbeurs, zal DUO ook ten aanzien van de nieuwe toezichtsdomeinen de adressen waar een controle moet plaatsvinden aanleveren op grond van een door DUO vastgesteld risicoprofiel. De controlerende partij zal na afloop van de controle rapporteren aan DUO. Met de controlerende partijen worden overeenkomsten adrescontrole afgesloten. Daarin wordt onder andere een vast bedrag per dossier bepaald. Daarnaast zal voor de controles worden gewerkt met DUO-richtlijnen voor controleurs, de brochure 'Huisbezoeken uitwonende studenten: Informatie voor controleurs', een standaardmodel voor het door de controleurs op te maken rapport en verschillende gestandaardiseerde formulieren voor het vastleggen van de resultaten van de te verrichten adrescontrole.

¹² Het gaat hier om bij besluit van de minister aangewezen personen op voordracht van DUO. Ook bij besluit van een gemeentebestuur aangewezen ambtenaren of particuliere organisaties kunnen toezichthouder zijn.

¹³ Dit is voor de uitwonendenbeurs reeds opgenomen in artikel 9.1a, onderdeel a, van de WSF 2000 en door de jurisprudentie bevestigd. De CRvB heeft geoordeeld dat een besluit tot herziening van de uitwonendenbeurs in een thuiswonendenbeurs in beginsel mag worden gebaseerd op resultaten van een huisbezoek dat is verricht door private partijen. Artikel 9.1a, eerste lid, aanhef onder a, van de WSF 2000 in verbinding met artikel 5:11 van de Awb en de wetsgeschiedenis behorende bij die bepalingen biedt volgens de CRvB een voldoende wettelijke grondslag om private partijen te belasten met het toezicht op de naleving. Zie onder andere CRvB, 2 december 2015, ECLI:NL:CRVB:2015:4192.

¹⁴ In overeenstemming met uitspraken van de CRvB zal het toezicht op de naleving plaatsvinden door personen werkzaam bij de aangewezen particuliere bedrijven, en niet door derden zoals zzp'ers die in dienst zijn bij deze bedrijven, en stagiaires, nu in deze rechtsverhouding de voor een regulier dienstverband tussen een werkgever en een werknemer kenmerkende elementen van bestendigheids- en het bestaan van een gezagsverhouding mist (zie bijvoorbeeld CRvB 1 juni 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1998; CRvB, 29 maart 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1203 en CRvB 5 februari 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:269).

2.2.2. Verduidelijking juridische basis gegevensuitwisseling binnen Nederland

Om haar toezichhoudende taak op de naleving van de WSF 2000 goed te kunnen uitvoeren moet DUO over verschillende gegevens kunnen beschikken, zoals toezichtsinformatie. Om te zorgen dat de verstrekking van gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de wet soepeler kan verlopen, wordt met dit wetsvoorstel de huidige verplichting voor bestuursorganen om informatie te verstrekken, verduidelijkt. De verplichting zelf wordt daarmee niet inhoudelijk gewijzigd. Bestuursorganen blijven verplicht gegevens benodigd voor de uitvoering van de WSF 2000 te verstrekken. In de WSF 2000 worden echter enkele voorbeelden opgenomen waar aan gedacht kan worden bij 'gegevens benodigd voor de uitvoering van de wet', waardoor de huidige plicht wordt verduidelijkt.

2.3. Maatregelen ter versterking van de handhaving

2.3.1. Nieuw sanctieregime

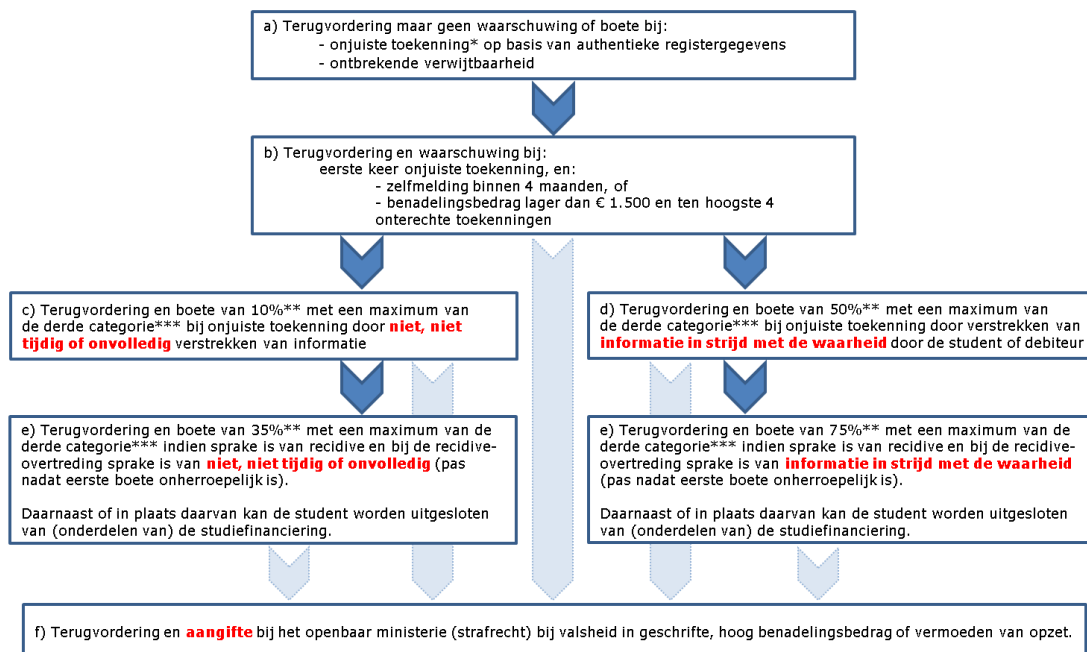
De ervaringen met de aanpak van de fraude met de uitwonendenbeurs hebben laten zien dat de combinatie van toezichthouderschap en bestuurlijke boete effectief is en een preventief effect heeft op het gedrag van de studerende. Er is voor de regering geen aanleiding wijzigingen aan te brengen in deze aanpak en deze blijft dan in beginsel ook ongewijzigd gehandhaafd.¹⁵ Wel acht de regering het wenselijk de bevoegdheid om bestuurlijke boetes op te leggen te verbreden. Dit ter versterking van de handhaving van de naleving van de gehele WSF 2000 en in aansluiting op het voorgestelde bredere toezichthouderschap. Met de voorgestelde wijzigingen wordt het mogelijk een bestuurlijke boete op te leggen wanneer de studerende of debiteur *niet of niet binnen de daartoe gestelde termijn aan zijn inlichtingenplicht voldoet*. Tevens wordt het mogelijk een hogere bestuurlijke boete op te leggen wanneer de studerende of debiteur *onjuiste* gegevens aan DUO heeft verstrekt die hebben geleid tot de (onterechte) toekenning van studiefinanciering, toekenning van te veel studiefinanciering of tot (onterechte) verlaging van het bedrag van de terugbetalingstermijn.

De invoering van deze nieuwe boetebevoegdheid betekent niet dat in alle gevallen direct een boete wordt opgelegd wanneer DUO constateert dat een (oud-)studerende de op hem rustende plichten niet is nagekomen. Gezien alle veranderingen die plaatsvinden tijdens de studietijd, en de impact die deze hebben op het doenvermogen van studenten, is het niet ondenkbaar dat een studerende een keer vergeet informatie die relevant is voor de (hoogte van de) toekenning van studiefinanciering (tijdig) aan DUO door te geven of misschien zelfs per ongeluk de verkeerde informatie doorgeeft. Het geven van een waarschuwing kan in die gevallen onder voorwaarden meer aangewezen zijn dan het direct opleggen van een boete. De boetebevoegdheid zal zorgvuldig worden uitgewerkt in evenredig en passend uitvoeringsbeleid zoals uitgewerkt in onderstaand schema.

In onderstaande figuur wordt het voorgestelde sanctiebeleid schematisch weergegeven.

¹⁵ Bij recidive wordt voor het misbruik met de uitwonendenbeurs wel aangesloten bij de nieuw voorgestelde artikelen. Zie par. 2.3.1, onder e.

Voorgesteld sanctiebeleid:

*) Onder onjuiste toekenning wordt ook telkens verstaan een onjuist berekende terugbetalingstermijn.

**) Boetepercentage wordt berekend over het ten onrechte ontvangen bedrag aan studiefinanciering dan wel over het bedrag dat te weinig is terugbetaald.

***) Met 'derde categorie' wordt telkens verwezen naar het maximale boetebedrag van de derde categorie, genoemd in het Wetboek van Strafrecht (art. 23, vierde lid), waarbij als richtlijn wordt gehanteerd dat die boete in ieder geval niet hoger zal zijn dan €5.000.

Gegevenscategorieën

De gegevens over studenten en debiteuren die relevant zijn voor DUO kunnen worden ingedeeld in vier categorieën:

- gegevens die DUO zelf uit (authentieke) registers (BRP/Basisregistratie Inkomens (BRI)) verkrijgt of kan verkrijgen;
- gegevens waarvan DUO afhankelijk is van de (inkomens)opgaven van ouders of partners;
- gegevens waarvoor DUO afhankelijk is van de opgave van de studerende of de debiteur;
- gegevens van andere instellingen die DUO opvraagt.

Bij het ontwikkelen van het sanctieregime is met deze verschillende gegevenscategorieën rekening gehouden. Niet in alle gevallen acht de regering het opleggen van een boete wenselijk. Met het voorgestelde boeteregime wordt in de WSF 2000 opgenomen in welke situaties er *geen* boetebevoegdheid bestaat en wanneer een boete van maximaal 10 dan wel 50 procent van het 'benadelingsbedrag'¹⁶ opgelegd kan worden. Daarin is reeds een afweging gemaakt ten aanzien van de ernst van de overtreding. Daarnaast kan het zoals aangegeven in bepaalde gevallen wenselijk zijn om in plaats van een bestuurlijke boete te volstaan met een waarschuwing. De voorgestelde artikelen bieden deze mogelijkheid.

¹⁶ Met het benadelingsbedrag wordt bedoeld het onterecht ontvangen bedrag aan studiefinanciering of een te laag vastgestelde terugbetalingstermijn.

Om recht te doen aan de verschillen in de wijze van de boeteoplegging en de rechtsbescherming ten opzichte van het strafrecht, wordt voorgesteld dat de bestuurlijke boete voor de overtredingen van de studiefinancieringsregels het bedrag van de derde categorie¹⁷ in ieder geval niet mag overschrijden.¹⁸ Voor de uitvoering worden hier nog aparte regels opgesteld. Daarin kan ook een lagere maximale boete worden opgenomen.

In lijn met de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 1 juni 2016¹⁹ zal de periode waarover een boete wordt opgelegd in beginsel worden beperkt tot de maand waarin de controle heeft plaatsgevonden plus maximaal de 12 maanden daaraan voorafgaand. Deze periode zal enkel langer zijn wanneer DUO met voldoende bewijs kan aantonen dat de studerende of debiteur ook voorafgaand aan die periode van 12 maanden niet aan de voorwaarden voldeed of indien de studerende of debiteur dit zelf heeft erkend.²⁰ Gelet hierop zal een maximale boete in de praktijk niet snel voorkomen, behalve in gevallen van fraude door migrerend werknemers, misbruik met meeneembare studiefinanciering (dubbele studiefinanciering) of bij frauduleuze inschrijvingen. Deze groepen hadden feitelijk geen aanspraak op studiefinanciering en moeten dus ook alles terugbetalen; waardoor het benadelingsbedrag – en dus ook de boete – in zo'n situatie hoog uit kan pakken.

In de praktijk zal nooit zomaar een boete worden opgelegd. Een onderzoek naar vermoedelijke overtredingen begint met een analyse van de relevante gegevens die DUO beschikbaar heeft. Er zullen mogelijk – indien hier noodzaak toe is - aanvullende gegevens worden opgevraagd bij de studerende of debiteur, een woningcorporatie of bijvoorbeeld de onderwijsinstelling. Als DUO daarna nog over onvoldoende informatie beschikt zal waar nodig opdracht gegeven worden voor een huisbezoek waarbij een aangewezen toezichthouder kan aanbellen bij het adres van de studerende of debiteur. De toezichthouder kan vervolgens met toestemming van de hoofdbewoner binnentreden en maakt een rapport van bevindingen op, mede aan de hand van de informatie die de studerende of debiteur en andere aanwezigen verstrekken. Na het huisbezoek kan DUO nog aanvullende informatie opvragen ter completering en alleen als dat noodzakelijk is, bijvoorbeeld energie- en waterverbruik en reisgegevens. Op basis van het controlerapport van de toezichthouders bereidt DUO een boetebeslissing voor. Als het boetebedrag hoger wordt dan € 340 wordt de voorgenomen boetebeslissing conform de Algemene wet bestuursrecht (hierna: 'Awb') vooraf aan de studerende of debiteur voorgelegd. De studerende of debiteur kan dan zienswijzen indienen op basis waarvan

¹⁷ Met 'derde categorie' wordt in deze toelichting telkens verwezen naar het maximale boetebedrag van de derde categorie, genoemd in het Wetboek van Strafrecht (art. 23, vierde lid).

¹⁸ In het Wetboek van Strafrecht staat op deze overtredingen thans een maximumboete van de derde categorie of bij opzet een boete van de vijfde categorie. Voor de 3^e categorie van het strafrecht geldt een maximumboete van € 8.300 en voor de 5^e categorie een maximumboete van € 83.000 (bedragen van 2018); artikelen 227a, 227b, 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht.

¹⁹ Zie onder meer CRvB 1 juni 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1877.

²⁰ Uit CRvB 1 juni 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1877 volgt dat de beperking van de werking van het vermoeden in de tijd (12 maanden) niet aan de orde is indien met aanvullend bewijs kan worden aangetoond dat de studerende ook voorafgaand aan de periode van 12 maanden niet op het BRP-adres woonde, of indien de studerende heeft erkend dat hij ook voorafgaand aan die periode van 12 maanden niet aan de in artikel 1.5 van de Wsf 2000 neergelegde voorwaarden voldeed. In een dergelijk geval kan een boete worden opgelegd die is berekend over een langere periode (rechtsoverweging 6.8).

het voorgenomen boetebesluit al dan niet zal worden herzien. Tegen een definitief besluit kan de studerende of debiteur in bezwaar waarbij DUO aan de hand van het bezwaarschrift de beslissing nog eens integraal opnieuw beziet. Mocht de studerende of debiteur het ook niet eens zijn met de beslissing op bezwaar dan staat de weg naar de rechtbank open voor beroep en zo nodig later nog hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep.

Hieronder worden de uitgangspunten van de verschillende maatregelen nader toegelicht.

Ad a) Geen boete en geen waarschuwing

Vanzelfsprekend wordt alleen een boete opgelegd als sprake is van verwijtbaar handelen.

De regering acht het niet gepast om in alle gevallen waarin door DUO is vastgesteld dat bepaalde gegevens niet correct zijn, een bestuurlijke boete op te leggen. Dit is het geval wanneer het gaat om gegevens die vallen onder de hierboven genoemde categorie A, 'authentieke registergegevens'. Indien wordt vastgesteld dat de gegevens die bij DUO bekend zijn niet overeenkomen met deze gegevens, wordt *geen* bestuurlijke boete opgelegd. Het gaat hierbij namelijk om zogenoemde gewaarmerkte gegevens over bijvoorbeeld de burgerlijke staat, geboortedatum en Nederlandse nationaliteit, waarvan het in beginsel is uitgesloten dat deze door de studerende of debiteur voor eigen gewin worden gemanipuleerd. De onterecht toegekende studiefinanciering wordt wel teruggevorderd.

Gegevenscategorie B betreft gegevens waarvoor DUO en de (oud-)studerende afhankelijk zijn van de opgave door een derde, bijvoorbeeld de ouder(s) of partner van de (oud-)debiteur. Wanneer wordt vastgesteld dat deze gegevens niet juist zijn, is dat in beginsel niet aan de studerende of debiteur te wijten. Ook in deze gevallen wordt daarom geen boete opgelegd. Wel wordt de toekenning herzien, waarbij het teveel ontvangen bedrag aan studiefinanciering wordt teruggevorderd of het te weinig terugbetaalde bedrag alsnog wordt ingevorderd. DUO kan ervoor kiezen aangifte te doen tegen de ouder(s) of partner bij het Openbaar Ministerie, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een omvangrijk benadelingsbedrag of bij vermoeden van opzet.

Ad b) Waarschuwing, geen boete

In twee situaties acht de regering het redelijk dat een waarschuwing wordt gegeven in plaats van direct een boete op te leggen, ook al zijn onjuiste gegevens verstrekt of is de benodigde informatie niet of te laat doorgegeven. Voor beide situaties geldt wel dat de toekenning wordt herzien waarbij het te veel ontvangen bedrag aan studiefinanciering wordt teruggevorderd of het te weinig terugbetaalde bedrag alsnog wordt ingevorderd.

De eerste situatie waarin wordt volstaan met een waarschuwing is die waarin het benadelingsbedrag niet boven een bepaalde grens uitkomt. Het voorstel is een grens aan te houden van € 1.500 en/of maximaal vier onjuiste maandelijkse toekenningen of onjuist berekende terugbetalingstermijnen. Met een onjuiste toekenning wordt bedoeld het bedrag dat een studerende per maand heeft ontvangen. Dit betekent bijvoorbeeld dat een studerende van wie DUO constateert dat hij drie maanden onterecht

eenoudertoeslag heeft ontvangen een waarschuwing krijgt in plaats van een boete. Het gaat hier namelijk om minder dan vier onterechte toekenningen en het benadelingsbedrag is lager dan € 1.500, namelijk € 755,52 (drie maal € 251,84, het normbedrag 2018). De te hanteren grenzen kunnen naar aanleiding van ervaringen die DUO met het toezichthouderschap opdoet in de toekomst worden aangepast.

Voorbeeld

Een student heeft in juni 2018 studiefinanciering aangevraagd en het bericht van DUO ontvangen dat met ingang van het studiejaar 2018-2019 studiefinanciering wordt toegekend. Vanwege diverse redenen heeft de student zich uiteindelijk niet ingeschreven bij een instelling. Bij de 1^e inschrijvingscontrole medio november²¹ 2018 stelt DUO vast dat de student niet ingeschreven staat. De student heeft 3 maanden onterecht studiefinanciering ontvangen en heeft geen correctie in Mijn DUO doorgegeven. De onterecht ontvangen middelen worden teruggevorderd. De student krijgt een waarschuwing met de duidelijke aanwijzing dat bij herhaling van de situatie een boete wordt opgelegd. Een waarschuwing wordt gegeven omdat sprake is van een eerste keer onjuiste toekenning, een benadelingsbedrag lager dan € 1.500 of minder dan 4 maanden onterecht studiefinanciering is toegekend.

De tweede situatie waarin de regering het wenselijk acht een waarschuwing te geven en dus geen boete op te leggen, is die waarin een studerende of debiteur binnen een redelijke termijn en voordat de overtreding is geconstateerd zelf meldt dat eerder onjuiste gegevens zijn verstrekt of dat de gegevens die bij DUO bekend zijn niet (meer) juist zijn. Op dit moment wordt ervan uitgegaan dat van een redelijke termijn in ieder geval sprake is wanneer de zogenaamde 'zelfmelding' binnen 4 maanden wordt gedaan.²² Zo zal een studerende geen boete opgelegd krijgen wanneer hij pas na twee maanden aan DUO doorgeeft dat hij een partner heeft (als bedoeld in artikel 3 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen). Wordt na de termijn van 4 maanden een zelfmelding gedaan dan wordt in beginsel een boete opgelegd, maar kan de zelfmelding wel een factor zijn die mee kan wegen bij de vaststelling van de hoogte van de boete. Ook voor de grens van 4 maanden geldt dat deze naar aanleiding van ervaringen die DUO met het toezichthouderschap opdoet naar boven of beneden kan worden bijgesteld.

Uitgangspunt is dat slechts één keer per studerende of debiteur een waarschuwing wordt gegeven. Bij het geven van de waarschuwing wordt aan de studerende of debiteur duidelijk gemaakt dat sprake is van een overtreding van de regels en dat bij herhaling

²¹ Voor het kunnen controleren is DUO afhankelijk van de gegevens van de instelling. De instellingen zijn verplicht deze uiterlijk 1 oktober van het lopende school- of studiejaar aan te leveren. Controle is daardoor eerst mogelijk vanaf november. Daarna wordt de inschrijving maandelijks gecontroleerd.

²² De periode van 4 maanden begint te lopen op de peildatum waarop voor het eerst sprake is van (gewijzigde) omstandigheden die maken dat een onjuiste beslissing is genomen. Wanneer bijvoorbeeld een student die eenoudertoeslag ontvangt in de loop van januari een gezamenlijk huishouden gaat voeren met een partner heeft hij daardoor vanaf 1 februari (peildatum) geen recht meer op de eenoudertoeslag. Dit betekent dat hij uiterlijk 31 mei via mijnDUO een correctie moet doorgeven om te voorkomen dat hij een boete krijgt.

wél een boete wordt opgelegd, ook als de overtreding betrekking heeft op een ander onderdeel of andere voorwaarde van de WSF 2000.

Ad c) Bestuurlijke boete van 10 procent (met een maximum van de derde categorie) bij niet, niet tijdig of onvolledig verstrekken van informatie

Studenten en debiteuren zijn op grond van de WSF 2000 reeds verplicht inlichtingen over zichzelf te verstrekken aan DUO als deze kunnen leiden tot de toekenning van minder studiefinanciering of tot verhoging van het bedrag van de terugbetalingstermijn. Dit moeten zij onmiddellijk na het bekend worden van die gegevens doorgeven. Wanneer de studerende of debiteur niet of niet binnen de daartoe gestelde termijn aan deze inlichtingenplicht heeft voldaan acht de regering het billijk om een bestuurlijke boete op te leggen van maximaal 10 procent van het ten onrechte ontvangen bedrag aan studiefinanciering of het te weinig terugbetaalde bedrag. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het maximale bedrag van de derde categorie niet overschrijden, waarbij als richtlijn wordt gehanteerd dat die boete in ieder geval niet hoger zal zijn dan € 5.000. Hierbij moet worden opgemerkt dat er voor DUO ruimte blijft rekening te houden met de omstandigheden in het individuele geval die behoren te leiden tot matiging van de boete.

Voorbeeld:

Een mbo-student ontvangt vanaf september 2018 meeneembare studiefinanciering voor de mbo-opleiding Muziekinstrumentenbouw in België. Bij de toekenning heeft DUO duidelijk aangegeven dat de student verplicht is eventuele wijzigingen in zijn woon- en studiesituatie direct aan DUO door te geven. Ook is ter preventie aangegeven wat de consequenties zijn van het eventueel niet nakomen van deze plichten (namelijk terugvordering van de onterecht ontvangen studiefinanciering en de oplegging van een boete).

Begin november 2018 retourneert de mbo-student het volledig ingevulde 'studiecontroleformulier', op grond waarvan de toekenning akkoord wordt bevonden.

De onderwijsinstelling wordt in juni 2019 door DUO bevroegd op de juistheid van de door de studerende aangeleverde gegevens. Hieruit blijkt dat de student per 10 december 2018 is uitgeschreven en niet meer staat ingeschreven.

De student heeft nagelaten dit aan DUO door te geven, waardoor de studiefinanciering 6 maanden onterecht is uitbetaald. De student heeft geen stappen ondernomen deze betalingen te stoppen, noch de studiefinanciering teruggestort.

De student voldoet niet aan 'zelfmelding binnen vier maanden', noch is het benadelingsbedrag lager dan € 1.500 en er is evenmin sprake van minder dan 4 onterechte toekenningen. De studiefinanciering wordt herzien vanaf 1 december 2018. De totale terugvordering bedraagt circa € 2.200 (6 maanden basisbeurs en ov-vergoeding in plaats van studentenreisproduct).²³ Aangezien sprake is van het

²³ Bedragen 2016. Studenten die in het buitenland studeren kunnen in plaats van een studentenreisproduct een ov-vergoeding krijgen (geldbedrag).

niet (tijdig) doorgeven van wijzigingen wordt een boete opgelegd van € 220 (maximaal 10 procent).

Ad d) Bestuurlijke boete van 50% (met een maximum van een boete van de derde categorie) bij verstrekken van informatie in strijd met de waarheid door de studerende of debiteur

Hierbij is sprake van de bovengenoemde gegevens in categorie C waarbij DUO ten principale afhankelijk is van de juiste opgave van de studerende, zoals adres (BRP), eigen inkomen (Belastingdienst), wel of geen partner, en inschrijving opleiding buitenland. Aan de hand van rapportages, derdenverklaringen en eigen onderzoek kan DUO aantonen dat de studerende onjuiste gegevens heeft verstrekt.²⁴ Dit is niet zomaar een nalatigheid. Als de overtreder van oordeel is dat er geen sprake is van verwijtbaarheid, is het aan de overtreder dit aannemelijk te maken.

Evenals bij de bestuurlijke boete van 10 procent geldt ook hier dat het bedrag van de boete het maximale bedrag van de derde categorie niet mag overschrijden, waarbij als richtlijn wordt gehanteerd dat die boete in ieder geval niet hoger zal zijn dan € 5.000.

Voorbeeld:

Een ho-studente heeft in maart 2018 een aanvraag ingediend voor eenouder toeslag (ruim € 250 per maand). DUO stelt vast dat de studente aan de voorwaarden voldoet en kent vanaf april 2018 eenouder toeslag toe. Bij de toekenning is expliciet aangegeven dat indien men tussentijds een partner krijgt, de student zelf de eenouder toeslag moet stopzetten door deze wijziging door te geven aan DUO via Mijn DUO. In januari 2019 wordt een huisbezoek afgelegd bij de studente. Tijdens dat bezoek ontstaat het vermoeden dat de studente een partner heeft. Ze bekent dat ze inderdaad al vanaf het moment van aanvragen een partner had. DUO stelt vervolgens vast dat de studente vanaf begin 2018 ongehuwd samenwoont en dat zij dus onjuiste informatie heeft verstrekt bij haar aanvraag. Ze heeft evenmin de toeslag stopgezet door middel van zelfmelding. DUO trekt vervolgens de eenouder toeslag in en geeft geen waarschuwing maar een boete. Er is weliswaar sprake van een eerste keer onjuiste toekenning, maar het benadelingsbedrag is hoger dan € 1.500 en er is sprake van meer dan 4 onterechte toekenningen. DUO kan in dit geval een bestuurlijke boete opleggen. Gelet op de periode van 9 maanden en een bedrag aan onterecht ontvangen eenouder toeslag dat het bedrag van € 1.500 ruimschoots overschrijdt kan DUO het boetepercentage van 50% hanteren.

Ad e) Recidive

De bestuurlijke boete is bedoeld om aan studenten en debiteuren een duidelijk signaal te geven dat misbruik van publiek geld onacceptabel is. In geval van recidive geldt dit des te meer. De regering acht het daarom wenselijk dat het van toepassing zijnde boetepercentage in geval van recidive wordt verhoogd met 25 procentpunt. Dit betekent dat na een eerdere beboete overtreding een boete van 35 procent van het ten onrechte

²⁴ Bijvoorbeeld wanneer al jaren wordt samengewoond en bij het aanvragen van andere toeslagen dat wel is opgegeven, zal sprake zijn verwijtbaarheid.

ontvangen bedrag aan studiefinanciering of het te weinig terugbetaalde bedrag kan worden opgelegd wanneer niet is voldaan aan de inlichtingenplicht en een boete van 75 procent wanneer onjuiste gegevens zijn verstrekt.

Naast of in plaats van de oplegging van een bestuurlijke boete kan worden besloten om de studerende in de toekomst uit te sluiten van specifieke onderdelen van de studiefinanciering of, in uitzonderlijke situaties, zelfs geheel van verdere aanspraken op studiefinanciering uit te sluiten.

De recidiveboete en de volledige uitsluiting van studiefinanciering kunnen worden opgelegd indien voorafgaand aan de dag van het begaan van de overtreding een eerdere bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens een eerdere (gelijke of andere) overtreding van de studiefinancieringsregels die onherroepelijk is geworden.

Met de beslissing om iemand definitief uit te sluiten van (een gedeelte van) de aanspraak op studiefinanciering wordt de (financiële) toegankelijkheid van het onderwijs aangetast. Dit is dan ook een zeer ingrijpende maatregel. Alvorens hiertoe wordt besloten moet enerzijds het belang van een goede handhaving van het stelsel, en de afschrikkende werking van de handhaving, worden afgewogen tegen het belang van de betreffende studerende en diens recht op toegankelijk vervolgonderwijs. DUO is verplicht voorafgaand aan het besluit tot volledige of gedeeltelijke uitsluiting, hoor en wederhoor toe te passen om de redelijkheid van de beslissing te toetsen. Hiertoe zal de studerende in de gelegenheid worden gesteld te worden gehoord, conform de procedures die in de Awb zijn neergelegd voor horen in de bezwaarfase.

Voorbeeld:

DUO heeft de ho-studente uit het voorbeeld onder d) een boete van 50 % opgelegd en haar daarbij laten weten waarom de eenoudertoeslag is ingetrokken (er is vastgesteld dat de studente een partner heeft). Tevens is aangegeven wat de sancties kunnen zijn voor de studente indien zij een tweede keer niet (tijdig) voldoet aan de voorwaarden (boete van in dit geval maximaal 75% en/of (gedeeltelijke) uitsluiting van de studiefinanciering). De studente gaat niet in beroep en de boeteoplegging wordt onherroepelijk.

In december 2019 vraagt de studente opnieuw een eenoudertoeslag aan, omdat haar relatie inmiddels is verbroken. DUO stelt vast dat de studente aan de voorwaarden voldoet en kent vanaf december 2019 opnieuw een eenoudertoeslag toe. Vervolgens blijkt bij een controle in juni 2020 dat de studente opnieuw vanaf april 2020 is gaan samenwonen en een partner heeft, zonder dat ze dit heeft doorgegeven aan DUO.

DUO zal de toelage herzien en de onterecht ontvangen studiefinanciering van € 750 wordt teruggevorderd. Daarnaast kan DUO besluiten een bestuurlijke boete op te leggen van ten hoogste 75% (€ 562,50). In deze situatie is sprake van recidive. DUO heeft de studente gehoord en vastgesteld dat er geen sprake is van verzachtende omstandigheden. De studente is bij de eerste overtreding expliciet geïnformeerd over de consequenties van het bij herhaling niet of te laat verstrekken van de relevante gegevens. Naast of in plaats van een tweede bestuurlijke boete

kan de student in beginsel voor de toekomst uitgesloten worden van de eenoudertoeslag. Het recht op overige studiefinanciering blijft in dat geval behouden. De studente kan echter ook naast of in plaats van de tweede bestuurlijke boete voor de volledige studiefinanciering worden uitgesloten.

Ad f) Aangifte

In voorkomende gevallen zal aangifte worden gedaan in plaats van een bestuurlijke boete opgelegd. Dit is het geval wanneer sprake is van valsheid in geschrifte (vervalsen van diploma, paspoort, schoolverklaringen) of als de overtreding dermate grote proporties aanneemt dat aangifte redelijk is. Wanneer wordt gekozen voor het strafrechtelijke traject loopt de frauderende studerende of debiteur het risico op een strafrechtelijke sanctie en een strafblad. De onterecht ontvangen studiefinanciering wordt ook in dergelijke situaties teruggevorderd. Het strafrechtelijke traject komt in de plaats van de bestuurlijke boete. Indien het Openbaar Ministerie besluit niet over te gaan tot vervolging (sepot) kan DUO besluiten alsnog een bestuurlijke boete op te leggen. De werkwijze is op dit moment hetzelfde bij het toezicht op de uitwonendenbeurs.

Voorbeeld:

Vanaf mei 2018 ontvangt studerende studiefinanciering voor een mbo-opleiding 'thuis- en bejaardenzorg' in België. Het jaarlijkse 'studiecontroleformulier' is ieder jaar door de studerende volledig ingevuld en door de onderwijsinstelling ondertekend en gestempeld teruggestuurd aan DUO.

De ex-partner doet in september 2021 bij DUO een melding dat studerende niet staat ingeschreven bij de opgegeven Belgische instelling. DUO neemt daarop contact op met de instelling en het blijkt dat studerende daar niet bekend is en zelfs nooit ingeschreven heeft gestaan. Ze blijkt de studiecontroleformulieren over de jaren vanaf 2018 te hebben vervalst. De toekenning wordt met terugwerkende kracht herzien vanaf mei 2018. De onterecht ontvangen studiefinanciering (basisbeurs, de ov-vergoeding en de opgenomen lening) bedraagt € 30.000. Dit bedrag wordt ingevorderd.

DUO heeft aangetoond dat sprake is van een onjuiste aanvraag en verklaringen. Er kan een boete opgelegd worden van ten hoogste 50%. In dit geval overstijgt de boete het maximale boetebedrag. Gelet op de ernst van de overtreding (aangetoonde valsheid in geschrifte) wordt de zaak overgedragen aan het Openbaar Ministerie. Er wordt aangifte gedaan.

2.3.2. Keuze voor versterking handhaving via bestuursrecht

De regering kiest ervoor de handhaving te versterken door middel van nieuwe bestuursrechtelijke bevoegdheden en niet via bestaande strafrechtelijke bevoegdheden. Gelet op de recente ontwikkelingen in de discussie met betrekking tot de keuze tussen het bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sanctiestelsel,²⁵ verdient deze keuze extra aandacht.

²⁵ Zie het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State van 13 juli 2015, kenmerk: W03.15.0138/II en *Kamerstukken II 2017/18, 34775-VI, nr. 102* (nader rapport).

In het jaar 2000, bij de harmonisatie van diverse bijzondere strafrechtelijke regimes voor de bestrijding van fraude met financiële voorzieningen²⁶ is de voorloper van de WSF 2000 – de Wet op de studiefinanciering (WSF-oud) – gewijzigd. Met die wijzigingswet vervielen de strafbepalingen uit de WSF-oud, die kortgezegd regelden dat een verklaring in strijd met de waarheid of het niet voldoen aan de inlichtingenplicht kon worden bestraft met een strafrechtelijke geldboete of een gevangenisstraf. De betreffende strafbepalingen werden overgeheveld naar het Wetboek van Strafrecht en werden algemeen geldend voor diverse soorten fraude gepleegd met voorzieningen uit diverse wetten.²⁷

In zeer uitzonderlijke gevallen wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om op die titel aangifte te doen. In verreweg de meeste gevallen van overtredingen volstaat DUO echter met de herziening van een beslissing die is gebaseerd op onjuiste verklaringen of niet tijdig doorgegeven wijzigingen. Enkel het onterecht verkregen bedrag wordt dan teruggevorderd, met uitzondering van het misbruik met de uitwonendenbeurs, waar ook een bestuurlijke boete voor kan worden opgelegd.

De regering kiest voor versterking via het bestuursrecht, omdat de terugvordering van het onterecht verkregen bedrag en de boeteoplegging dan in één hand blijven.²⁸ Dat leidt er in de besluitvormende fase toe dat de reparatoire en punitieve sanctie op elkaar afgestemd kunnen worden. In de eventuele fase van bezwaar en beroep betekent dit dat beide besluiten gezamenlijk kunnen worden aangevochten en heroverwogen. Mocht een andere beslissing volgen voor de reparatoire sanctie, dan heeft dat veelal ook direct gevolgen voor de punitieve sanctie. Omgekeerd kan dit ook het geval zijn.

De toekenning van studiefinanciering en de inning ervan vinden plaats binnen de besloten context waarin de studerende en DUO reeds een (bestuursrechtelijke) relatie met elkaar hebben. Zowel DUO als de bestuursrechter en hoogste bestuursrechter op het terrein van studiefinanciering (Centrale Raad van Beroep) hebben specialistische kennis van studenten, de van toepassing zijnde wetgeving en context. De zwaarte van de sanctie is bovendien gerelateerd aan de omvang van de onjuiste beslissing (benadelingsbedrag) waarover de bestuursrechter en CRvB reeds gewoon zijn te oordelen. Ook sluit de keuze voor versterking binnen het bestuursrecht aan bij de goede ervaringen in het kader van de aanpak van misbruik van de uitwonendenbeurs. Tot slot gaat het om relatief eenvoudig te constateren overtredingen en relatief lage boetes die grotendeels door middel van een geautomatiseerde uitvoering kunnen worden voorbereid, waardoor de strafrechtketen niet onnodig wordt belast.

²⁶ Wet van 20 januari 2000 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en andere wetten met het oog op de opnemings in het Wetboek van Strafrecht van eenvormige strafbepalingen inzake het verstrekken van onware gegevens en het nalaten te voldoen aan wettelijke verplichtingen om tijdig gegevens te verstrekken (concentratie strafbaarstelling frauduleuze gedragingen).

²⁷ Artikelen 227a, 227b, 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht.

²⁸ Dit wordt in een onderzoek van Keulen en Bröring als belangrijke reden genoemd om ten aanzien van belastingen, sociale zekerheid en studiefinanciering te kiezen voor bestuursrechtelijke sancties; prof. mr. H.E. Bröring en prof. mr. B.F. Keulen, *Bestraffende sancties in het strafrecht en het bestuursrecht*, februari 2016, blz. 54, <<http://hdl.handle.net/11370/5d7cfc15-8597-4211-8d81-e09490ad7cc1>>.

De mogelijkheid om in een individueel geval toch handhaving via het strafrecht te verkiezen boven handhaving via het bestuursrecht, wordt echter niet uitgesloten. In voorkomende gevallen kan het meer aangewezen zijn om aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie. Zie hiervoor verder paragraaf 3.3.1, onder f. Wanneer aangifte wordt gedaan komt het strafrechtelijke traject in de plaats van de bestuursrechtelijke punitieve sanctie. Met het Openbaar Ministerie worden afspraken gemaakt in welke gevallen het strafrechtelijke traject gevolgd zal worden. Indien het Openbaar Ministerie besluit niet over te gaan tot strafvervolging kan worden besloten alsnog een bestuursrechtelijke punitieve sanctie op te leggen. Ook hiervoor wordt aangesloten bij het toezicht op de uitwonendenbeurs.

2.4. Maatregelen ter verbetering van de inning van studieschulden

2.4.1. Inleiding

Het grootste deel van de debiteuren betaalt de studieschuld naar behoren terug. Alle debiteuren kunnen in beginsel ook voldoen aan hun terugbetaalverplichting, omdat bij de terugbetaling rekening wordt gehouden met de financiële draagkracht van de debiteur.

Er is evenwel een groep die desondanks niet voldoet aan de terugbetaalverplichting. Bij de zogeheten weigerachtige debiteuren die woonachtig zijn in Nederland, beschikt DUO over voldoende mogelijkheden om langs juridische weg in te vorderen. In het buitenland is de juridische invordering voor DUO minder eenvoudig en substantieel duurder. Dit biedt debiteuren de mogelijkheid zich te onttrekken aan hun terugbetaalverplichting. Om deze debiteuren effectief aan te kunnen pakken, zijn aanvullende maatregelen voor specifieke situaties nodig.

2.4.2. Bereikbaarheidsplicht

Studenten en debiteuren krijgen de wettelijke verplichting om hun contactgegevens met DUO te delen als zij verhuizen in of naar het buitenland. Studenten die studiefinanciering ontvangen en debiteuren die een terugbetalingsverplichting hebben, moeten namelijk bereikt kunnen worden door DUO. Alleen op die manier kan DUO haar toezichthoudende taak op de naleving van de WSF 2000 goed uitvoeren. Zo heeft DUO onder meer de mogelijkheid om te zorgen dat een studerende of debiteur tijdig zijn studieschuld terugbetaalt. In de praktijk is het niet altijd een gegeven dat DUO weet op welke manier DUO (met name) een debiteur kan bereiken. Dit is met name het geval wanneer deze in het buitenland verblijven en hun adres niet doorgeven. Eind 2018 ontbrak van ongeveer 20.000 van de in totaal 800.000 debiteuren een actueel adres. Hierdoor kon DUO achterstallige vorderingen ter hoogte van € 76,1 miljoen niet incasseren.

Wanneer actuele contactgegevens bij DUO niet bekend zijn, wordt de terugvordering van zowel reguliere als achterstallige studieschulden ernstig bemoeilijkt en soms zelfs onmogelijk. Gevolg hiervan is dat DUO alvorens tot invordering over te kunnen gaan zelf actief de contactgegevens van de desbetreffende debiteuren moet zien te achterhalen. Dit is een zeer arbeidsintensief proces en blijkt niet altijd tot resultaat te leiden. Daarnaast kunnen debiteuren waarvan de contactgegevens niet bekend zijn, niet worden

geïnformeerd over de sociale terugbetaalvoorwaarden. Bovendien wordt men bij betalingsachterstanden geconfronteerd met extra invorderingskosten. Dit probleem doet zich met name voor wanneer een debiteur in het buitenland verblijft. Het is dus zowel in het belang van de debiteur als de overheid en de samenleving dat de debiteur te bereiken is en blijft.

In de BRP zijn persoonsgegevens opgenomen van in Nederland woonachtige personen en van personen die niet in Nederland wonen, maar die wel een relatie hebben met één of meerdere Nederlandse overheidsinstellingen.²⁹ Net als andere overheidsorganisaties haalt DUO informatie over studenten en debiteuren uit de BRP. In Nederland woonachtige personen zijn verplicht schriftelijk aangifte te doen van een adreswijziging binnen Nederland.³⁰ Personen die vertrekken uit Nederland zijn verplicht hun eerste adres in het buitenland door te geven.³¹ Wanneer zij vervolgens naar een ander adres in het buitenland verhuizen bestaat op grond van de Wet BRP geen verplichting om het nieuwe adres door te geven. Ondanks dat het vanzelfsprekend is dat debiteuren in geval van verhuizing buiten Nederland verplicht zijn hun nieuwe adres door te geven aan DUO, is het dit op dit moment niet expliciet geregeld in de WSF 2000, of in andere wet- en regelgeving.

De regering acht het op grond van bovenstaande wenselijk om in de WSF 2000 een expliciete plicht voor studenten en debiteuren op te nemen om ervoor te zorgen dat zij altijd hun actuele gegevens doorgeven aan DUO. DUO zal deze plicht actief onder de aandacht brengen van studenten en debiteuren, zodat over deze plicht geen onduidelijkheden kunnen bestaan.

De voorgestelde bereikbaarheidsplicht houdt in dat de studerende of debiteur ervoor moet zorgen dat hij zijn actuele contactgegevens doorgeeft aan DUO. Dit is het geval als hij wijzigingen in zijn contactgegevens onverwijld en schriftelijk doorgeeft aan DUO, waardoor zijn actuele contactgegevens bekend zijn bij DUO. Onder contactgegevens vallen in ieder geval woonadres, woonplaats, e-mailadres en/of telefoonnummer.³² Behalve door zelf de actuele contactgegevens aan DUO door te geven kan de studerende of debiteur ook voldoen aan de bereikbaarheidsplicht wanneer hij ervoor zorgt dat hij via een derde voor DUO bereikbaar is. Hierbij kan gedacht worden aan een studerende of debiteur die de contactgegevens van een familielid of vriend doorgeeft aan DUO, zodat diegene indien DUO contact opneemt, aan DUO de actuele contactgegevens van de studerende of debiteur kan doorgeven zodat de studerende of debiteur toch bereikbaar is voor DUO. Dit kan handig zijn voor studenten of debiteuren die woonachtig zijn in het buitenland en regelmatig verhuizen, of op wereldreis zijn. De studerende of debiteur blijft wel zelf verantwoordelijk voor zijn bereikbaarheid. Het komt dus voor zijn rekening en risico indien hij niet via deze derde bereikbaar is.

²⁹ Artikel 2.1 Wet basisregistratie personen.

³⁰ Artikel 2.39 Wet basisregistratie personen.

³¹ Artikel 2.43 Wet basisregistratie personen.

³² Deze gegevens zijn met name van belang voor debiteuren die in het buitenland wonen. Zonder deze gegevens is communiceren nagenoeg onmogelijk.

2.4.3. Langere verjaringstermijn bij niet voldoen aan bereikbaarheidsplicht

Dit wetsvoorstel regelt dat voor debiteuren die niet voldoen aan de bereikbaarheidsplicht (paragraaf 3.4.1) de verjaringstermijn voor niet-betalde termijnbedragen van de studieschuld (achterstallige schulden) 10 jaar is. Daarmee wordt in deze gevallen afgeweken van de algemene verjaringstermijn van 5 jaren zoals is opgenomen in de Awb.³³

Wanneer de debiteur niet aan de bereikbaarheidsplicht voldoet en DUO dus niet over een actueel adres beschikt van de debiteur, kan niet tot feitelijke invordering over worden gegaan. Tegelijkertijd brengt dit risico van verjaring met zich mee. Op grond van de Awb verjaart de rechtsvordering tot betaling van een geldsom vijf jaar nadat de voorgeschreven betalingstermijn is verstreken, tenzij er een stuitingshandeling is verricht, zoals het versturen van een aanmaning of het openbaar betekenen van de vordering. Het gevolg hiervan kan zijn dat, wanneer een debiteur na vele inspanningen van DUO is opgespoord, invordering van een deel van de schuld alsnog niet mogelijk is, omdat de verjaringstermijn daarvan is verstreken. De regering acht het onwenselijk dat schending van de bereikbaarheidsplicht via het mechanisme van de verjaring financieel voordeel kan opleveren voor debiteuren. Nalatigheid mag immers niet lonen. Alternatieven zoals beboeting zouden niets opleveren, omdat die evenmin geïnd kunnen worden en – uiteindelijk – kunnen verjaren.

Verjaringstermijnen zijn bedoeld om de rechtszekerheid van betrokkenen, in dit geval debiteuren, te dienen. Het moet niet zo zijn dat een schuldeiser na jaren niet tot invordering te zijn overgegaan alsnog bij de debiteur kan aankloppen. Ingeval van schending van de wettelijke bereikbaarheidsplicht acht de regering een verjaringstermijn van meer dan 5 jaren echter wel wenselijk. Voorgesteld wordt om de verjaringstermijn in deze gevallen te verlengen naar 10 jaar. Deze termijn is redelijk, omdat daarmee nog steeds recht wordt gedaan aan de rechtszekerheid – na 10 jaar verjaart de schuld alsnog – terwijl tegelijkertijd de mogelijkheid om te profiteren van het niet nakomen van een wettelijke plicht wordt verkleind. Daarnaast sluit een termijn van 10 jaar goed aan bij de langlopende verplichting die hoort bij het opnemen van studielening. Ten slotte en minstens zo belangrijk: een verjaringstermijn van 10 jaar brengt ten opzichte van een verjaringstermijn van 5 jaar een halvering van de kosten van stuiting van de verjaring door middel van openbaar betekenen met zich mee. Om te voorkomen dat een schuld verjaart zal DUO steeds actief moeten optreden om de verjaring te stuiten. Ingeval een actueel adres ontbreekt is hiervoor openbare betekening nodig (advertentie in de Staatscourant). Dit is relatief arbeidsintensief en kostbaar (ca. € 150 per casus). Door de verjaringstermijn te verlengen komt meer evenwicht in de inspanningen die van de overheid en van de debiteur mogen worden verwacht.³⁴

³³ De overige bepalingen van afdeling 4.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht inzake stuiting en verlenging van de verjaringstermijn zijn onverkort van toepassing.

³⁴ Recent heeft de rechtbank Noord-Nederland geoordeeld dat het in strijd is met de redelijkheid en billijkheid zoals die de verhouding tussen schuldenaar en schuldeiser beheersen wanneer door het toedoen van de debiteur – door naar het buitenland te verhuizen zonder zijn adres door te geven, terwijl hij wist van zijn terugbetalingsverplichting – de stuiting van de verjaring ernstig wordt bemoeilijkt. Het is volgens de rechtbank maatschappelijk onaanvaardbaar dat met een enkel stilzitten en een uitschrijving uit de BRP het mogelijk is om zich aan de verplichtingen van de WSF 2000 te onttrekken, Rb. Noord-Nederland 20 juni 2018, ECLI:NL:BRNNE:2018:2574.

2.4.4. Directe opeisbaarheid van deel studieschuld bij wanbetaling

Het wetsvoorstel creëert de mogelijkheid de toekomstige betaaltermijnen van debiteuren die herhaaldelijk niet voldoen aan hun betalingsverplichting – maar daar wel toe in staat zijn – direct opeisbaar te maken.

Deze sanctie is in het bijzonder van belang om debiteuren in het buitenland die grote bedragen open hebben staan, tot terugbetaling te bewegen. De kosten voor het volgen van een juridische procedure in het buitenland zijn namelijk hoog en staan vaak niet in verhouding tot de vordering zelf (hoogte van de achterstallige schuld). Met de voorgestelde wijziging zullen bij de in het buitenland woonachtige debiteuren, de kosten en de baten van een juridische procedure meer in verhouding komen te staan. Verder is het belangrijk dat met de nieuwe bepaling van de *directe opeisbaarheid* DUO in bepaalde gevallen, zonder tussenkomst van een rechter, tot dwanginvordering kan worden overgegaan.³⁵

Verwacht wordt dat de maatregel naast een repressieve, ook een preventieve werking zal hebben. Het kunnen dreigen met deze sanctie kan namelijk een doorslaggevende reden zijn voor de debiteur om het niet zover te laten komen en zijn betalingsachterstand alsnog te voldoen. De maatregel vormt dan ook het sluitstuk van een eerdere opeenvolging van incassomaatregelen.

Om te waarborgen dat de inzet van deze sanctie in alle gevallen evenredig en proportioneel is, wordt de mate van opeisbaarheid als volgt gerelateerd aan de mate van de achterstand en bovendien gemaximeerd:

- De ondergrens voor het opeisbaar worden van toekomstige betalingstermijnen is dat de debiteur ten minste 12 terugbetalingstermijnen heeft gemist en/of tenminste een achterstand heeft van € 2.000 (exclusief wettelijke rente en invorderingskosten).
- Het maximale bedrag van de reguliere schuld dat in één keer opeisbaar kan worden gemaakt, is ten hoogste gelijk aan het bedrag van de oorspronkelijke achterstand (exclusief wettelijke rente en andere bijkomende kosten). Het opeisbare bedrag kan dus oplopen.

Daarnaast is ter waarborging van de relevante belangen expliciet een evenredigheidstoets voorgeschreven. Aan de hand daarvan wordt bepaald of het opeisbaar maken van een deel van de studieschuld in het concrete geval evenredig is. In deze afweging worden ten aanzien van de belangen van de debiteur in ieder geval meegewogen:

³⁵ In het buitenland ontbreekt deze bevoegdheid en moet eerst een juridische procedure worden gestart waarmee een titel kan worden verkregen om tot dwanginvordering over te gaan. Dit kan alleen voor de achterstallige schuld. Ontstaat er in de toekomst opnieuw een betalingsachterstand, dan zal opnieuw een procedure moeten worden gestart. De proceskosten van een dergelijke procedure kunnen oplopen tot ruim boven de € 5.000. Dat is een disproportionele last voor de overheid aangezien het vaak gaat om geringe achterstallige betalingen van tussen de € 50 en € 200 per betalingstermijn.

- dat de debiteur tijdig op de hoogte is van de betalingsachterstanden; en
- dat DUO zich heeft ingespannen om de debiteur op andere manieren tot terugbetalen te bewegen.

Zo mogelijk wordt ook meegewogen dat een debiteur niet langdurig op het bestaansminimum van het betreffende woonland mag leven als gevolg van het invorderen van de achterstallige schuld en de opeisbaar te maken terugbetalingstermijnen (draagkracht).³⁶ Dit kan echter alleen als de debiteur meewerkt aan een onderzoek naar die draagkracht, omdat daartoe bijvoorbeeld inzage in het inkomen en vermogen van de debiteur en dat van de eventuele partner moet worden gegeven. Daarbij ligt de bewijslast bij de debiteur.

2.4.5. Directe opeisbaarheid van het te weinig betaalde bedrag in geval van foutieve opgave door de debiteur van zijn inkomen en/of dat van zijn partner

Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat van debiteuren die een foutieve opgave van het eigen inkomen of dat van de partner doorgeven, het te weinig terugbetaalde bedrag direct kan worden ingevorderd. De hoogte van het maandelijks terug te betalen termijnbedrag is onder meer afhankelijk van het eigen inkomen van de debiteur en dat van zijn eventuele AWIR-partner.³⁷ Van in Nederland woonachtige en belastingplichtige debiteuren kan DUO inkomensgegevens achterhalen via de Belastingdienst. In het buitenland is DUO afhankelijk van de gegevens die de debiteur zelf doorgeeft. Indien de debiteur een te laag inkomen doorgeeft of zijn partner verzwijgt, wordt het maandbedrag door DUO mogelijk onterecht te laag vastgesteld, waardoor de debiteur maandelijks te weinig terugbetaalt. Wanneer DUO constateert dat het maandbedrag als gevolg van onjuiste inlichtingen door de debiteur onterecht te laag is vastgesteld, heeft dit in de huidige situatie geen directe gevolgen voor de debiteur. Alleen de hoogte van toekomstig te betalen terugbetalingstermijnen wordt aangepast. Het te weinig betaalde bedrag wordt niet meteen ingevorderd, maar wordt bij de langlopende schuld opgeteld. Het mogelijke gevolg hiervan is dat de debiteur na 15 jaar (mbo) dan wel 35 jaar (hoger onderwijs) niet de gehele schuld heeft terugbetaald en dat het resterende deel op dat moment wordt kwijtgescholden. Dit terwijl de debiteur daar wel toe in staat zou zijn geweest en, indien hij wel direct de juiste gegevens had doorgegeven, dit wel (deels) zou hebben terugbetaald. Hetzelfde geldt bij de procedure van het verleggen van het peiljaar.

De regering acht dit gevolg van het verstrekken van onjuiste inlichtingen onwenselijk. Daarom wordt voorgesteld om de WSF 2000 zodanig aan te passen, dat bij een foutieve opgave het te weinig terugbetaalde bedrag direct kan worden ingevorderd. Daarmee wordt voorkomen dat de debiteur kan profiteren van een onjuiste opgave. Indien de onjuiste opgave van het inkomen de debiteur niet te verwijten valt, bijvoorbeeld door

³⁶ In de executie van de juridische titel (via civiele betalingsregelingen of door beslaglegging op loon, financiële tegoeden of goederen) wordt rekening gehouden met de totale financiële positie van de debiteur. Dit houdt concreet in dat de beslagvrije voet – of een equivalent daarvan in het buitenland – in acht wordt genomen en dat soms een betalingsregeling mogelijk is.

³⁷ Partner als bedoeld in artikel 3 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR).

onverwachte grote veranderingen,³⁸ wordt de extra vordering niet direct opeisbaar en net als nu opgeteld bij de langlopende lening.

Door middel van onderstaand voorbeeld wordt het verschil tussen de huidige situatie en de voorgestelde situatie duidelijk gemaakt.

Een in het buitenland woonachtige debiteur geeft in november een inkomen van € 30.000 op aan DUO.³⁹ Aangezien de draagkracht van deze debiteur beperkt is, verlaagt DUO het termijnbedrag naar € 20 per maand met ingang van 1 januari. Op 1 september van het daaropvolgende jaar blijkt het (fiscaal) inkomen veel hoger te zijn dan de door de debiteur doorgegeven € 30.000. DUO herrekent daarom de draagkracht en verhoogt het termijnbedrag naar € 220. Dit bedrag wordt vanaf oktober maandelijks ingevorderd.

In de huidige situatie wordt het te weinig betaalde bedrag in de periode van januari tot en met oktober van € 1.800 (€ 200 per maand) bij de langlopende schuld opgeteld. De debiteur ondervindt geen directe gevolgen van zijn foutieve opgave.

In de nieuwe situatie is dit anders. De vordering van € 1.800 wordt direct opeisbaar en niet bij de langlopende schuld opgeteld. Daardoor ondervindt de debiteur meteen de gevolgen van het te laag opgegeven inkomen en wordt voorkomen dat hij kan profiteren van deze onjuiste opgave. Wel is er in beginsel een betalingsregeling mogelijk voor deze € 1.800. Dit kan gecombineerd worden met een sanctie zoals voorgesteld in paragraaf 2.3.1.

2.4.6. Juridische basis voor samenwerking en gegevensuitwisseling met andere landen

Ondanks de bereikbaarheidsplicht kan het voorkomen dat DUO toch niet altijd over actuele adresgegevens beschikt van debiteuren. Het terugvorderen van studieschulden is dan niet mogelijk. Om in dergelijke gevallen toch tot terugvordering over te kunnen gaan zal DUO steeds actief moeten optreden om in contact te kunnen komen met de debiteur. In het overgrote deel van de gevallen heeft DUO een redelijk goed beeld van het woonland van een debiteur waarvan de actuele contactgegevens ontbreken (hierna: 'onvindbare' debiteur). Desondanks is het lastig en tijdrovend om de actuele contactgegevens te achterhalen. In het geval een debiteur in het buitenland woonachtig is, zal het desbetreffende land in beginsel over de actuele adresgegevens van deze debiteur beschikken. Door samen te werken met deze landen is het mogelijk de contactgegevens te achterhalen van onvindbare debiteuren die verblijven buiten Nederland.

De samenwerking met andere landen kan bestaan uit twee vormen, waarbij in beide gevallen gegevens uitgewisseld worden tussen Nederland en de andere landen. Ten

³⁸ Als de debiteur ondernemer is, kan het zo zijn dat het inkomen flink schommelt, en soms ook met terugwerkende kracht wanneer latere verliezen worden verrekend met eerdere boekjaren. Dat kan ertoe leiden dat het opgegeven inkomen uit eerdere jaren niet meer klopt en dat het 'onjuist' is aangeleverd; in zo'n geval is er geen sprake van verwijtbaarheid.

³⁹ Het gaat hier om een in het buitenland woonachtige debiteur die zelfstandig ondernemer is en van wie nog geen verzamelinkomen is vastgesteld over het peiljaar.

eerste kan DUO wanneer Nederland op zoek is naar debiteuren met een studieschuld op grond van de WSF 2000 andere landen om hulp vragen. Hiertoe kan DUO bijvoorbeeld de naam en geboortedatum van een onvindbare debiteur verstrekken aan de buitenlandse bevoegde autoriteit, zodat die autoriteit vervolgens de gevraagde gegevens kan leveren aan DUO. Het opvragen van informatie over onvindbare debiteuren is reeds mogelijk wanneer het gaat om gegevens die benodigd zijn voor de uitvoering van de WSF 2000. Om te voorkomen dat onduidelijkheden ontstaan over de reikwijdte van deze bevoegdheid wordt de WSF 2000 aangepast.

Ten tweede wordt in het kader van de wederkerigheid ook het omgekeerde voorgesteld. Zo kan DUO niet alleen om medewerking vragen, maar ook wat terugdoen voor de autoriteiten van de landen waarmee DUO samenwerkt in het kader van de inning van studiefinanciering. Daarom wordt met dit wetsvoorstel mogelijk gemaakt dat Nederland andere landen helpt bij de invordering van studieschulden door contactgegevens te verstrekken van in ons land woonachtige personen met een buitenlandse studieschuld waarnaar het desbetreffende land op zoek is. DUO zal op verzoek van een buitenlandse studiefinancieringsautoriteit deze gegevens kunnen verstrekken als deze gegevens bekend zijn bij DUO. Vereist is wel dat die buitenlandse autoriteit aantoont dat de desbetreffende persoon een buitenlandse studieschuld heeft die niet wordt terugbetaald.

2.5. Overige meer technische wijzigingen

Naast de wijzigingen ter versterking van de mogelijkheden tot toezicht en handhaving is in dit wetsvoorstel een wijziging opgenomen waardoor debiteuren die woonachtig zijn in niet SEPA-landen de keuze krijgen of zij per jaar of per maand hun studieschuld willen terugbetalen. SEPA (Single Euro Payments Area, ook wel: eengemaakte eurobetalingsruimte) omvat alle landen binnen de EU, aangevuld met Noorwegen, IJsland, Liechtenstein, Zwitserland, Monaco en San Marino en de gebieden binnen het Britse kroonbezit Guernsey, Jersey en Isle of Man. Ook voor andere landen en gebieden is het mogelijk dat zij in de toekomst toetreden tot het SEPA-gebied. In niet-SEPA-landen zijn er kosten verbonden aan het betalingsverkeer. Dit betekent dat debiteuren die maandelijks terugbetalen elke maand te maken krijgen met betalingskosten. Dit is in het geval van het terugbetalen van een studieschuld niet wenselijk. Met dit wetsvoorstel wordt mogelijk gemaakt dat debiteuren die in niet SEPA-landen wonen op aanvraag in jaarlijkse termijnen hun lening kunnen aflossen. Daarmee kunnen eventuele overboekingskosten worden beperkt.

Ten slotte worden enkele wetstechnische verduidelijkingen en verbeteringen voorgesteld. Zie de artikelsgewijze toelichting voor een toelichting op deze aanpassingen van de desbetreffende wetten.

2.6. Overeenkomstige wijzigingen in de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS) en Wet studiefinanciering BES (WSF BES)

De bovengenoemde wijzigingen in de WSF 2000 ten aanzien van het verbeteren van het toezicht, het mogelijk maken van bestuurlijke sancties en het intensiveren van de inning worden op overeenkomstige wijze doorgevoerd in de WTOS en WSF BES. Waar nodig is

een en ander ingevlochten in de specifieke context van die wetten. Specifieke aandachtspunten zijn beschreven in het artikelsgewijze deel van deze toelichting, omdat het in hoge mate de juridische techniek betreft. Inhoudelijk wordt ook in deze wetten de lijn van bovengenoemde paragrafen gevolgd.

3. Gevolgen voor de doelgroep

Van studenten en debiteuren wordt een eigen verantwoordelijkheid gevraagd voor de naleving van hun wettelijke verplichtingen. Met dit wetsvoorstel worden zij in sterkere mate gehouden te voldoen aan de voorwaarden voor het recht op studiefinanciering of het terugbetalen van de lening.

Dit houdt in dat zij hun actuele gegevens aan DUO verstrekken, ingeval die gegevens niet of niet tijdig uit andere overheidsregisters betrokken kunnen worden. Daarnaast kunnen zij te maken krijgen met intensievere (fysieke) controles om de feitelijke juistheid van de gegevensopgave te verifiëren. Relevante gegevens zijn bijvoorbeeld de beëindigingsdatum van een studie in het buitenland in geval van meeneembare studiefinanciering, of de aanwezigheid van een partner voor het recht op een eenoudertoeslag. Bij de gegevens die relevant zijn voor de terugbetaalverplichting gaat het om het actuele (partner)inkomen in het buitenland en het actuele adres van de debiteur. Wanneer het juiste adres aan DUO is doorgegeven, kan de debiteur geïnformeerd worden over zijn rechten en plichten bij de aflossing van zijn studieschuld. Daarnaast is de debiteur in geval van betalingsachterstanden bereikbaar voor het maken van afspraken over de inningsmogelijkheden. Hiermee wordt voorkomen dat de debiteur geconfronteerd wordt met onnodig hoge incassokosten.

De eigen verantwoordelijkheid heeft een keerzijde voor studenten en debiteuren die zich niet aan hun verplichtingen houden. Degenen die nalaten informatie te verstrekken of zelfs onjuiste gegevens doorgeven, kunnen een sanctie opgelegd krijgen. Dit kan een bestuurlijke boete zijn, een langere verjaringstermijn of de verplichting een extra deel van de studieschuld direct terug te betalen. Met de brede communicatie en voorlichting over deze maatregelen zijn studenten en debiteuren helder geïnformeerd over hun rechten én plichten.

Het kan voorkomen dat meerdere maatregelen uit dit wetsvoorstel terecht komen bij één studerende of debiteur. Hoewel elke maatregel op zich proportioneel is, kan de opeenstapeling ervan in een concrete situatie disproportioneel uitpakken. De minister heeft in elk van de maatregelen uit dit wetsvoorstel de discretionaire bevoegdheid om rekening te houden met de omstandigheden van het geval en kan op basis daarvan rekening houden met de proportionaliteit van een stapeling van maatregelen bij één studerende of debiteur.

4. Grondrechten studenten en debiteuren en overgangsrecht

4.1. Grondrechten algemeen

Bij de totstandkoming van het onderhavige wetsvoorstel is rekening gehouden met verschillende mensen- en grondrechten. Op de privacy van studenten en debiteuren wordt apart ingegaan in paragraaf 4.2.

Allereerst het recht op toegang tot het onderwijs. Dit recht is neergelegd in artikel 14 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en in artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten. Voor het beroeps- en hoger onderwijs geldt dat het hierbij gaat om een zorgplicht tot het waarborgen van de toegankelijkheid van het onderwijs voor eenieder die de bekwaamheid bezit om dat onderwijs te volgen. De toegankelijkheid van het onderwijs is ook geregeld in artikel 2 van het Eerste Protocol bij het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: 'EVRM'), waarin is neergelegd dat niemand de toegang tot het onderwijs mag worden ontzegd. De toegankelijkheid van het mbo en hoger onderwijs is dus geborgd als iedereen die gemotiveerd is en voldoende capaciteiten heeft, ook financieel gezien in staat is deel te nemen aan dit onderwijs. Deze toegankelijkheid wordt ook na invoering van de voorgestelde maatregelen met het studiefinancieringsstelsel geborgd. Met de voorgestelde wijzigingen wordt het – meer dan nu het geval is – mogelijk om bestuursrechtelijke sancties op te leggen aan studenten of debiteuren die de op hen rustende verplichtingen niet nakomen en kan in geval van recidive door studenten in het uiterste geval worden besloten deze studenten uit te sluiten van verdere studiefinanciering. Dit heeft echter alleen gevolgen voor studenten die zich niet houden aan de op hen rustende verplichtingen.

Tevens zijn de voorgestelde maatregelen, in het bijzonder de bevoegdheid om een studerende uit te sluiten van studiefinanciering in geval van recidive, en de maatregel van directe opeisbaarheid bij wanbetaling, in overeenstemming met het eigendomsrecht zoals dat wordt beschermd door artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. De maatregelen dienen een legitiem doel in het algemeen belang, namelijk het in stand kunnen houden van een effectief systeem van studiefinanciering, en voldoen aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Voor de beslissing tot uitsluiting van studiefinanciering geldt dat deze slechts in uitzonderlijke gevallen wordt toegepast en is omkleed met verschillende procedurele waarborgen. Zo kan hiertoe pas worden besloten nadat de betrokkene in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord en kan dit enkel in geval van recidive worden opgelegd. Wanneer aan de voorwaarden is voldaan zal steeds een belangenafweging moeten plaatsvinden. Naar aanleiding daarvan kan ook worden besloten tot gedeeltelijke uitsluiting over te gaan. Wat betreft de directe opeisbaarheid van een deel van de studieschuld geldt dat dit pas wordt toegepast als de debiteur ten minste 12 terugbetalingstermijnen heeft gemist en/of ten minste een achterstand heeft van € 2.000. Bovendien is expliciet een evenredigheidstoets voorgeschreven om te waarborgen dat de belangen van de debiteur niet onevenredig worden aangetast door het opeisbaar worden van een deel van de lening.

Eveneens is rekening gehouden met het recht op een eerlijk proces dat is neergelegd in artikel 6 van het EVRM. De voorgestelde wijzigingen maken hier geen inbreuk op. De bepalingen over rechtsbescherming zijn van toepassing, waardoor steeds sprake is van rechtsbescherming in twee instanties: er is eerst de mogelijkheid tot het maken van bezwaar tegen het besluit van DUO, zoals een besluit om een bestuurlijke boete op te leggen, en vervolgens is er de mogelijkheid tot het instellen van beroep en hoger beroep bij de bestuursrechter. Tot uitsluiting van studiefinanciering in geval van recidive kan niet eerder worden overgegaan dan nadat de studerende is gehoord. Tevens is het beginsel van *nulla poena* gewaarborgd: de boetebevoegdheid kan niet worden toegepast ten aanzien van overtredingen die zijn begaan voor de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel; er wordt niet met terugwerkende kracht gehandhaafd. Daarnaast is het beginsel van *ne bis in idem* gewaarborgd in de wisselwerking tussen het Openbaar Ministerie en DUO, en bij de wisselwerking tussen de verhoging van de boete en de uitsluiting van studiefinanciering in geval van recidive.

Tot slot is het wetsvoorstel in lijn met de Europese bepalingen inzake het vrije verkeer. Allereerst gelden de voorgestelde wijzigingen gelijkelijk voor alle studenten en debiteuren – Nederlandse en buitenlandse – die aanspraak maken op studiefinanciering of studieschulden moeten terugbetalen. Daarnaast werken de wijzigingen op eenzelfde manier door in de zogenoemde meeneembare studiefinanciering. Hoewel met name de maatregelen ter versterking van de inning vooral effect zullen hebben voor debiteuren die buiten Nederland woonachtig zijn, gelden de maatregelen gelijkelijk voor alle debiteuren. Zo moeten debiteuren van wie hun woonplaats niet automatisch bekend is op grond van de BRP, nu actief hun adresgegevens aan DUO verstrekken. Dit belemmert echter niet hun mogelijkheid om te verhuizen of zich vrijelijk te verplaatsen door de Europese Unie. Bovendien zou een eventuele belemmering gerechtvaardigd kunnen worden door het belang van deze bereikbaarheidsplicht voor de terugbetaling van de studiefinanciering en daarmee voor de werking van het gehele systeem van studiefinanciering.

4.2. Privacy

Met het wetsvoorstel krijgt DUO de bevoegdheid om gegevens van klanten op te vragen uit registers en bij derde personen en partijen. De inbreuk op de privacy die dit met zich meebrengt is gerechtvaardigd, omdat het tot doel heeft om fraude met studiefinanciering te bestrijden. Het is bovendien een wettelijke taak om de naleving van de Wet Studiefinanciering 2000 te controleren. Het uitgangspunt is wel om de inbreuk op de privacy zo beperkt mogelijk te houden.

Bij de beleidsontwikkeling is een Data Protectie Impact Assessment (hierna: 'DPIA') uitgevoerd ten aanzien van de maatregelen uit dit wetsvoorstel. Het gaat om de gegevensuitwisseling met de bevoegde autoriteit in het buitenland ten behoeve van het innen van studieschulden, de uitbreiding van het toezichthouderschap, en de uitbreiding van de mogelijkheid om sancties op te leggen. Met behulp van de DPIA is de noodzaak van gegevensverwerking bekeken, en zijn op gestructureerde wijze de implicaties van de maatregelen op gegevensbescherming in kaart gebracht. Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan de beginselen van gegevensminimalisering (zo min mogelijk

gegevens verwerken, waaronder bewaren), de doelbinding, het vereiste van een goede beveiliging en de rechten van de betrokkenen. DUO beoordeelt eerst zelf of er een vermoeden van oneigenlijk gebruik is voordat wordt overgegaan tot raadplegen van de voor DUO toegankelijke registers. Mocht op dat moment nog onvoldoende duidelijk zijn of de student rechtmatig gebruik maakt van het studiefinancieringsstelsel, dan kunnen er ook bij derde partijen gegevens worden opgevraagd.

Met dit wetsvoorstel wordt expliciet bepaald dat het mogelijk is om gegevens te verstrekken aan andere landen wanneer zij aan Nederland bijstand vragen voor de invordering van hun studieschulden (soms in het kader van wederkerige afspraken). Hiertoe zullen eveneens persoonsgegevens worden verwerkt in de zin van de AVG. Het wetsvoorstel past binnen de voorwaarden die de AVG stelt. De AVG biedt een rechtsgrond voor verwerking van persoonsgegevens, als deze voortvloeit uit een wettelijke verplichting of noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang en deze taak is vastgesteld bij lidstatelijk recht (artikel 6, eerste lid, aanhef onder b, AVG). Deze wet biedt deze lidstatelijke basis waarvan het doel van zwaarwegend algemeen belang specifiek wordt omschreven.

Bij brief van 21 november 2016, aangevuld bij emailbericht van 23 december 2016, is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd op grond van artikel 51, tweede lid van de Wet bescherming persoonsgegevens te adviseren over de verwerking van persoonsgegevens in dit wetsvoorstel. Op 14 februari 2017 heeft de AP advies uitgebracht. De AP zag in het kader van het wetsvoorstel geen aanleiding om opmerkingen te maken over de omgang met persoonsgegevens.

Gegevensuitwisseling buitenland

De verwerking van persoonsgegevens van debiteuren is noodzakelijk voor een goede vervulling van de publiekrechtelijke taak. Contactgegevens van debiteuren zijn onontbeerlijk voor de invordering, zeker wanneer betalingen uitblijven. Aangezien de debiteur heeft nagelaten zelf zijn contactgegevens door te geven aan DUO, zullen deze buiten hem om moeten worden verkregen. Met dit wetsvoorstel wordt enkel het doel voor deze gegevensverwerking expliciet opgenomen in de WSF 2000. Genoemde gegevensuitwisseling voldoet overigens aan het noodzakelijkheidsvereiste. De inbreuk op de rechten van de debiteur zijn niet onevenredig in verhouding tot het belang waarvoor de gegevens worden verwerkt en het belang kan niet op een andere minder belastende wijze worden gerealiseerd.

DUO zal slechts in enkele gevallen beschikken over de contactgegevens van personen waarnaar het andere land op zoek zal zijn, aangezien DUO enkel beschikt over de gegevens van studenten die studiefinanciering ontvangen en van debiteuren die een studieschuld moeten terugbetalen. Naar verwachting heeft slechts een beperkt aantal debiteuren zowel bij de Nederlandse als een buitenlandse overheid een studieschuld. DUO zal daarom op verzoek van een buitenlandse autoriteit gegevens uit een bestaande bron, namelijk de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP), moeten raadplegen. Dit betekent dat deze gegevensuitwisseling moet voldoen aan de Wet BRP en dat DUO geautoriseerd moet worden om de gegevens voor dit doel te raadplegen. DUO zal niet

eerder de BRP raadplegen dan nadat de buitenlandse autoriteit heeft aangetoond dat de desbetreffende persoon een buitenlandse studieschuld heeft die niet wordt terugbetaald. Wanneer de gegevens van de desbetreffende persoon geregistreerd blijken te staan in de BRP zal DUO enkel de contactgegevens van deze persoon (adres, woonplaats, e-mailadres en/of telefoonnummer) verstrekken aan de buitenlandse autoriteit. Andere persoonsgegevens worden geraadpleegd noch verstrekt door DUO. De verwerking van deze gegevens is beleidsmatig van direct belang en onontbeerlijk om andere landen te kunnen helpen bij de terugvordering van hun uitstaande studieschulden. Daarbij komt ook dat de verplichting twee kanten op werkt. Enerzijds vraagt Nederland andere landen om informatie om schulden te kunnen innen bij personen die zich in die landen bevinden en aan de andere kant helpt Nederland die landen de openstaande schulden te innen bij mensen die zich in Nederland bevinden.

Toezichthouderschap en sancties

Op dit moment kan op grond van de huidige WSF 2000 enkel toezicht gehouden worden op de naleving van de verplichtingen genoemd in artikel 1.5 van de WSF 2000 door studenten die een uitwonendenbeurs ontvangen. Dit is geregeld in artikel 9.1a van de WSF 2000. Met dit voorstel wordt de bevoegdheid tot het houden van toezicht op de overige delen van de WSF 2000 geregeld en wordt tevens een sanctiebepaling opgenomen voor niet-naleving van de wet. Met de uitbreiding van het toezichthouderschap kan DUO essentiële informatie of inlichtingen bij andere organisaties vorderen voor zover dat redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van zijn taak. Men kan inzage vorderen van gegevens en ter plekke kan onderzoek (huisbezoeken, met toestemming van de hoofdbewoner) worden uitgevoerd. DUO maakt gebruik van een bestaand databestand waarin de persoonsgegevens van betrokkenen reeds zijn opgenomen. Er worden geen bijzondere (gevoelige) persoonsgegevens gebruikt zoals godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksueel leven, lidmaatschap van een vakvereniging, of een strafrechtelijk verleden.

Het doel van de uitbreiding van het toezichthouderschap is het vast kunnen stellen van de rechtmatigheid van uitgaande gelden en daarmee de naleving van de Wet studiefinanciering 2000. Het doel van het kunnen opleggen van de punitieve sanctie in de vorm van een bestuurlijke boete is het kunnen straffen van een studerende die de wet overtreedt (punitief), en het voorkomen van fraudegedrag (preventief). De bij het toezichthouderschap behorende bevoegdheden en de daarmee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens, zijn essentieel voor een effectieve controle, een optimale handhaving en het bevorderen van de naleving. De verwerking van persoonsgegevens wordt daarom als noodzakelijk geacht voor de hiervoor beschreven doelen en gaat bovendien niet verder dan wat noodzakelijk is. Ten slotte is de inbreuk op de rechten van betrokkenen evenredig in verhouding tot het belang waarvoor de gegevens worden verwerkt en kan het belang niet op een andere minder belastende wijze worden gerealiseerd. Administratieve controles zijn namelijk niet in alle gevallen toereikend gebleken om de rechtmatigheid van met name toekenningen te kunnen vaststellen. De werkwijze is gebaseerd op de huidige werkwijze bij het toezicht op de uitwonendenbeurs.

4.3. Overgangsrecht versterking handhaving en inning

Uitgangspunt voor het overgangsrecht in onderhavig wetsvoorstel vormt het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel: er staat geen straf op een overtreding als die overtreding niet vooraf strafbaar is gesteld. Hoewel diverse overtredingen waarvoor thans een bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete wordt voorgesteld reeds via de artikelen 227a, 227b, 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht strafbaar zijn gesteld, wordt voor overtredingen gepleegd vóór de inwerkingtreding van deze wet geen bestuurlijke boete opgelegd. Zo nodig kan wel aangifte worden gedaan.

Bovenstaand uitgangspunt wordt naar analogie ook gehanteerd ten aanzien van de verlenging van de verjaringstermijn en de directe opeisbaarheid bij grote betalingsachterstanden. Betalingsachterstanden die zijn ontstaan vóór de inwerkingtreding van onderhavig wetsvoorstel verjaren conform de regels die op dat moment nog bestonden en worden niet betrokken in de regeling omtrent de directe opeisbaarheid bij grote betalingsachterstanden. Bedragen die achterstallig zijn geworden na de inwerkingtreding zullen onder het nieuwe regime worden afgewikkeld. Dat geldt zowel voor nieuwe debiteuren als voor de bestaande debiteuren. Er is geen reden om onderscheid te maken naar cohorten, omdat de terugbetalingsplicht op iedereen rust en er wat dat betreft sprake is van een homogene groep.

Ook ten aanzien van de directe opeisbaarheid vanwege een verwijtbare herziening in de terugbetalingsfase (paragraaf 3.4.4 van deze toelichting) geldt een eerbiedigende werking ten aanzien van verwijtbare handelingen van voor de inwerkingtredingsdatum. Alleen als een debiteur na de inwerkingtredingsdatum verwijtbaar veroorzaakt dat een verkeerde beslissing wordt genomen over zijn terugbetalingsplicht, wordt het ten onrechte te weinig geïncasseerde bedrag direct opeisbaar gemaakt.

5. Uitvoerbaarheid

Belemmeringen waar DUO tegenaan liep in de handhaving van de studiefinanciering, vormden de aanleiding voor dit wetsvoorstel. In de uitvoeringstoets geeft DUO aan dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is. Voor de uitwerking en de implementatie van het wetsvoorstel wordt voor een belangrijk deel gebruik gemaakt van de infrastructuur die nu wordt gebruikt voor het misbruik van de uitwonendenbeurs. Vanwege de volle ontwikkelagenda bij DUO wordt gekozen voor inwerkingtreding niet eerder dan studiejaar 2020-2021.

Het wetsvoorstel wordt gefaseerd geïmplementeerd. Allereerst wordt de communicatie verder op orde gebracht. Dit heeft betrekking op de communicatie over de rechten en plichten van studenten en debiteuren en de maatregelen uit het wetsvoorstel. Door DUO is hiervoor een communicatieplan opgesteld. Per te controleren onderdeel van de WSF 2000 worden studenten expliciet geïnformeerd over de rechten en plichten die hieraan verbonden zijn. Verder zal DUO studenten en debiteuren informeren over de consequenties van de uitbreiding van het toezicht tot de gehele WSF 2000 en de bevoegdheid voor DUO in voorkomende gevallen een boete op te leggen.

6. Gevolgen voor de regeldruk

Het aantal inhoudelijk nieuwe nalevingseisen of administratieve verplichtingen dat met dit wetsvoorstel wordt opgelegd aan burgers, is beperkt. Oud-studenten worden nu bij wet expliciet verplicht het adres in het buitenland door te geven en zij zullen vaker dan voorheen betalingen moeten doen. Met dit wetsvoorstel zal het aantal bezwaar- en beroepsprocedures naar verwachting toenemen vanwege de aanpassingen in het sanctiebeleid. Het budget voor het toezicht blijft gelijk en het aantal huisbezoeken zal niet stijgen, maar kan door dit wetsvoorstel wel breder worden ingezet. In de praktijk moet blijken hoe lang een huisbezoek duurt en hoeveel huisbezoeken er kunnen worden afgelegd.

Het is de vraag of de inspanningen voor de student als extra administratieve last kunnen worden beschouwd, nu de verplichting voor debiteuren ook als zij in het buitenland wonen hun adresgegevens actueel te houden, nu ook al voortvloeit uit de reguliere verhouding tussen debiteur en crediteur. Bij het opleggen van een boete moet een extra betaling worden gedaan door de student / debiteur. Ook hierbij is het de vraag of dit gezien moet worden als een vermijdbare uitbreiding van de administratieve lasten, gelet op het nalatige of verwijtbare gedrag van betrokkene en de beoogde preventieve werking van deze sanctie.

7. Gevolgen voor de Rijksbegroting

De incidentele kosten van het wetsvoorstel bedragen naar schatting € 1.080.000 en bestaan uit kosten voor het aanpassen van ICT-systemen en verbeteren van de communicatie. De structurele kosten van het wetsvoorstel bedragen naar schatting ongeveer € 500.000. De kosten bestaan uit het uitvoeren van extra onderzoeken naar de naleving van de wet en beheerskosten van ICT-systemen. Deze beperkte kosten worden gedekt binnen de bestaande handavingsbudgetten.

De naleving van de regelgeving zal door de verhoogde "pakkans" worden verbeterd. Dit als gevolg van de uitbereiding van het toezichthouderschap en de mogelijkheid breder sancties op te kunnen leggen. Er zal minder sprake zijn van onrechtmatige programma-uitgaven en er wordt meer ingevorderd. Personen zullen naar verwachting eerder afzien van fraude en wanbetaling. Door dit verwachte gedragseffect ontstaan ook preventieve opbrengsten; minder onterecht verstrekte studiefinanciering. Aangezien het lastig is om een inschatting te maken van de omvang van het oneigenlijk gebruik van studiefinanciering, is het ook niet mogelijk om de meerinkomsten als gevolg van dit wetsvoorstel te benaderen. Deze meerinkomsten zijn ook niet het doel van het wetsvoorstel (dat is voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik), maar zouden als gevolg ervan kunnen optreden. Behoedzaamheidshalve lopen de eventuele besparingen mee in de realisatie op de OCW-begroting.

8. Gevoerd overleg en advies

8.1. Adviescollege toetsing regeldruk

Het ontwerp-wetsvoorstel wordt gedurende de internetconsultatie voor advies voorgelegd aan de ATR.

8.2. Autoriteit Persoonsgegevens

De Autoriteit persoonsgegevens heeft een wetgevingsadvies uitgebracht. Zij had geen inhoudelijke opmerkingen en concludeerde dat “[d]e memorie van toelichting [blijk geeft] van een afdoende onderbouwing van de noodzaak van de maatregelen en de implicaties hiervan voor betrokkene. Daarbij is toereikend ingegaan op de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Voorts is bij de beleidsontwikkeling een privacy impact assessment (DPIA) uitgevoerd. In het licht van een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens geeft het voorliggende voorstel geen aanleiding tot het maken van nadere op- of aanmerkingen.”

8.3. Openbare internetconsultatie

- burgers
- onderwijsinstellingen
- studenten/leerlingen
- belangenorganisaties

8.4. Caribisch Nederland

Het ontwerpvoorstel wordt gericht toegezonden aan belanghebbenden in Caribisch Nederland die te maken hebben met de Wet studiefinanciering BES; ook kunnen zij op internetconsultatie reageren.

8.5. Openbaar Ministerie

Het ontwerpvoorstel en de voorgenomen ‘handhavingspiramide’ zijn afgestemd met het Openbaar Ministerie, naar aanleiding waarvan een betere aansluiting is gezocht bij de boetecategorieën uit het Wetboek van Strafrecht.

9. Voorlichting en communicatie

Het belang van heldere voorlichting en communicatie over de geldende voorwaarden, rechten en plichten is in deze memorie van toelichting verschillende keren benadrukt. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor de voorgestelde wijzigingen. Wanneer dit wetsvoorstel is aangenomen, zullen studenten en debiteuren tijdig worden geïnformeerd over de veranderingen, in het bijzonder over het aangepaste sanctiebeleid. Op deze manier wordt bijvoorbeeld voorkomen dat onwetende (oud-)studenten een sanctie krijgen opgelegd. DUO zal in samenspraak met de beleidsafdeling op het ministerie van OCW een communicatieplan ontwikkelen en in uitvoering brengen.

10. Gevolgen Caribisch Nederland

De aanpassingen in de WSF 2000 en de WTOS zullen niet direct gevolgen hebben voor Caribisch Nederland. Wel zullen studenten afkomstig uit Caribisch Nederland die in Nederland aanspraak kunnen maken op studiefinanciering op grond van de WSF 2000 of op een tegemoetkoming op grond van de WTOS op dezelfde manier als alle andere studenten en scholieren te maken krijgen met de wijzigingen.

De wijzigingen in de WSF BES hebben vanzelfsprekend wel directe gevolgen voor studenten en debiteuren uit Caribisch Nederland. Studenten en debiteuren die

studiefinanciering BES of een opstarttoelage⁴⁰ ontvangen of moeten terugbetalen, krijgen te maken met een versterkt toezichts- en handhavingsregime. Voor dit versterkte toezichtsregime zullen toezichthouders worden aangewezen die in Caribisch Nederland toezicht zullen houden op de naleving van WSF BES.

De wijzigingen in de WSF BES hebben geen gevolgen voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba en vergen dus geen regeling of bestuur van de eilandsbesturen. Het gaat om een noodzakelijke wijziging van de WSF BES waarmee niet gewacht kan worden om de redenen die aan het beginsel van legislatieve terughoudendheid ten grondslag liggen. Vanuit de medewerkers studiefinanciering bij de Rijksdienst Caribisch Nederland zal de nodige voorlichting worden gedaan voor de doelgroep in Caribisch Nederland.

II. Artikelsgewijze toelichting

Aan het slot van deze artikelsgewijze toelichting is in een tabel opgenomen welke maatregelen die zijn genoemd in het algemeen deel van de toelichting hebben geleid tot welke wijzigingen in de verschillende wetten.

Artikel I. Wet studiefinanciering 2000

Artikel I, onderdeel A (artikel 1.1 WSF 2000)

In het nieuwe sanctiestelsel worden frauduleuze aanvragen ontmoedigd met een sanctiebevoegdheid. Het gaat niet in alle gevallen om een student of debiteur. Om student te zijn dien je te zijn ingeschreven aan een opleiding in het beroeps- of hoger onderwijs. Om te zorgen dat de sanctiebevoegdheid bijvoorbeeld ook benut kan worden ten aanzien van personen die proberen studiefinanciering te ontvangen zonder zich in te schrijven, wordt de reikwijdte van het begrip 'student' in de artikelen 7.1, 9.2, 9.9a (nieuw) en 9.9d (nieuw) uitgebreid naar 'aspirant-studenten'. Artikel 9.6b, derde lid, wordt in het belang van consistentie redactioneel aangepast.

In sommige gevallen is het nodig om gegevens van aspirant-studenten, waaronder ook het burgerservicenummer, te verwerken. De reikwijdte van het begrip 'student' wordt daarom ook in artikel 1.7 uitgebreid. Dit betreft een verduidelijking omdat de wet dat al impliceerde.

Artikel I, onderdeel B (artikel 6.9 WSF 2000)

Met de voorgestelde wijziging wordt geregeld dat de debiteur die in het buitenland woont, op aanvraag in jaarlijkse termijnen zijn lening kan aflossen. Daarmee kunnen eventuele overboekingskosten worden vermeden. Binnen de SEPA-landen en -gebieden is betalingsverkeer van overboekingen in euro's gratis, maar daarbuiten zijn daar kosten aan verbonden. Voor de duidelijkheid wordt gekozen voor een mededeling in de Staatscourant van of namens de minister van de lijst met landen en gebieden die onder de eengemaakte eurobetalingsruimte (SEPA) vallen. De mogelijkheid jaarbetaler te

⁴⁰ Studerenden afkomstig uit Caribisch Nederland kunnen onder de voorwaarden genoemd in de Wet studiefinanciering BES, een eenmalig bedrag ontvangen wanneer zij in het Europese deel van Nederland gaan studeren (de opstarttoelage). Deze opstarttoelage is bedoeld om de overtocht, uitrusting, inrichting, overbrugging en begeleiding in Nederland te financieren.

worden bestaat slechts wanneer een debiteur niet in een van die landen of gebieden woont.

Jaarbetaling wordt uitsluitend voor toekomstige termijnen toegekend, waarbij de peildatumsystematiek van artikel 1.2 van de wet geldt. Dat wil zeggen dat jaarbetaling met ingang van de kalendermaand waarin een debiteur op de eerste van de maand buiten het SEPA-gebied woonachtig is, kan worden toegekend met ingang van het daaropvolgende kalenderjaar. Met terugwerkende kracht jaarbetaler worden is dus niet mogelijk.

Via artikel 6.3 WTOS, waarin onder meer artikel 6.9 WSF 2000 van overeenkomstige toepassing is verklaard, wordt dit artikel ook van kracht ten aanzien van de terugbetalers van een TOS-schuld.

Artikel 5.1 van de Regeling studiefinanciering 2000 is vanaf de inwerkingtreding van de onderhavige wijziging gebaseerd op artikel 6.9, vijfde lid, WSF 2000.

Artikel I, onderdeel C (artikel 6.17 WSF 2000)

Artikel 6.17, tweede lid, is van belang voor de herziening ex artikel 7.1 in de terugbetalingsfase. Het huidige tweede lid ziet op niet meer te verrekenen schulden, meer specifiek op de kortlopende schulden die niet meer verrekend kunnen worden omdat de oud-student al in de terugbetalingsperiode zit en daardoor geen studiefinanciering meer ontvangt. Die schulden worden omgezet in een lening op de eerste dag van de maand na de herziening. Door de omzetting van de schuld naar een lening heeft de debiteur onder het nieuwe stelsel vijftien jaren om zijn lening terug te betalen.⁴¹

Door het nieuwe vierde lid wordt voorkomen dat een kortlopende schuld wordt omgezet naar een lening in de situaties waarbij sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur. Indien een debiteur bijvoorbeeld ten onrechte aanspraak heeft gemaakt op peiljaarverlegging of terugbetaling naar draagkracht, wordt – als het uiteindelijk aan het einde van de terugbetalingsperiode op kwijtschelding zou uitdraaien – ten onrechte te weinig geïnd. Door het nieuwe vierde lid blijft de vordering buiten de langlopende studieschuld, waardoor de sociale terugbetalingsregels van hoofdstuk 6 van de wet in die gevallen niet meer gelden voor die vordering. Het bedrag dat de debiteur moet terugbetalen wordt direct opeisbaar. In beginsel wordt dit bedrag in één termijn voldaan. Er kan echter een betalingsregeling worden getroffen.

Artikel I, onderdeel D (paragraaf 6.3, artikel 6.21 WSF 2000)

Eerste lid, aanhef. De lening – opgebouwd uit zowel de gewone studiefinanciering als het levenlanglenkrediet – vervalt in maandelijkse termijnen. De opeisbare lening betreft een deel van de nog resterende studieschuld en verkort dus niet de resterende terugbetalingsperiode. Met de directe opeisbaarheid wordt afgeweken van de artikelen die gaan over de berekening van de reguliere termijnbetalingen (artikel 6.9) en over de

⁴¹ Op basis van artikel 10a.3 – waarin artikel 6.17 van overeenkomstige toepassing is verklaard op de terugbetaling van de zogenoemde 'oude schulden' – geldt deze wijziging ook voor die oude schulden.

berekening van draagkracht en de gevolgen daarvan (6.10 tot en met 6.14). Die artikelen zijn niet van toepassing op de direct opeisbaar geworden lening.

Eerste lid, onder a. Elke maand komt er een bedrag aan betalingsverplichtingen vrij doordat de termijnbetalingen per maand vervallen. De ondergrens voor het opeisbaar worden van toekomstige termijnbetalingen is dat de debiteur ten minste 12 termijnbetalingen al dan niet aansluitend heeft gemist en/of ten minste een achterstand heeft van € 2.000 (exclusief wettelijke rente en invorderingskosten).

Eerste lid, onder b. In de belangenafweging, bedoeld in onderdeel b, worden ten aanzien van de belangen van de debiteur in ieder geval meegewogen de aspecten die in het algemeen deel van de toelichting zijn genoemd. Deze aspecten zijn niet als harde criteria in de wetstekst opgenomen om recht te doen aan het noodzakelijke maatwerk van de belangenafweging. De opsomming in het algemeen deel van de toelichting is niet limitatief bedoeld. De weging van de belangen resulteert uiteindelijk in een beslissing die niet onevenredig mag uitpakken voor de debiteur.

Tweede lid. Het opeisbaar geworden deel van de lening wordt op gelijke wijze behandeld als de achterstallige schuld die gelijktijdig wordt ingevorderd. Door artikel 6.8, tweede tot en met vierde lid, van overeenkomstige toepassing te verklaren, wordt geregeld dat beide bedragen eenzelfde soort schuld worden met bijbehorende rentemaatstaf enzovoorts. Ook valt dit deel van de lening niet langer onder de garantiebepaling bij het einde van de terugbetalingsperiode. De garantiebepaling van de WSF 2000 is opgenomen in artikel 6.16, waarin is geregeld dat een overblijvende studieschuld aan het eind van de terugbetalingsperiode wordt kwijtgescholden.

Derde lid. De opeisbaar geworden lening leidt tot een herberekening van de termijnbetalingen per 1 januari van het daaropvolgende kalenderjaar. Dat kan ervoor zorgen dat de achterstallige debiteur in het lopende jaar een groot bedrag moet aflossen, terwijl zijn toekomstige termijnbetalingen worden herberekend en daardoor lager worden. Omdat de invordering van de opeisbaar geworden studieschuld in feite neerkomt op een vervroegde aflossing, komt de debiteur voor de toekomstige termijnbetalingen in een gunstigere betalingspositie.

Vierde lid. Om een goede uitvoering te faciliteren wordt een grondslag gecreëerd voor eventueel noodzakelijke uitvoeringsregels.

Artikel I, onderdeel E (artikel 7.1 WSF 2000)

Onder 1. Ten behoeve van de duidelijkheid is artikel 7.1 onderverdeeld in vier afzonderlijke artikelen. Artikel 7.1 behandelt de herziening door de Minister van OCW, 7.1a de gronden voor herziening, 7.1b het wettelijk bewijsvermoeden bij herziening en 7.1c de verschillende termijnen die met de herziening zijn gemeoid.

Onder 2 en 3. Om verschillende redenen kan de duur van de terugbetalingsperiode verkeerd worden vastgesteld. Wanneer dat gebeurt is het nodig die beslissing ambtshalve te kunnen herzien. Met deze wijziging wordt die bevoegdheid in de wet opgenomen.

Artikel I, onderdeel F (artikelen 7.1a tot en met 7.1c WSF 2000)

Artikel 7.1a. Het huidige tweede lid van artikel 7.1 is gewijzigd in een opzichzelfstaand artikel. De wijzigingen zijn uitsluitend redactioneel. De zinsnede "op basis van onjuiste of onjuist verwerkte gegevens anders dan bedoeld onder" is naar voren gehaald, omdat de zinsnede ziet op alle onderdelen van de in het artikel vermelde opsomming onder c. Onderdeel c is ten behoeve van de duidelijkheid opgedeeld in subonderdelen.

Artikel 7.1b. Met deze wijziging is beoogd het bewijsvermoeden zoals dat bestaat bij de herziening in het kader van het misbruik met de uitwonende beurs in den brede in te voeren. De huidige praktijk van het bewijsvermoeden in het kader van het misbruik met de uitwonende beurs, zoals genoemd in het huidige artikel 9.9, tweede lid, respectievelijk artikel 9.9a, tweede lid, is nu in den brede ondergebracht in artikel 7.1b, eerste en tweede lid. Ten aanzien van het bewijsvermoeden in het kader van de bestrijding van het misbruik met de uitwonende beurs wordt geen materiële wijziging beoogd. De redactionele herformulering wordt dan ook op die manier gelezen dat de huidige praktijk onder de huidige artikelen 9.9, tweede lid, en 9.9a, tweede lid, er in ieder geval onder valt.

Met de 'laatst geregistreerde wijziging van de feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien' wordt bijvoorbeeld bedoeld de wijziging van samen- naar alleenwonend. Als een student doorgeeft niet langer samen te wonen met een partner en daardoor aanspraak maakt op eenouder toeslag, wordt dat geregistreerd. Als later blijkt dat de student wel degelijk (nog) een gezamenlijk huishouden voert met een partner, wordt de beslissing tot toekenning van een eenouder toeslag in beginsel herzien met ingang van de datum waarop de wijziging in woonsituatie was doorgegeven waardoor de aanspraak op eenouder toeslag zou zijn ontstaan.

Artikel 7.1c. Het huidige derde lid van artikel 7.1 is gewijzigd in een opzichzelfstaand artikel. Het artikel is ten behoeve van de duidelijkheid opgedeeld in drie onderdelen. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen aangebracht.

Artikel I, onderdeel G (artikel 7.3 WSF 2000)

Aan artikel 7.3 wordt de zinsnede 'onverminderd artikel 9.9b, derde lid', toegevoegd om duidelijk te maken dat de artikelen 7:2 tot en met 7:9 van de Awb niet gelden voor deze wet, met uitzondering van de het horen bij de beslissing tot definitieve uitsluiting die is geregeld in artikel 9.9b.

Artikel I, onderdeel H (artikel 9.1a WSF 2000)

Onder 1 en 2. Met de wijziging van het eerste lid van artikel 9.1a worden de onderwerpen waarbij het toezicht op de naleving is belegd bij de Minister van OCW uitgebreid. Het toezicht wordt in den brede ingevoerd waardoor het in zijn geheel ziet op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet studiefinanciering 2000. Daarmee zijn toezichthouders eveneens bevoegd te controleren of de inlichtingenplicht van artikel 9.2 wordt nageleefd ter voorkoming van te hoge toekenningen van studiefinanciering of te lage berekening van termijnbetalingen. Een toezichthouder heeft de Awb-

bevoegdheden voor toezichthouders, met uitzondering van de in het vierde lid genoemde bevoegdheden uit de artikelen 5:18 en 5:19 Awb.

De Minister van OCW zal ten aanzien van het toezicht op deze verplichtingen ambtenaren van DUO aanwijzen. Ook kunnen andere ambtenaren (gemeenten of andere overheidsinstanties) of (particuliere) organisaties aangewezen worden, zoals ook nu het geval is voor het toezicht op artikel 1.5 van de wet.

Gelet op deze wijziging is ook het opschrift aangepast zodat met het opschrift recht wordt gedaan aan de inhoud van het nieuwe artikel.

Artikel I, onderdeel I (artikel 9.1b WSF 2000)

De reikwijdte van artikel 9.1a, waar artikel 9.1b op ziet, is met de Wet studievoorschot hoger onderwijs (Stb. 2015. 150) beperkt tot mbo-studenten, omdat in die wet het onderscheid tussen uit- en thuiswonende studenten in het hoger onderwijs is vervallen. Vanaf de inwerkingtreding van de Wet studievoorschot hoger onderwijs geldt – behoudens overgangsrecht – het toezicht op de uitwonendheid alleen nog voor mbo-studenten.

Doordat in onderhavig wetsvoorstel de reikwijdte van artikel 9.1a wordt verruimd, waardoor het toezichthouderschap ook weer gaat zien op studenten in het hoger onderwijs en op debiteuren, moet dat dus ook gelden voor artikel 9.1b.

Artikel I, onderdeel J (artikel 9.2 WSF 2000)

In het derde lid van artikel 9.2 wordt geëxpliciteerd dat studenten niet alleen verplicht zijn om uit zichzelf inlichtingen over zichzelf te verstrekken die zouden kunnen leiden tot minder studiefinanciering, maar ook als het verstrekken van die inlichtingen zou kunnen leiden tot de conclusie dat er geen aanspraak (meer) bestaat op studiefinanciering of dat er nooit aanspraak is geweest.

Artikel I, onderdeel K (artikel 9.2a WSF 2000)

Eerste lid. De student of debiteur moet ervoor zorgen dat hij bereikbaar is voor DUO. De bereikbaarheid heeft als gevolg dat DUO haar toezichthoudende taak op de naleving van de wet goed kan uitvoeren. Het geeft DUO de mogelijkheid om bijvoorbeeld te zorgen dat een student of debiteur tijdig zijn studieschuld betaalt, een achterstallige schuld gemakkelijker kan worden teruggevorderd en controle van gegevens kan plaatsvinden in de situatie dat iemand bijvoorbeeld een eenoudertoeslag ontvangt.

Tweede lid. Een student of debiteur is bereikbaar voor DUO als hij (wijzigingen in) zijn contactgegevens onverwijld en schriftelijk doorgeeft aan DUO, waardoor zijn actuele contactgegevens bij DUO bekend zijn. Onder contactgegevens wordt op dit moment in ieder geval verstaan een woonadres, woonplaats, e-mailadres en telefoonnummer. Op grond van de Wet basisregistratie personen heeft de student of debiteur ook een aantal verplichtingen ten aanzien van zijn adres, waaronder de verplichting wijzigingen in zijn adres op te geven bij de gemeente. Nu DUO is aangesloten bij de basisregistratie personen hoeft de student of debiteur geen wijzigingen aan DUO door te geven die reeds blijken uit de basisregistratie personen. De verhuizing van een debiteur van het eerste adres buiten Nederland naar elk volgend adres buiten Nederland blijkt daarentegen niet uit de basisregistratie personen; dat zal dus moeten worden doorgegeven. De student of

debiteur kan ook zorgen dat hij via een derde voor DUO bereikbaar is. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarbij een student of debiteur de contactgegevens van zijn ouders doorgeeft aan DUO zodat zij, indien DUO contact met hen opneemt, aan DUO de actuele contactgegevens van de student of debiteur kunnen doorgeven zodat deze bereikbaar is voor DUO. Het komt voor rekening van de student of debiteur indien hij via deze derde niet bereikbaar is.

Derde lid. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over wat onder contactgegevens wordt verstaan. Op voorhand wordt geen noodzaak gezien tot een nadere invulling van het begrip contactgegevens, maar wellicht dat in de toekomst ontwikkelingen plaatsvinden die dit wel noodzakelijk maken. Ook kunnen nadere regels worden gesteld bij ministeriële regeling over welke gegevens minimaal aan DUO moeten worden verstrekt. Op dit moment is het noodzakelijk dat in ieder geval woonadres, woonplaats, e-mailadres en telefoonnummer bekend zijn bij DUO. Het kunnen stellen van nadere regels biedt echter voor de toekomst ruimte voor andersoortige gegevens of minder contactgegevens. Tot slot kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de wijze van verstrekking van deze gegevens. Daarbij kan gedacht worden aan een verplichte verstrekking via 'Mijn DUO'.

Artikel I, onderdeel L (artikel 9.6 WSF 2000)

Eerste en tweede lid. Omdat artikel 9.6 in de praktijk niet altijd ondubbelzinnig blijkt te zijn, verloopt gegevensuitwisseling soms moeizaam. Om die reden wordt artikel 9.6 verduidelijkt en wordt gespecificeerd wat in ieder geval onder de uitvoering van deze wet wordt verstaan. Het gaat nog altijd om gegevens die relevant zijn voor de goede uitvoering van de wet; in die zin is geen materiële wijziging beoogd. In de onderstaande toelichting op (de onderdelen van) het tweede lid worden enkele voorbeelden genoemd waaraan gedacht kan worden; die voorbeelden zijn geenszins limitatief bedoeld. Het tweede lid, onderdeel a, gaat om de toekenning van studiefinanciering, waaronder bijvoorbeeld ook de reisvoorziening voor minderjarige mbo-studenten valt. Het tweede lid, onder onderdeel b, onder 1°, gaat om de vorm, hoogte en duur van iemands aanspraak op studiefinanciering, waaronder ook de leenfase wordt verstaan. Onder vorm wordt verstaan: gift, lening of prestatiebeurs en in voorkomende gevallen bijvoorbeeld de omzetting van de prestatiebeurs in een lening. Voor de hoogte van de studiefinanciering kunnen bijvoorbeeld relevant zijn de gegevens over de ouderlijke inkomens, omdat die gegevens van belang zijn voor de hoogte van de aanvullende beurs.

Het tweede lid, onderdeel b, onder 2°, gaat om de precieze hoogte van de verschuldigde lening (inclusief rente), waarbij bijvoorbeeld de (gedeeltelijke) kwijtschelding van (een deel van) de lening ingevolge handicap of chronische ziekte van belang is (artikel 6.2a van de WSF 2000).

Het tweede lid, onderdeel b, onder 3°, gaat om de hoogte van de maandelijkse termijnbetalingen die onder meer afhankelijk zijn van de hoogte van het (partner)inkomen, aangezien dit gevolgen kan hebben voor de draagkracht. Bijvoorbeeld verzwegen (partner)inkomen kan leiden tot een hogere draagkracht en daardoor tot een hogere termijnbetaling.

Het tweede lid, onderdeel b, onder 4°, gaat om de hoogte van de achterstallige schuld, die onder meer afhankelijk is van de wettelijke rente en van verhoging van de achterstallige schuld wegens bijvoorbeeld onterechte toekenningen.

Het tweede lid, onderdeel c, gaat om de uitwisseling van gegevens die van belang zijn voor de effectieve invordering van achterstallige schulden, waarbij het onder meer kan gaan om gegevens die een beeld geven van het vermogen (ten behoeve van eventuele beslaglegging).

Derde lid. De gegevensuitwisseling die in het eerste lid is beschreven vindt in beginsel uit eigen beweging plaats, maar partijen zijn verplicht eraan mee te werken als Onze Minister daarom verzoekt. De minister dient daarbij na te gaan hoe de plicht tot verstrekking van gegevens zich verhoudt tot de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Dit geldt ook voor de andere betrokken bestuursorganen en toezichthouders. Zij moeten een afweging maken waarbij enerzijds het belang van de goede uitvoering van de wet en het toezicht en anderzijds het belang van de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer tegen elkaar worden afgewogen. Daarbij worden aspecten van proportionaliteit en subsidiariteit meegenomen.

Vierde lid. Ten behoeve van een goede uitvoering van gegevensuitwisseling kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden uitgewerkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het vaststellen van bepaalde verplichte gegevensuitwisseling en om de wijze waarop die gegevensuitwisseling plaats moet vinden. De wijze van gegevensverstrekking is ook op grond van het huidige artikel 9.6 reeds uitgewerkt in het Besluit studiefinanciering 2000 (artikel 16). Artikel 16 van het Besluit studiefinanciering 2000 is na inwerkingtreding van de onderhavige wijziging gebaseerd op artikel 9.6, vierde lid.

Artikel I, onderdeel M (artikelen 9.6b tot en met 9.6d WSF 2000)

Artikel 9.6b. Het huidige eerste en tweede lid van artikel 9.6b wordt gewijzigd in een opzichzelfstaand artikel (artikel 9.6d).

Het derde lid blijft dan over. Daarin zijn twee wijzigingen doorgevoerd. Ten eerste kan als gevolg van het in sommige gevallen uitbreiden van de reikwijdte van het begrip 'student' in de begripsbepaling naar 'aspirant-studenten', nu worden volstaan met het noemen van het begrip en is de zinsnede 'die studiefinanciering aanvraagt dan wel reeds ontvangt' overbodig geworden. De tweede wijziging betreft een technische wijziging (toevoeging van artikel 2.13a).

Artikel 9.6c. In het nieuwe artikel 9.6c is geëxpliciteerd dat de minister van OCW (DUO) een bevoegdheid, en dus een wettelijke taak, heeft te zorgen dat onvindbare debiteuren in het buitenland worden opgespoord om studieschulden en achterstallige schulden te kunnen innen. DUO zal bijvoorbeeld naam en geboortedatum verstrekken aan een buitenlands bevoegd gezag opdat dat bevoegd gezag de gevraagde gegevens kan leveren. Op die manier kan DUO weer in contact komen met de onvindbare debiteuren. De gegevens van het buitenlandse bevoegd gezag zijn niet noodzakelijkerwijs beperkt tot de NAW-gegevens; het kan bijvoorbeeld ook gaan om het al dan niet hebben van

een partner en inkomensgegevens voor zover het betreffende gezag bevoegd is die gegevens te verstrekken.

Artikel 9.6d. Dit artikel is gebaseerd op het huidige artikel 9.6b, eerste en tweede lid. Indien een studiefinancieringsautoriteit buiten Nederland daartoe een verzoek indient, zal DUO de gevraagde gegevens verstrekken voor zover de autoriteit aantoont dat deze persoon een buitenlandse studieschuld heeft die hij niet terugbetaalt en voor zover die autoriteit niet op eigen kracht en eigen onderzoek in contact kan komen met de debiteur. Om een en ander in goede banen te leiden kan bijvoorbeeld een convenant worden gesloten met buitenlandse autoriteiten waarin onder meer afspraken gemaakt kunnen worden over aantallen en de te volgen procedure.

Gegevensuitwisseling met een staat die geen partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte is alleen mogelijk indien deze staat of dit land een passend beschermingsniveau als bedoeld in artikel 45 van de AVG waarborgt. Indien een staat of land geen passend beschermingsniveau kan waarborgen, kan de Minister van OCW met een dergelijke staat of dergelijk land alleen gegevens uitwisselen, als deze staat of dit land passende waarborgen als bedoeld in artikel 46, tweede en derde lid, van de AVG biedt en als de betrokkenen student of debiteur over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikt. Voor gegevensuitwisseling met een staat of land die alleen de passende waarborgen als bedoeld in artikel 46, derde lid, van de AVG biedt (en de betrokkenen student of debiteur over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikt), is toestemming vereist van de Autoriteit persoonsgegevens.

Artikel I, onderdeel N (artikel 9.9 WSF 2000)

De inhoud van het huidige artikel 9.9, tweede lid, wordt geregeld in artikel 7.1, derde lid, en kan daarom vervallen. Het derde lid kan eveneens vervallen. Deze verplichting volgt reeds uit de bevoegdheid die is opgenomen in de (verruimde) toezichthoudersbepaling (artikel 9.1a) in combinatie met artikel 5:20 van de Awb.

Artikel I, onderdeel O (artikel 9.9a WSF 2000)

Met onderhavig artikel wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 5:44, tweede lid, van de Awb biedt om niet strafrechtelijk op te treden, terwijl dat wel tot de mogelijkheden behoort. De casus wordt aldus niet eerst voorgelegd aan een officier van justitie maar in beginsel bestuursrechtelijk afgedaan. Uitzondering is het geval waarin de weg van het strafrecht wel opportuun wordt geacht, zie daarover het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 9.9a vervalt; het artikel wordt opnieuw gebruikt voor de ruimere boetebevoegdheid. De inhoud van het huidige artikel 9.9a, eerste lid, is gewijzigd ondergebracht in artikel 9.9b, eerste lid. De inhoud van het huidige artikel 9.9a, tweede lid, is ondergebracht in artikel 7.1, vierde lid, onderdeel b. De inhoud van het huidige artikel 9.9a, derde lid, is ondergebracht in artikel 9.9b, tweede lid.

Eerste lid. Met deze wijziging is beoogd de bestuurlijke boete in te voeren voor de situaties waarin de student of debiteur niet of niet binnen de daartoe gestelde termijn aan zijn inlichtingenplicht ex artikel 9.2, eerste en derde lid, voldoet. Zo dient de student

of debiteur bijvoorbeeld wijzigingen in de omstandigheden die kunnen leiden tot geen of minder studiefinanciering of tot verhoging van het bedrag van de termijnbetaling tijdig door te geven aan DUO. Ook dient de student of debiteur volledig te zijn in het verstrekken van inlichtingen. In die gevallen kan maximaal een bestuurlijke boete van 10% van het ten onrechte ontvangen bedrag aan studiefinanciering of het te weinig terugbetaalde bedrag worden opgelegd. Uit de zinsnede 'onverminderd artikel 9.9' blijkt dat ten aanzien van het misbruik met de uitwonende beurs de huidige praktijk blijft gelden, zoals geregeld in artikel 9.9 van de wet.

Tweede lid. Met deze wijziging is beoogd de bestuurlijke boete in te voeren voor de situaties waarin de student of debiteur onjuiste gegevens aan DUO heeft verstrekt die hebben geleid tot de toekenning van studiefinanciering, toekenning van meer studiefinanciering of tot verlaging van het bedrag van de termijnbetaling. In die gevallen kan maximaal een bestuurlijke boete van 50% van het ten onrechte ontvangen bedrag aan studiefinanciering of het te weinig terugbetaalde bedrag worden opgelegd. Uit de zinsnede 'onverminderd artikel 9.9' blijkt dat ten aanzien van het misbruik met de uitwonende beurs de huidige praktijk blijft gelden, zoals geregeld in artikel 9.9 van de wet.

Derde lid. Om onredelijke beboeting van overtredingen van studenten te voorkomen wordt in het derde lid een beperking van de boetegrondslag opgenomen. In de gevallen waarin de minister van OCW zelf de benodigde authentieke gegevens uit een register kan halen, bestaat geen boetebevoegdheid. Uitzondering daarop vormt de situatie waarin de registers gevuld zijn met gegevens die in strijd met de waarheid door de student of debiteur zijn aangeleverd of niet juist zijn als gevolg van het nalaten van de student of debiteur de benodigde informatie aan de bevoegde instantie te verstrekken.

Tot slot een algemene toelichting op de bevoegdheden die in dit artikel worden geregeld. Het betreft een kan-bepaling. Indien dat gelet op de omstandigheden redelijk is, kan worden afgezien van boeteoplegging en kan in plaats daarvan een waarschuwing worden gegeven. Zo wordt een boete bij 'zelfmelding' van een overtreding binnen vier maanden niet redelijk geacht. In dat geval wordt een waarschuwing gegeven als de overtreding niet reeds door DUO was geconstateerd. Ook wordt een boete onredelijk geacht wanneer de student of debiteur minder dan €1500 teveel heeft gehad of minder dan 4 maanden onterecht aanspraak heeft gemaakt op een regeling binnen de studiefinanciering. Voor de boetebevoegdheid in het derde lid – waarbij geen sprake is van een benadelingsbedrag of zelfmelding – is een waarschuwing bij de eerste keer dat een dergelijke overtreding wordt geconstateerd redelijk. Er wordt in beginsel slechts één keer gewaarschuwd.

Artikel I, onderdeel P (artikel 9.9b en 9.9c WSF 2000)

Artikel 9.9b, eerste lid. In geval van recidive wordt het van toepassing zijnde boetepercentage van die tweede overtreding verhoogd met 25%. Het kan dus 35% van het benadelingsbedrag worden als de overtreding valt onder artikel 9.9a, eerste lid, of

75% als de overtreding valt onder artikel 9.9⁴² of 9.9a, tweede lid. De eerdere overtreding moet onherroepelijk zijn vastgesteld om bij een daarna gepleegde overtreding van recidive te kunnen spreken.

Artikel 9.9b, tweede en derde lid. In uitzonderlijke gevallen kan worden besloten om naast of in plaats van de boeteoplegging bij recidive de student uit te sluiten van verdere aanspraken op studiefinanciering of onderdelen daarvan (zoals de eenoudertoeslag of toepassing van de peiljaarverlegging in de terugbetalingsperiode). Daar wordt zeer terughoudend mee omgegaan gelet op de impact op de toegankelijkheid van het onderwijs. Zie verder het algemeen deel van de toelichting ten aanzien van de bijbehorende belangenafweging. Alvorens wordt besloten tot definitieve uitsluiting wordt de student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Dit is conform de procedures die in de Awb zijn geregeld voor het horen van de betrokkene over een voorgenomen besluit in de bezwaarfase.

Artikel 9.9c, eerste lid. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het bedrag dat is vastgesteld voor de derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht niet overschrijden. Gedacht wordt aan een maximaal bedrag van € 5.000.

Artikel 9.9c, tweede lid. Het kan voorkomen dat een student probeert op basis van onjuiste gegevens een verhoging van studiefinanciering te krijgen of überhaupt in aanmerking probeert te komen voor studiefinanciering. Als die onjuistheden worden ontdekt voordat er studiefinanciering is uitbetaald is er nog geen herzieningsbedrag waar een boetepercentage over kan worden berekend. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht niet overschrijden. Het bedrag is laag gehouden om dit soort aanvragen te ontmoedigen maar niet al te zwaar te bestraffen. Er is immers nog geen financieel voordeel voor de aanvrager. Gedacht wordt aan een maximaal bedrag van € 150.

Artikel I, onderdeel Q (artikel 10a.3 WSF 2000)

Het nieuwe artikel 6.21 gaat ook gelden ten aanzien van de debiteuren die een zogenoemde 'oude studieschuld' aflossen. Ook voor hen geldt dat een grote betalingsachterstand reden kan zijn om een deel van de lening opeisbaar te maken. Zie verder de artikelsgewijze toelichting bij het nieuwe artikel 6.21 van de WSF 2000.

Artikel I, onderdeel R (artikel 11.1 WSF 2000)

Wetstechnisch is deze wijziging gebaseerd op de tekst van artikel 11.1 zoals dat komt te luiden na invoering van de Verzamelwet OCW 2019. In het bij die wet geherformuleerde tweede lid is geregeld dat de bedragen, genoemd in de artikelen 6.9 en 10a.6, kunnen worden gewijzigd vanwege de loonontwikkeling (inflatiecorrectie). Daar wordt het grensbedrag voor een grote betalingsachterstand, genoemd in artikel 6.21 aan toegevoegd. Het gaat om een bevoegdheid; niet om een verplichte jaarlijkse indexatie

⁴² Thans geldt bij recidive van misbruik met de uitwonende beurs een boetemaximum van 100%; dit wordt verlaagd naar 50%+25% en gelijkgetrokken met de recidiveverhoging bij de nieuw voorgestelde sanctiebevoegdheden.

zoals die is geregeld in het eerste lid van artikel 11.1. Zo is het ook mogelijk om bijvoorbeeld na vijf jaar de grensbedragen aan te passen aan de hand van de loonontwikkeling in die jaren en af te ronden op een rond bedrag.

Artikel I, onderdeel S (artikel 11.4 WSF 2000)

Met de voorgestelde wijziging wordt afgeweken van de verjaringstermijn van 5 jaren zoals de Awb die kent. Als een debiteur niet voldoet aan de bereikbaarheidsplicht is de verjaringstermijn op grond van dit nieuwe artikel 10 jaren.

De overige bepalingen van afdeling 4.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht inzake stuiting en verlenging van de verjaringstermijn zijn wel van toepassing.

Artikel I, onderdeel T (paragraaf 12.#, artikelen 12.#1 t/m 12.#4 WSF 2000)

Aan hoofdstuk 12 wordt een paragraaf toegevoegd met de aanduiding 12.#. Voor deze aanduiding is gekozen aangezien verschillende, op het moment van indiening van dit wetsvoorstel, aanhangige wetsvoorstellen overgangsbepalingen toevoegen aan hoofdstuk 12. Om een verkeerde nummering te voorkomen wordt de aanduiding #, conform aanwijzing 5.69 van de Aanwijzingen voor de regelgeving, bij de drukproef voor het Staatsblad gewijzigd in het juiste nummer en wordt het tekstdeel tussen blokhaken geschrapt.

Artikel 12.#1

Vorderingen uit een herziening in de terugbetalingsperiode die het gevolg zijn van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur worden met onderhavig wetsvoorstel direct opeisbaar. Dat geldt niet voor vorderingen uit een herziening naar aanleiding van handelen van een debiteur die heeft plaatsgevonden voor de inwerkingtreding van het gewijzigde artikel 6.17 WSF 2000 van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.#2

Betalingsachterstanden die zijn ontstaan voor de invoering van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering worden niet meegenomen in de bevoegdheid tot het direct opeisbaar maken van een deel van de toekomstige termijnbetalingen. De directe opeisbaarheid geldt aldus uitsluitend voor nieuwe betalingsachterstanden die zijn ontstaan na de invoering van artikel 6.21 WSF 2000 met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.#3

De bestuurlijke boete ziet niet op overtredingen die zijn gepleegd vóór invoering van het nieuwe artikel 9.9a WSF 2000 met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering. Wanneer een overtreding voortduurt, zoals het niet bekend maken van het hebben van een partner in het geval dat een student een eenoudertoeslag ontvangt, kan de overtreding worden beboet met ingang van de datum van inwerkingtreding. Het boetebedrag wordt in dat geval berekend over het onterecht verkregen voordeel dat is verkregen per de datum van inwerkingtreding. Als in dit voorbeeld dus per maart een partner aanwezig is, de wet in werking treedt per september en in oktober bij een huiscontrole wordt vastgesteld dat er al langere tijd een

partner aanwezig is, wordt het boetebedrag berekend over de onterecht ontvangen eenouder toeslag vanaf september.

Artikel 12.#4

Ten aanzien van betalingsachterstanden die zijn ontstaan voor de invoering van artikel 11.4 Wsf 2000 met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering wordt de verjaringstermijn niet verlengd. De verlengde verjaringstermijn geldt aldus uitsluitend voor nieuwe betalingsachterstanden na de invoering van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel II. Wet studiefinanciering BES

Artikel II, onderdeel A (artikel 1.1 Wsf BES)

In het nieuwe sanctiestelsel worden frauduleuze aanvragen ontmoedigd met een sanctiebevoegdheid. Het gaat niet in alle gevallen om een student of debiteur. Om student te zijn dien je te zijn ingeschreven aan een opleiding in het beroeps- of hoger onderwijs. Om te zorgen dat de sanctiebevoegdheid bijvoorbeeld ook benut kan worden ten aanzien van personen die proberen studiefinanciering te ontvangen zonder zich in te schrijven, wordt de reikwijdte van het begrip 'student' in de artikelen 5.1, 7.1, 7.3, 7.4b en 7.4c uitgebreid naar 'aspirant-studenten'.

In sommige gevallen is het nodig om gegevens van aspirant-studenten, waaronder ook het persoonsgebonden nummer BES, te verwerken. De reikwijdte van het begrip 'student' wordt daarom ook in artikel 1.7 uitgebreid. Dit laatste betreft een verduidelijking omdat de wet dat al impliceerde.

Artikel II, onderdeel B (artikel 4.13 Wsf BES)

Artikel 4.13, tweede lid, is van belang voor de herziening ex artikel 5.1 in de terugbetalingsfase. Het huidige tweede lid ziet op niet meer te verrekenen schulden, meer specifiek op de kortlopende schulden die niet meer verrekend kunnen worden omdat de oud-student al in de terugbetalingsperiode zit en daardoor geen studiefinanciering BES meer ontvangt. Die schulden worden omgezet in een lening op de eerste dag van de maand na de herziening. Door de omzetting van de schuld naar een lening heeft de debiteur vijftien jaren om zijn lening terug te betalen.

Door het nieuwe derde lid wordt voorkomen dat een kortlopende schuld wordt omgezet in een lening in de situaties waarbij sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur. Indien een debiteur bijvoorbeeld ten onrechte aanspraak heeft gemaakt op terugbetaling naar draagkracht, wordt – als het uiteindelijk aan het einde van de terugbetalingsperiode op kwijtschelding zou uitdraaien – ten onrechte te weinig geïnd.

Door het nieuwe derde lid blijft de vordering buiten de langlopende studieschuld, waardoor de sociale terugbetalingsregels van hoofdstuk 4 van de Wsf BES in die gevallen niet meer gelden voor die vordering. Het bedrag dat de debiteur moet terugbetalen wordt direct opeisbaar. In beginsel wordt dit bedrag in één termijn voldaan.

Artikel II, onderdeel C (artikel 4.14 Wsf BES)

Eerste lid, aanhef. De lening opgebouwd uit studiefinanciering BES vervalt in maandelijkse termijnen. De opeisbare lening betreft een deel van de nog resterende studieschuld en verkort dus niet de resterende terugbetalingsperiode. Met de directe opeisbaarheid wordt afgeweken van de artikelen die gaan over de berekening van de reguliere termijnbetalingen (artikel 4.9) en over de berekening van draagkracht en de gevolgen daarvan (4.10 en 4.11). Die artikelen zijn niet van toepassing op de direct opeisbaar geworden lening.

Eerste lid, onder a. Elke maand komt er een bedrag aan betalingsverplichtingen vrij doordat de termijnbetalingen per maand vervallen. De ondergrens voor het opeisbaar worden van toekomstige termijnbetalingen is dat de debiteur ten minste 12 termijnbetalingen al dan niet aansluitend heeft gemist en/of ten minste een achterstand heeft van USD 2.280 (exclusief wettelijke rente en invorderingskosten).⁴³

Eerste lid, onder b. In de belangenafweging, bedoeld in onderdeel b, worden ten aanzien van de belangen van de debiteur in ieder geval meegewogen de aspecten die in het algemeen deel van de toelichting zijn genoemd. Deze aspecten zijn niet als harde criteria in de wetstekst opgenomen om recht te doen aan het noodzakelijke maatwerk van de belangenafweging. De opsomming in het algemeen deel van de toelichting is niet limitatief bedoeld. De weging van de belangen resulteert uiteindelijk in een beslissing die niet onevenredig mag uitpakken voor de debiteur.

Tweede lid. Het opeisbaar geworden deel van de lening wordt op gelijke wijze behandeld als de achterstallige schuld, die gelijktijdig wordt ingevorderd. Door artikel 4.8, tweede tot en met vierde lid, van overeenkomstige toepassing te verklaren wordt geregeld dat beide bedragen eenzelfde soort schuld worden met bijbehorende rentemaatstaf enzovoorts. Ook valt dit deel van de lening niet langer onder de garantiebepaling bij het einde van de terugbetalingsperiode. De garantiebepaling van de Wsf BES is opgenomen in artikel 4.12, waarin is geregeld dat een overblijvende studieschuld aan het eind van de terugbetalingsperiode wordt kwijtgescholden.

Derde lid. Om een goede uitvoering te faciliteren wordt een grondslag gecreëerd voor eventueel noodzakelijke uitvoeringsregels.

Verskil met de WSF 2000. In het voorgestelde artikel 6.21 van de WSF 2000 wordt in het derde lid geregeld dat de termijnbetaling wordt herberekend als gevolg van de invordering van de opeisbaar geworden studieschuld. De jaarlijkse herberekening is voor de Wsf BES reeds de standaard op grond van artikel 4.9, tweede lid, en hoeft dus niet te worden opgenomen.

⁴³ Het bedrag van USD 2.280 komt overeen met het bedrag dat in de WSF 2000 wordt opgenomen en is omgerekend aan de hand van de wisselkoers die het Ministerie van OCW voor 2019 gebruikt voor de raming van de uitgaven in Caribisch Nederland. De wisselkoers van €1 = USD 1,14 is gebaseerd op de korte termijnraming van december 2018 van het CPB.

Artikel II, onderdeel D (artikel 5.1 Wsf BES)

Onder 1. Ten behoeve van de duidelijkheid is artikel 5.1 onderverdeeld in vier afzonderlijke artikelen. Artikel 5.1 behandelt de herziening door de Minister van OCW, 5.1.0a de gronden voor herziening, 5.1.0b het wettelijk bewijsvermoeden bij herziening en 5.1.0c de verschillende termijnen die met de herziening zijn gemoeid.

Onder 2 en 3. Om verschillende redenen kan de duur van de terugbetalingsperiode verkeerd worden vastgesteld. Wanneer dat gebeurt is het nodig die beslissing ambtshalve te kunnen herzien. Met deze wijziging wordt die bevoegdheid in de wet opgenomen.

Artikel II, onderdeel E (artikelen 5.1.0a tot en met 5.1.0c Wsf BES)

Artikel 5.1.0a. Het huidige tweede lid van artikel 5.1 is gewijzigd in een opzichzelfstaande bepaling. Ten behoeve van de duidelijkheid is onderdeel c onderverdeeld in subonderdelen. Het artikel is inhoudelijk niet gewijzigd.

Artikel 5.1.0b. Met deze wijziging is beoogd het bewijsvermoeden zoals dat bestaat bij de herziening in het kader van het misbruik met de uitwonende beurs in de Europees Nederlandse studiefinanciering in den brede in te voeren. Met de 'laatst geregistreerde wijziging van de feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien' wordt bijvoorbeeld bedoeld de wijziging van een deeltijdstudie naar een voltijdstudie. Als een student doorgaat niet langer in deeltijd, maar als voltijdstudent te studeren, wordt dat geregistreerd. Als later blijkt dat de student wel degelijk (nog) in deeltijd studeert, wordt de beslissing tot toekenning van studiefinanciering BES in beginsel herzien met ingang van de datum waarop de wijziging in studiesoort was doorgegeven waardoor de aanspraak op studiefinanciering BES zou zijn ontstaan.

Artikel 5.1.0c. Ten behoeve van de duidelijkheid zijn het huidige derde en vierde lid van artikel 5.1 samengebracht in een opzichzelfstaande bepaling. Het artikel is inhoudelijk niet gewijzigd.

Verschil met de Wsf 2000. Anders dan in de Wsf 2000, wordt geen inschrijving op hetzelfde woonadres, maar een inschrijving binnen hetzelfde openbaar lichaam genoemd. Achtergrond daarvan is dat er geen sprake is van een uitwonende beurs, maar wel van een verhoogd bedrag aan prestatiebeurs voor studenten die niet in hetzelfde openbaar lichaam wonen als de ouders of één van de ouders.

Artikel II, onderdeel F (hoofdstuk 7 Wsf BES)

Net als in hoofdstuk 9 van de Wsf 2000 wordt ook in hoofdstuk 7 van de Wsf BES nu een toezichtsbevoegdheid opgenomen, waardoor de titel van het hoofdstuk de lading niet langer dekt. Het opschrift 'toezicht en sancties' sluit beter aan bij de kern van het hoofdstuk.

Artikel II, onderdeel G (paragraaf 7.0, artikelen 7.0a en 7.0b Wsf BES)

Artikel 7.0a

Met dit nieuwe artikel wordt geregeld dat toezichthouders kunnen worden aangewezen die de bevoegdheid hebben om toe te zien op de naleving van de Wsf BES en de daarop gebaseerde regelgeving (Besluit studiefinanciering BES, Regeling studiefinanciering BES). De minister van OCW zal ten aanzien van het toezicht op deze verplichtingen ambtenaren van DUO aanwijzen. Ook kunnen andere ambtenaren (van de openbare lichamen of andere overheidsinstanties) of (particuliere) organisaties aangewezen worden, zoals ook nu het geval is voor het toezicht op artikel 1.5 van de WSF 2000.

Eerste lid. Het eerste lid geeft de grondslag voor aanwijzingsbesluiten van toezichthouders. Dat kan bij besluit van de minister, maar ook bij besluit van het bestuurscollege van één van de openbare lichamen.

Tweede lid. Aanwijzing van toezichthouders die onder verantwoordelijkheid van een andere minister vallen, wordt gezamenlijk met die andere minister gedaan.

Derde lid. Een aanwijzingsbesluit van een bestuurscollege wordt in de Staatscourant gepubliceerd.

Vierde lid. Bij gebrek aan geschreven juridisch kader over toezicht in Caribisch Nederland, worden verschillende artikelen van de Awb van overeenkomstige toepassing verklaard.⁴⁴ De bevoegdheden tot monsterneming en doorzoeking van voertuigen (5:18 en 5:19 Awb) worden niet overgenomen omdat die bevoegdheden voor de toezichtspraktijk van de studiefinanciering BES niet nodig zullen zijn.

Artikel 7.0b

Met artikel 7.0b wordt de uitwisseling van toezichtsinformatie geregeld naar het model van artikel 9.1b van de WSF 2000. Bij de introductie van dat artikel in de Wet van 17 november 2011 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met het treffen van diverse maatregelen ter bestrijding van het ten onrechte ontvangen van de uitwonendenbeurs (Stb. 2011, 579) werd daarbij het volgende toegelicht ten aanzien van de gebruikte gegevens:

Het gaat om een minimale set van persoonsgegevens, namelijk het burgerservicenummer, de geboortedatum en het GBA-adres [thans BRP-adres]. De laatste twee gegevens worden gebruikt ter controle van het burgerservicenummer en kunnen, als blijkt dat deze controle niet nodig is, op termijn achterwege blijven. Nadat het onderzoek is uitgevoerd zullen de resultaten van de adrescontroles worden teruggekoppeld aan DUO. Qua uitwisseling van persoonsgegevens zal het wederom gaan om dezelfde gegevens aangevuld met, indien dit bij de gemeente bekend is, het correcte GBA-adres van de student en diens ouders. Gegevensuitwisseling geschiedt onder meer op

⁴⁴ De Wet administratieve rechtspraak BES bevat geen regels over toezicht en de Algemene wet bestuursrecht is in zijn algemeenheid niet van toepassing op grond van de Invoeringswet BES. Met deze bepaling wordt daar dus van afgeweken.

basis van selectie van personen middels een risicoprofiel, waarbij tevens sprake is van een beperkte set van uit te wisselen persoonsgegevens. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de vereisten van een goede bescherming van persoonsgegevens. Voor het geval gebruik wordt gemaakt van de diensten van andere instanties zal dezelfde procedure worden gevolgd.

Voor Caribisch Nederland zal het gaan om het persoonsgebonden nummer BES, zodra dat is ingevoerd. Het adres dat bij het openbaar lichaam is geregistreerd kan wel worden gebruikt, evenals de geboortedatum. Verder zullen de noodzakelijke gegevens die zijn verkregen bij het toezicht over de woonsituatie (toezichtsinformatie) worden uitgewisseld, zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van een partner.

Eerste lid. Toezichthouders wisselen de toezichtsinformatie met het ministerie uit ten behoeve van de handhaving door DUO.

Tweede lid. Het persoonsgebonden nummer BES is nog niet ingevoerd in Caribisch Nederland. De artikelen uit de Wsf BES die dat begrip hanteren zijn onbedoeld al in werking getreden, terwijl ze in de praktijk geen werking kunnen hebben. Om de bedoeling van de wetgever te verduidelijken is in artikel 9.3 bepaald dat de bepalingen die het begrip persoonsgebonden nummer BES hanteren buiten toepassing blijven tot het moment dat het persoonsgebonden nummer BES daadwerkelijk wordt ingevoerd. De invoering van het persoonsgebonden nummer BES gebeurt te zijner tijd bij koninklijk besluit. Dit inwerkingtredingsbesluit zal dan gelijktijdig artikel 9.3 buiten toepassing verklaren door het tijdstip in te vullen. Wanneer het zover is, zal ook het persoonsgebonden nummer BES worden uitgewisseld. In lijn met artikel 9.3 zal onderhavig tweede lid in werking treden, maar eveneens worden toegevoegd aan de reeks met artikelen die in artikel 9.3 Wsf BES worden genoemd.

Derde lid. Net als voor de Wsf 2000 een en ander kan worden uitgewerkt in het BSF 2000, kunnen ook in het BSF BES nadere regels worden gesteld.

Artikel II, onderdeel H (artikel 7.1 Wsf BES)

In het derde lid van artikel 7.1 wordt geëxpliciteerd dat studenten niet alleen verplicht zijn om uit zichzelf inlichtingen over zichzelf te verstrekken die zouden kunnen leiden tot minder studiefinanciering, maar ook als het verstrekken van die inlichtingen zou kunnen leiden tot de conclusie dat er geen aanspraak (meer) bestaat op studiefinanciering of opstarttoelage of dat er nooit aanspraak is geweest.

Artikel II, onderdeel I (artikel 7.1a Wsf BES)

Eerste lid. De student of debiteur moet ervoor zorgen dat hij bereikbaar is voor DUO. De bereikbaarheid heeft als gevolg dat DUO haar toezichthoudende taak op de naleving van de wet goed kan uitvoeren. Het geeft DUO de mogelijkheid om bijvoorbeeld te zorgen dat een student of debiteur tijdig zijn studieschuld betaalt, een achterstallige schuld gemakkelijker kan worden teruggevorderd en controle van gegevens kan plaatsvinden in de situatie dat iemand bijvoorbeeld met draagkracht terugbetaalt.

Tweede lid. Een student of debiteur is bereikbaar voor DUO als hij (wijzigingen in) zijn contactgegevens onverwijld en schriftelijk doorgeeft aan DUO, zodat zijn actuele contactgegevens bij DUO bekend zijn. Onder contactgegevens wordt op dit moment in ieder geval verstaan een woonadres, woonplaats, e-mailadres en telefoonnummer. De student of debiteur kan ook zorgen dat hij via een derde voor DUO bereikbaar is. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarbij een student of debiteur de contactgegevens van zijn ouders doorgeeft aan DUO, zodat zij, indien DUO contact met hen opneemt, aan DUO de actuele contactgegevens van de student of debiteur kunnen doorgeven. Op deze manier is de student of debiteur tevens bereikbaar. Het komt voor rekening van de student of debiteur indien hij via deze derde niet bereikbaar is.

Derde lid. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over wat onder contactgegevens wordt verstaan. Op voorhand wordt geen noodzaak gezien tot een nadere invulling van het begrip contactgegevens, maar wellicht dat in de toekomst ontwikkelingen plaatsvinden die dit wel noodzakelijk maken. Ook kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over welke gegevens minimaal aan DUO moeten worden verstrekt. Op dit moment is het noodzakelijk dat in ieder geval woonadres, woonplaats, e-mailadres en telefoonnummer bekend zijn bij DUO. Het kunnen stellen van nadere regels biedt echter voor de toekomst ruimte voor andersoortige gegevens of minder contactgegevens. Tot slot kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de wijze van verstrekking van deze gegevens. Daarbij kan gedacht worden aan een verplichte verstrekking via 'Mijn DUO'.

Artikel II, onderdeel J (artikel 7.3 Wsf BES)

Eerste en tweede lid. Omdat artikel 9.6 van de Wsf 2000 in de praktijk niet altijd ondubbelzinnig blijkt te zijn, verloopt gegevensuitwisseling soms moeizaam. Om die reden wordt artikel 9.6 verduidelijkt en wordt gespecificeerd wat in ieder geval onder de uitvoering van deze wet wordt verstaan. Diezelfde wijzigingen worden doorgevoerd in artikel 7.3 van de Wsf BES. Het gaat nog altijd om gegevens die relevant zijn voor de goede uitvoering van de wet; in die zin is geen materiële wijziging beoogd. Zie verder de toelichting bij de wijziging van artikel 9.6 van de Wsf 2000.

Derde lid. De gegevensuitwisseling die in het eerste lid is beschreven vindt in beginsel uit eigen beweging plaats, maar partijen zijn verplicht eraan mee te werken als de Minister van OCW daarom verzoekt. De minister dient daarbij na te gaan hoe de plicht tot verstrekking van gegevens zich verhoudt tot de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Dit geldt ook voor de andere betrokken bestuursorganen en toezichthouders. Zij moeten een afweging maken waarbij enerzijds het belang van de goede uitvoering van de wet en het toezicht en anderzijds het belang van de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer tegen elkaar worden afgewogen. Daarbij worden aspecten van proportionaliteit en subsidiariteit meegenomen.

Vierde lid (nieuw). Ten behoeve van een goede uitvoering van gegevensuitwisseling kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden uitgewerkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het vaststellen van bepaalde verplichte gegevensuitwisseling en om

de wijze waarop die gegevensuitwisseling plaats moet vinden. Welke gegevens wel en niet verplicht worden uitgewisseld, wordt getoetst aan het vierde lid. De wijze van gegevensverstrekking is ook op grond van het huidige artikel 7.3 reeds uitgewerkt in het Besluit studiefinanciering BES (artikel 4). Artikel 4 van het Besluit studiefinanciering BES is na inwerkingtreding van de onderhavige wijziging gebaseerd op artikel 7.3, vierde lid.

Artikel II, onderdeel K (artikel 7.4 tot en met artikel 7.4.0b Wsf BES)

Artikel 7.4. Het huidige eerste en tweede lid van artikel 7.4 zijn gewijzigd in een opzichzelfstaand artikel (7.4.0b). Het vierde lid wordt geschrapt. De vergunningsystematiek waar in het vierde lid van wordt uitgegaan bestaat niet meer. Het derde lid blijft dan over. Daarin is een technische wijziging doorgevoerd (de verwijzing naar de ministeriële regeling is geschrapt).

Artikel 7.4.0a. In het nieuwe artikel 7.4.0a is geëxpliciteerd dat de minister van OCV (DUO) een bevoegdheid, en dus een wettelijke taak heeft, te zorgen dat onvindbare debiteuren in het buitenland worden opgespoord om studieschulden en achterstallige schulden te kunnen innen. DUO zal bijvoorbeeld naam en geboortedatum verstrekken aan een buitenlands bevoegd gezag opdat dat bevoegd gezag de gevraagde gegevens kan leveren. Op die manier kan DUO weer in contact komen met de onvindbare debiteuren. De gegevens van het buitenlandse bevoegd gezag zijn niet noodzakelijkerwijs beperkt tot de NAW-gegevens; het kan bijvoorbeeld ook gaan om het al dan niet hebben van een partner en inkomensgegevens voor zover het betreffende gezag bevoegd is die gegevens te verstrekken.

Artikel 7.4.0b. In het eerste lid is een doelbinding verwerkt voor het uitwisselen van gegevens met Aruba, Curaçao, Sint Maarten of een staat buiten het Koninkrijk. De Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) mag namens de Minister van OCV slechts gegevens uitwisselen als er sprake is van een lening of achterstallige schuld vanwege een ontvangen tegemoetkoming in de kosten voor toegang tot het onderwijs of voor levensonderhoud, en het verstrekken van die gegevens ten behoeve komt aan een effectieve invordering door deze staat of dit land. De betreffende gegevens worden verstrekt aan de autoriteit van die staat of dat land die verantwoordelijk is voor het verstrekken van eerdergenoemde tegemoetkoming.

Op dit moment is op de verwerking van persoonsgegevens door RCN de Wbp-BES van toepassing. Omdat de verwerking krachtens BES-wetgeving plaatsvindt, is dit geen verwerking in het kader van de activiteiten van een vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke in de Unie en is de AVG niet van toepassing.

Artikel II, onderdeel L (artikelen 7.4b t/m 7.4e Wsf BES)

Artikel 7.4b

Eerste lid. Met dit artikellid is beoogd de bestuurlijke boete in te voeren voor de situaties waarin de student of debiteur niet of niet binnen de daartoe gestelde termijn aan zijn inlichtingenplicht ex artikel 7.1, eerste en derde lid, voldoet. Zo dient de student of debiteur bijvoorbeeld wijzigingen in de omstandigheden die kunnen leiden tot geen of minder studiefinanciering BES of opstarttoelage of tot verhoging van het bedrag van de

termijnbetaling tijdig door te geven aan DUO. Ook dient de student of debiteur volledig te zijn in het verstrekken van inlichtingen. In die gevallen kan maximaal een bestuurlijke boete van 10% van het ten onrechte ontvangen bedrag aan studiefinanciering BES of opstarttoelage of het te weinig terugbetaalde bedrag worden opgelegd.

Tweede lid. Met dit artikellid is beoogd de bestuurlijke boete in te voeren voor de situaties waarin de student of debiteur onjuiste gegevens aan DUO heeft verstrekt die hebben geleid tot de toekenning van studiefinanciering BES of opstarttoelage, toekenning van meer studiefinanciering BES of tot verlaging van het bedrag van de termijnbetaling. In die gevallen kan maximaal een bestuurlijke boete van 50% van het ten onrechte ontvangen bedrag aan studiefinanciering of het te weinig terugbetaalde bedrag worden opgelegd.

Derde lid. Om onredelijke beboeting van overtredingen van studenten te voorkomen wordt in het derde lid een beperking van de boetegrondslag opgenomen. In de gevallen waarin de minister van OCW zelf de benodigde authentieke gegevens uit een register kan halen, bestaat geen boetebevoegdheid. Uitzondering daarop vormt de situatie waarin de registers gevuld zijn met gegevens die in strijd met de waarheid door de student of debiteur zijn aangeleverd of niet juist zijn als gevolg van het nalaten van de student of debiteur de benodigde informatie aan de bevoegde instantie te verstrekken.

Tot slot een algemene toelichting op de bevoegdheden die in dit artikel worden geregeld. Het betreft een kan-bepaling. Indien dat gelet op de omstandigheden redelijk is, kan worden afgezien van boeteoplegging en kan in plaats daarvan een waarschuwing worden gegeven. Zo wordt een boete bij 'zelfmelding' van een overtreding binnen vier maanden niet redelijk geacht. In dat geval wordt een waarschuwing gegeven als de overtreding niet reeds door DUO was geconstateerd. Ook wordt een boete onredelijk geacht wanneer de student of debiteur minder dan USD 1.700 te veel heeft ontvangen of minder dan vier maanden onterecht aanspraak heeft gemaakt op een regeling binnen de studiefinanciering.⁴⁵ Voor de boetebevoegdheid in het derde lid – waarbij geen sprake is van een benadelingsbedrag of zelfmelding – is een waarschuwing bij de eerste keer dat een dergelijke overtreding wordt geconstateerd redelijk. Er wordt in beginsel slechts één keer gewaarschuwd.

Artikel 7.4c

Eerste lid. In geval van recidive wordt het van toepassing zijnde boetepercentage van die tweede overtreding verhoogd met 25%. Het kan dus 35% van het benadelingsbedrag worden als de overtreding valt onder artikel 7.4b, eerste lid, of 75% als de overtreding valt onder artikel 7.4b, tweede lid. De eerdere overtreding moet onherroepelijk zijn vastgesteld om bij een daarna gepleegde overtreding van recidive te kunnen spreken.

⁴⁵ Het bedrag van USD 1.700 komt overeen met het bedrag dat in de WSF 2000 wordt opgenomen en is omgerekend aan de hand van de wisselkoers die het Ministerie van OCW voor 2019 gebruikt voor de raming van de uitgaven in Caribisch Nederland. De wisselkoers van €1 = USD 1,14 is gebaseerd op de korte termijnraming van december 2018 van het CPB.

Tweede en derde lid. In uitzonderlijke gevallen kan naast of in plaats van de boeteplegging bij recidive tevens worden besloten om de student uit te sluiten van verdere aanspraken op studiefinanciering BES, onderdelen daarvan of de opstarttoelage. Daar wordt zeer terughoudend mee omgegaan gelet op de impact op de toegankelijkheid van het onderwijs. Zie verder het algemeen deel van de toelichting ten aanzien van de bijbehorende belangenafweging. Alvorens wordt besloten tot definitieve uitsluiting wordt de student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Dit is conform de procedures die in de War BES zijn opgenomen voor het horen van de betrokkene over een voorgenomen besluit in de bezwaarfase.

Artikel 7.4d

Eerste lid. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het bedrag dat is vastgesteld voor de derde categorie, bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht BES niet overschrijden. Gedacht wordt aan een maximaal bedrag van USD 5.700.⁴⁶

Tweede lid. Het kan voorkomen dat een student probeert op basis van onjuiste gegevens een verhoging van studiefinanciering BES te krijgen of überhaupt in aanmerking probeert te komen voor studiefinanciering BES. Als die onjuistheden worden ontdekt voordat er studiefinanciering is uitbetaald is er nog geen herzieningsbedrag waar een boetepercentage over kan worden berekend. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht niet overschrijden. Het bedrag is laag gehouden om dit soort aanvragen te ontmoedigen maar niet al te zwaar te bestraffen. Er is immers nog geen financieel voordeel voor de aanvrager. Gedacht wordt aan een maximaal bedrag van USD 170.

Artikel 7.4e

De wetgeving voor Caribisch Nederland kent geen algemeen geldende equivalent van de voorschriften omtrent de bestuurlijke boete die zijn geregeld in hoofdstuk 5, titels 5.1 en 5.4 van de Awb.⁴⁷ Hoewel de Awb ingevolge de Invoeringswet BES niet van toepassing is op de wetgeving voor Caribisch Nederland, wordt ervoor gekozen om een deel van de Awb van overeenkomstige toepassing te verklaren op de bestuurlijke boete die kan worden opgelegd bij overtredingen van de Wet studiefinanciering BES. Op die manier wordt geborgd dat de uitvoeringspraktijk van DUO uniform kan worden ontwikkeld voor zowel de Europees Nederlandse studiefinanciering en tegemoetkoming onderwijsbijdrage schoolkosten, als voor de Caribisch Nederlandse studiefinanciering. Bovendien wordt voorkomen dat een grote regeling van algemeen bestuursrecht moet worden overgeschreven en moet worden opgenomen in een bijzondere wet.

⁴⁶ Het bedrag van USD 5.700 komt overeen met het bedrag dat in de WSF 2000 wordt opgenomen en is omgerekend aan de hand van de wisselkoers die het Ministerie van OCW voor 2019 gebruikt voor de raming van de uitgaven in Caribisch Nederland. De wisselkoers van €1 = USD 1,14 is gebaseerd op de korte termijnraming van december 2018 van het CPB.

⁴⁷ Voorbeelden van sanctiehoofdstukken zijn er wel in bijzondere wetten, zoals de Wet voorschriften bestrijdingsmiddelen BES.

Artikel II, onderdeel M (artikel 8.1 Wsf BES)

Wetstechnisch is deze wijziging gebaseerd op de tekst van artikel 8.1 zoals dat komt te luiden na invoering van de Verzamelwet OCW 2019. In het bij die wet ingevoegde derde lid is geregeld dat het bedrag, genoemd in artikel 4.9, kan worden gewijzigd vanwege de loonontwikkeling (inflatiecorrectie). Daar wordt het grensbedrag voor een grote betalingsachterstand, genoemd in artikel 4.14, aan toegevoegd. Het gaat om een bevoegdheid; niet om een verplichte jaarlijkse indexatie zoals die is geregeld in het eerste lid van artikel 8.1. Zo is het ook mogelijk om bijvoorbeeld na vijf jaar de grensbedragen aan te passen aan de hand van de loonontwikkeling in die jaren en af te ronden op een rond bedrag.

Artikel II, onderdeel N (artikel 8.4 Wsf BES)

Aan artikel 8.4 wordt de zinsnede 'onverminderd artikel 7.4c, derde lid, toegevoegd om duidelijk te maken dat de artikelen 64 tot en met 67 van de War BES niet gelden voor deze wet, met uitzondering van de het horen bij de beslissing tot definitieve uitsluiting die is geregeld in artikel 7.4c.

Artikel II, onderdeel O (artikel 8.5 Wsf BES)

Normaliter verjaren bestuursrechtelijke geldschulden in Europees Nederland in 5 jaar. Voor Caribisch Nederland is daartoe geen geschreven algemeen bestuursrecht voor handen waardoor de bijzondere wetten (zoals de Belastingwet BES) en de bestuursrechtelijke jurisprudentie leidend zijn.

Ten behoeve van de uniformiteit met de Wsf 2000 en de Wtos en ten behoeve van de duidelijkheid wordt voor de situatie waarin een debiteur met een studieschuld uit de Wsf BES niet heeft voldaan aan de bereikbaarheidsplicht expliciet geregeld dat deze vordering verjaart na verloop van 10 jaren.

Artikel II, onderdeel P (artikel 9.3 Wsf BES)

In artikel 9.3 wordt tot uitdrukking gebracht dat de artikelen over het persoonsgebonden nummer BES met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip materiële werking krijgen. In het nieuwe artikel 7.0b wordt eveneens het gebruik van het persoonsgebonden nummer BES voorgeschreven. Om die reden wordt dat artikellid toegevoegd aan de artikelen die in artikel 9.3 Wsf BES worden genoemd, maar wordt ook een alternatieve voorziening mogelijk wanneer dat voor de uitvoering noodzakelijk en ook feitelijk haalbaar is.

Artikel II, onderdeel Q (paragraaf 9.3, artikelen 9.5 t/m 9.8 Wsf BES)

Artikel 9.5

Vorderingen uit een herziening in de terugbetalingsperiode die het gevolg zijn van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur, worden met onderhavig wetsvoorstel direct opeisbaar. Dat geldt niet voor vorderingen uit een herziening naar aanleiding van handelen van een debiteur die heeft plaatsgevonden voor de invoering van het gewijzigde artikel 4.13 Wsf BES met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 9.6

Betalingsachterstanden die zijn ontstaan voor de invoering van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering worden niet meegenomen in de bevoegdheid tot het direct opeisbaar maken van een deel van de toekomstige termijnbetalingen. De directe opeisbaarheid geldt aldus uitsluitend voor nieuwe betalingsachterstanden die zijn ontstaan na de invoering van het nieuwe artikel 4.14 Wsf BES met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 9.7

De bestuurlijke boete ziet niet op overtredingen die zijn gepleegd vóór invoering van het nieuwe artikel 7.4b Wsf BES met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering. Wanneer een overtreding voortduurt, zoals het niet bekend maken van de beëindiging van een studie, kan de overtreding worden beboet met ingang van de datum van inwerkingtreding. Het boetebedrag wordt in dat geval berekend over het onterecht verkregen voordeel dat is verkregen per de datum van inwerkingtreding. Als in dit voorbeeld dus per juni de opleiding op bijvoorbeeld Barbados is beëindigd, de wet in werking treedt per september en in oktober bij een inschrijvingscontrole wordt vastgesteld dat de opleiding al in juni was beëindigd, wordt het boetebedrag berekend over de onterecht ontvangen studiefinanciering BES vanaf september.

Artikel 9.8

Ten aanzien van betalingsachterstanden die zijn ontstaan voor de invoering van het nieuwe artikel 8.5 Wsf BES met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering wordt de verjaringstermijn niet verlengd. De verlengde verjaringstermijn geldt aldus uitsluitend voor nieuwe betalingsachterstanden na de invoering van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel III. Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

Artikel III, onderdeel A (artikel 1.1 Wtos)

In het nieuwe sanctiestelsel worden frauduleuze aanvragen ontmoedigd met een sanctiebevoegdheid. Het gaat niet in alle gevallen om een leerling, student of debiteur. Om leerling of student te zijn in de zin van de Wtos dien je te zijn ingeschreven aan een opleiding in het voortgezet onderwijs, vavo of hoger onderwijs. Om te zorgen dat de sanctiebevoegdheid bijvoorbeeld ook benut kan worden ten aanzien van personen die proberen een Wtos-tegemoetkoming te ontvangen zonder zich in te schrijven, wordt de reikwijdte van de begrippen 'leerling' en 'student' in de artikelen 9.2, 9.5, 9.8a en 9.8b uitgebreid naar 'aspirant-leerlingen en -studenten'.

In sommige gevallen is het nodig om gegevens van aspirant-leerlingen en -studenten, waaronder ook het burgerservicenummer, te verwerken. De reikwijdte van de begrippen 'leerling' en 'student' wordt ook daarom in artikel 1.7 uitgebreid. Dit laatste betreft een verduidelijking omdat de wet dat al impliceerde.

Artikel III, onderdeel B (artikel 6.2 Wtos)

In het voorgestelde artikel 6.2, derde lid, worden twee zaken geregeld. Het gaat het om de maatregel waarbij een verwijtbare vordering niet langer wordt opgeteld bij de

langlopende schuld maar direct opeisbaar blijft (zie op dat punt ook de toelichting bij de wijziging van artikel 6.17 van de WSF 2000). Daarnaast gaat het om een reparatie. Artikel 6.2 van de Wtos regelt namelijk nog niet wat er gebeurt met schulden uit een herziening ná beëindiging Wtos-aanspraak, of na overgang naar de WSF 2000. In de uitvoeringspraktijk wordt in die situatie gehandeld conform artikel 6.17, tweede lid, van de WSF 2000. Dat wil zeggen dat een herziening van een Wtos-tegemoetkoming na beëindiging van de aanspraak – hetzij door overgang naar de studiefinanciering (WSF 2000) hetzij door beëindiging van de studieloopbaan – die leidt tot een vordering van de minister op de leerling of student in beginsel wordt opgeteld bij de langlopende lening. In het voorgestelde derde lid wordt conform de uitvoeringspraktijk voor schulden geregeld dat vorderingen, die door andere oorzaken dan verwijtbaar handelen of nalaten zijn ontstaan, bij een langlopende studieschuld worden opgeteld.

Artikel III, onderdeel C (artikel 6.3 Wtos)

De directe opeisbaarheid bij grote betalingsachterstanden die in artikel 6.21 van de WSF 2000 wordt geïntroduceerd, wordt met de toevoeging van dat artikel aan artikel 6.3 van de Wtos ook van toepassing op grote betalingsachterstanden van TOS-schulden.

Artikel III, onderdeel D (artikel 7.1 Wtos)

Onder 1. Conform de wijzigingen in de WSF 2000 en de Wsf BES is ten behoeve van de duidelijkheid artikel 7.1 onderverdeeld in vier afzonderlijke artikelen. Artikel 7.1 behandelt de herziening door de Minister van OCW, 7.1.0a de gronden voor herziening, 7.1.0b het wettelijk bewijsvermoeden bij herziening, en 7.1.0c de verschillende termijnen die met de herziening zijn gemoeid.

Onder 2. Om verschillende redenen kan de duur van de terugbetalingsperiode verkeerd worden vastgesteld. Wanneer dat gebeurt, is het nodig die beslissing ambtshalve te kunnen herzien. Met deze wijziging wordt die bevoegdheid in de wet opgenomen. De wijze van vaststelling van de terugbetalingsperiode die is opgenomen in de Wet studiefinanciering 2000 is ingevolge artikel 6.3 van de Wtos ook op de TOS-schulden van toepassing.

Artikel III, onderdeel E (artikelen 7.1.0a tot en met 7.1.0b Wtos)

Artikel 7.1.0a. Het huidige tweede lid van artikel 7.1 is gewijzigd in een opzichzelfstaand artikel. Daarnaast wordt in onderdeel c naast de toevoeging van de onjuiste beslissing ten aanzien van de terugbetalingsperiode, ook de zinsbouw omgedraaid, conform de wijzigingen die zijn aangebracht in de artikelen betreffende de herziening in de WSF 2000 en de Wsf BES.

Artikel 7.1.0b. Met deze wijziging is beoogd het bewijsvermoeden zoals dat bestaat bij de herziening in het kader van het misbruik met de uitwonende beurs in de WSF 2000 in den brede in te voeren.

Met de 'laatst geregistreerde wijziging van de feiten en omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak die wordt herzien' wordt bijvoorbeeld bedoeld de aanvraag voor peiljaarverlegging. Wanneer een aanvraag voor peiljaarverlegging op onjuiste gegevens berustte, wordt in sommige gevallen ten onrechte tot peiljaarverlegging besloten.

Voor aanpassingen van de toekenning in het kader van de woonsituatie van thuiswonende en uitwonende leerlingen is in artikel 1.5 reeds een bijzondere regeling getroffen. Die herzieningen vinden dan ook niet plaats over de band van artikel 7.1 en dus is het bewijsvermoeden van artikel 7.1.0b daarop niet van toepassing.

Artikel 7.1.0c. Ten behoeve van de duidelijkheid zijn het huidige derde tot en met vijfde lid van artikel 5.1 samengebracht in een opzichzelfstaande bepaling. Het artikel is inhoudelijk niet gewijzigd.

Artikel III, onderdeel F (artikel 7.2 Wtos)

Aan artikel 7.2 wordt de zinsnede 'onverminderd artikel 9.8b, derde lid', toegevoegd om duidelijk te maken dat de artikelen 7:2 tot en met 7:9 van de Awb niet gelden voor deze wet, met uitzondering van het horen bij de beslissing tot definitieve uitsluiting, welke is geregeld in artikel 9.8b.

Artikel III, onderdeel G (artikelen 9.1a en 9.1b Wtos)

Artikel 9.1a

Met dit nieuwe artikel wordt geregeld dat toezichthouders kunnen worden aangewezen met de bevoegdheid toe te zien op de naleving van de Wtos en de daarop gebaseerde regelgeving (Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten, Regeling tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten). De minister van OCW zal ten aanzien van het toezicht op deze verplichtingen ambtenaren van DUO aanwijzen. Ook kunnen andere ambtenaren (van gemeenten of andere overheidsinstanties) of (particuliere) organisaties aangewezen worden, zoals ook nu het geval is voor het toezicht op artikel 1.5 van de WSF 2000.

Eerste lid. Het eerste lid geeft de grondslag voor aanwijzingsbesluiten van toezichthouders. Dat kan bij besluit van de minister, maar ook bij besluit van een college van B&W.

Tweede lid. Aanwijzing van toezichthouders die onder verantwoordelijkheid van een andere minister vallen, wordt gezamenlijk met die andere minister gedaan.

Derde lid. Een aanwijzingsbesluit wordt in de Staatscourant gepubliceerd.

Vierde lid. De bevoegdheden tot monsterneming en doorzoeking van voertuigen (5:18 en 5:19 Awb) worden niet overgenomen omdat die bevoegdheden voor de toezichtspraktijk van de Wtos niet nodig zullen zijn.

Artikel 9.1b

Met artikel 9.1b wordt de uitwisseling van toezichtsinformatie geregeld naar het model van artikel 9.1b van de WSF 2000. Bij de introductie van dat artikel in de Wet van 17 november 2011 tot wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met het treffen van diverse maatregelen ter bestrijding van het ten onrechte ontvangen van de uitwonendenbeurs (Stb. 2011, 579) werd daarbij het volgende toegelicht ten aanzien van de gebruikte gegevens:

Het gaat om een minimale set van persoonsgegevens, namelijk het burgerservicenummer, de geboortedatum en het GBA-adres [thans BRP-adres]. De laatste twee gegevens worden gebruikt ter controle van het burgerservicenummer en kunnen, als blijkt dat deze controle niet nodig is, op termijn achterwege blijven. Nadat het onderzoek is uitgevoerd zullen de resultaten van de adrescontroles worden teruggekoppeld aan DUO. Qua uitwisseling van persoonsgegevens zal het wederom gaan om dezelfde gegevens aangevuld met, indien dit bij de gemeente bekend is, het correcte GBA-adres van de student en diens ouders. Gegevensuitwisseling geschiedt onder meer op basis van selectie van personen middels een risicoprofiel, waarbij tevens sprake is van een beperkte set van uit te wisselen persoonsgegevens. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de vereisten van een goede bescherming van persoonsgegevens. Voor het geval gebruik wordt gemaakt van de diensten van andere instanties zal dezelfde procedure worden gevolgd.

Eerste lid. Toezichthouders wisselen de toezichtsinformatie met het ministerie uit ten behoeve van de handhaving door DUO, waarbij tevens het burgerservicenummer wordt meegeleverd.

Tweede lid. Net als voor de WSF 2000 een en ander kan worden uitgewerkt in het BSF 2000, kunnen ook in het BTOS nadere regels worden gesteld.

Artikel III, onderdeel H (artikel 9.2 Wtos)

In het derde lid van artikel 9.2 wordt geëxpliciteerd dat leerlingen en studenten niet alleen verplicht zijn om uit zichzelf inlichtingen over zichzelf te verstrekken die zouden kunnen leiden tot minder tegemoetkoming, maar ook als het verstrekken van die inlichtingen zou kunnen leiden tot de conclusie dat er geen aanspraak (meer) bestaat op tegemoetkoming of dat er nooit aanspraak is geweest. Hetzelfde geldt voor inlichtingen die zouden leiden tot verhoging van het bedrag van de termijnbetalingen. Om duidelijk te maken wat de reikwijdte is van die plicht wordt 'aanvrager' vervangen door leerling, student of debiteur. Via artikel 1.1, derde lid, komt de aanvrager er weer bij.

Artikel III, onderdeel I (artikel 9.2a Wtos)

Eerste lid. De leerling, student of debiteur moet ervoor zorgen dat hij bereikbaar is voor DUO. De bereikbaarheid heeft als gevolg dat DUO haar toezichthoudende taak op de naleving van de wet goed kan uitvoeren. Het geeft DUO de mogelijkheid om bijvoorbeeld te zorgen dat een leerling, student of debiteur tijdig zijn TOS-schuld betaalt, een achterstallige schuld gemakkelijker kan worden teruggevorderd en controle van gegevens kan plaatsvinden in de situatie dat iemand bijvoorbeeld een basistoelage voor uitwonenden ontvangt.

Tweede lid. Een leerling, student of debiteur is bereikbaar voor DUO als hij (wijzigingen in) zijn contactgegevens onverwijld en schriftelijk doorgeeft aan DUO waardoor zijn actuele contactgegevens bij DUO bekend zijn. Onder contactgegevens wordt op dit moment in ieder geval verstaan een woonadres, woonplaats, e-mailadres en

telefoonnummer. Op grond van de Wet basisregistratie personen heeft de leerling, student of debiteur ook een aantal verplichtingen ten aanzien van zijn adres, waaronder de verplichting wijzigingen in zijn adres op te geven bij de gemeente. Nu DUO is aangesloten bij de basisregistratie personen hoeft de leerling, student of debiteur geen wijzigingen aan DUO door te geven die reeds blijken uit de basisregistratie personen. De verhuizing van een debiteur van het eerste adres buiten Nederland naar elk volgend adres buiten Nederland, blijkt daarentegen niet uit de basisregistratie personen; dat zal dus moeten worden doorgegeven. De leerling, student of debiteur kan ook zorgen dat hij via een derde voor DUO bereikbaar is. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarbij een leerling, student of debiteur de contactgegevens van zijn ouders doorgeeft aan DUO zodat zij, indien DUO contact met hen opneemt, aan DUO de actuele contactgegevens van kunnen doorgeven. Op deze manier is de leerling, student of debiteur tevens bereikbaar voor DUO. Het komt voor rekening van de leerling, student of debiteur indien hij via deze derde niet bereikbaar is.

Derde lid. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over wat onder contactgegevens wordt verstaan. Op voorhand wordt geen noodzaak gezien tot een nadere invulling van het begrip contactgegevens, maar wellicht dat in de toekomst ontwikkelingen plaatsvinden die dit wel noodzakelijk maken. Ook kunnen nadere regels worden gesteld bij ministeriële regeling over welke gegevens minimaal aan DUO moeten worden verstrekt. Op dit moment is het noodzakelijk dat in ieder geval woonadres, woonplaats, e-mailadres en telefoonnummer bekend zijn bij DUO. Het kunnen stellen van nadere regels biedt echter voor de toekomst ruimte voor andersoortige gegevens of minder contactgegevens. Tot slot kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de wijze van verstrekking van deze gegevens. Daarbij kan gedacht worden aan een verstrekking via 'Mijn DUO'.

Artikel III, onderdeel J (artikel 9.5 Wtos)

Eerste en tweede lid. Omdat artikel 9.6 van de WFS 2000 in de praktijk niet altijd ondubbelzinnig blijkt te zijn, verloopt gegevensuitwisseling soms moeizaam. Om die reden wordt artikel 9.6 van de WFS 2000 verduidelijkt en wordt gespecificeerd wat in ieder geval onder de uitvoering van die wet wordt verstaan. Dezelfde wijziging wordt ook doorgevoerd in artikel 9.5 van de Wtos. Het gaat nog altijd om gegevens die relevant zijn voor de goede uitvoering van de wet; in die zin is geen materiële wijziging beoogd. Zie verder de toelichting bij de wijziging van artikel 9.6 van de WFS 2000.

Derde lid. De gegevensuitwisseling die in het eerste lid is beschreven vindt in beginsel uit eigen beweging plaats, maar partijen zijn verplicht eraan mee te werken als de Minister van OCW daarom verzoekt. De minister dient daarbij na te gaan hoe de plicht tot verstrekking van gegevens zich verhoudt tot de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Dit geldt ook voor de andere betrokken bestuursorganen en toezichthouders. Zij moeten een afweging maken waarbij enerzijds het belang van de goede uitvoering van de wet en het toezicht en anderzijds het belang van de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer tegen elkaar worden afgewogen. Daarbij worden aspecten van proportionaliteit en subsidiariteit meegenomen.

Vierde lid. Ten behoeve van een goede uitvoering van gegevensuitwisseling kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden uitgewerkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het vaststellen van bepaalde verplichte gegevensuitwisseling en om de wijze waarop die gegevensuitwisseling plaats moet vinden. Welke gegevens wel en niet verplicht worden uitgewisseld, wordt getoetst aan het vierde lid. De wijze van gegevensverstrekking is ook op grond van het huidige artikel 9.5 reeds uitgewerkt in het Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (artikel 4). Artikel 4 van het Besluit tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten is na inwerkingtreding van de onderhavige wijziging gebaseerd op artikel 9.5, vierde lid.

Artikel III, onderdeel K (artikel 9.6 Wtos)

Artikel 9.6 is in het verleden vervallen waardoor dit artikelnummer opnieuw gebruikt kan worden. In het nieuwe artikel 9.6 is geregeld dat de bepaling in de WSF 2000 betreffende gegevensuitwisseling bij Nederlandse studieschulden van overeenkomstige toepassing is op de Wtos.

Artikel III, onderdeel L (paragraaf 9.3 Wtos)

Net als in paragraaf 9.3 van de WSF 2000 bevat ook paragraaf 9.3 met ingang van de voorgestelde wijzigingen twee bepalingen over het ontstaan van een bestuursrechtelijke geldschuld (artikelen 9.7 en 9.8) en twee bepalingen over de bestuurlijke boete (nieuwe artikelen 9.8a en 9.8b).

Artikel III, onderdeel M (artikelen 9.8a tot en met 9.8c Wtos)

Artikel 9.8a

Met onderhavig artikel wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 5:44, tweede lid, van de Awb biedt om niet strafrechtelijk op te treden, terwijl dat wel tot de mogelijkheden behoort. De casus wordt aldus niet eerst voorgelegd aan een officier van justitie, maar in beginsel bestuursrechtelijk afgedaan. Uitzondering is het geval waarin de weg van het strafrecht wel opportuun wordt geacht, zie daarover het algemeen deel van deze toelichting.

Eerste lid. Met dit artikellid wordt de bestuurlijke boete ingevoerd voor de situaties waarin de leerling, student of debiteur niet of niet binnen de daartoe gestelde termijn aan zijn inlichtingenplicht ex artikel 9.2, eerste en derde lid, voldoet. Zo dient de leerling, student of debiteur bijvoorbeeld wijzigingen in de omstandigheden die kunnen leiden tot geen of minder tegemoetkoming, of tot verhoging van het bedrag van de termijnbetaling tijdig door te geven aan DUO. Ook dient de leerling, student of debiteur volledig te zijn in het verstrekken van inlichtingen. In die gevallen kan maximaal een bestuurlijke boete van 10% van het ten onrechte ontvangen bedrag aan tegemoetkoming of het te weinig terugbetaalde bedrag worden opgelegd. Het betreft een kan-bepaling. Indien dat gelet op de omstandigheden redelijk is, kan worden afgezien van boeteoplegging en kan in plaats daarvan een waarschuwing worden gegeven.

Tweede lid. Met dit artikellid wordt de bestuurlijke boete ingevoerd voor de situaties waarin de leerling, student of debiteur onjuiste gegevens aan DUO verstrekt die hebben geleid tot de toekenning van tegemoetkoming, toekenning van meer tegemoetkoming of tot verlaging van het bedrag van de termijnbetaling. In die gevallen kan maximaal een bestuurlijke boete van 50% van het ten onrechte ontvangen bedrag aan tegemoetkoming of het te weinig terugbetaalde bedrag worden opgelegd. Het betreft een kan-bepaling. Indien dat gelet op de omstandigheden redelijk is, kan worden afgezien van boeteoplegging en kan in plaats daarvan een waarschuwing worden gegeven.

Derde lid. Om onredelijke beboeting van overtredingen van leerlingen, studenten of debiteuren te voorkomen wordt in het vierde lid een beperking van de boetegrondslag opgenomen. In de gevallen waarin de minister van OCW zelf de benodigde authentieke gegevens uit een register kan halen, bestaat geen boetebevoegdheid. Uitzondering daarop vormt de situatie waarin de registers gevuld zijn met gegevens die in strijd met de waarheid door de leerling, student of debiteur zijn aangeleverd, of niet juist zijn als gevolg van het nalaten van de leerling, student of debiteur de benodigde informatie aan de bevoegde instantie te verstrekken.

Tot slot een algemene toelichting op de bevoegdheden die in dit artikel worden geregeld. Het betreft een kan-bepaling. Indien dat gelet op de omstandigheden redelijk is, kan worden afgezien van boeteoplegging en kan in plaats daarvan een waarschuwing worden gegeven. Zo wordt een boete bij 'zelfmelding' van een overtreding binnen vier maanden niet redelijk geacht. In dat geval wordt een waarschuwing gegeven als de overtreding niet reeds door DUO was geconstateerd. Ook wordt een boete onredelijk geacht wanneer de student of debiteur minder dan €1500 teveel heeft gehad of minder dan 4 maanden onterecht aanspraak heeft gemaakt op een regeling binnen de studiefinanciering. Voor de boetebevoegdheid in het derde lid – waarbij geen sprake is van een benadelingsbedrag of zelfmelding – is een waarschuwing bij de eerste keer dat een dergelijke overtreding wordt geconstateerd redelijk. Er wordt in beginsel slechts één keer gewaarschuwd.

Artikel 9.8b

Eerste lid. In geval van recidive wordt het van toepassing zijnde boetepercentage van die tweede overtreding verhoogd met 25%. Het boetepercentage kan dus 35% van het benadelingsbedrag worden, als de overtreding valt onder artikel 9.8a, eerste lid, of 75% als de overtreding valt onder artikel 9.8a, tweede lid. De eerdere overtreding moet onherroepelijk zijn vastgesteld om bij een daarna gepleegde overtreding van recidive te kunnen spreken.

Tweede en derde lid. In uitzonderlijke gevallen kan naast of in plaats van de boeteoplegging bij recidive tevens worden besloten om de leerling, student of debiteur uit sluiten van verdere aanspraken op tegemoetkoming, of onderdelen daarvan (zoals de basistoelage voor een uitwonende). Daar wordt zeer terughoudend mee omgegaan gelet op de impact op de toegankelijkheid van het onderwijs. Zie verder het algemeen deel van de toelichting ten aanzien van de bijbehorende belangenafweging. Alvorens wordt besloten tot definitieve uitsluiting, wordt de leerling, student of debiteur in de

gelegenheid gesteld te worden gehoord. Dit is conform de procedures die in de Awb zijn geregeld voor het horen van de betrokkene over een voorgenomen besluit in de bezwaarfase.

Artikel 9.8c

Eerste lid. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het bedrag dat is vastgesteld voor de derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht niet overschrijden. Gedacht wordt aan een maximaal bedrag van € 5.000.

Tweede lid. Het kan voorkomen dat een student probeert op basis van onjuiste gegevens een verhoging van studiefinanciering te krijgen of überhaupt in aanmerking probeert te komen voor studiefinanciering. Als die onjuistheden worden ontdekt voordat er studiefinanciering is uitbetaald is er nog geen herzieningsbedrag waar een boetepercentage over kan worden berekend. Het bedrag van de bestuurlijke boete mag het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht niet overschrijden. Het bedrag is laag gehouden om dit soort aanvragen te ontmoedigen maar niet al te zwaar te bestraffen. Er is immers nog geen financieel voordeel voor de aanvrager. Gedacht wordt aan een maximaal bedrag van € 150.

Artikel III, onderdeel N (artikel 11.3a Wtos)

Met de voorgestelde wijziging wordt afgeweken van de verjaringstermijn van 5 jaren zoals de Awb die kent. Als een debiteur niet voldoet aan de bereikbaarheidsplicht is de verjaringstermijn op grond van dit nieuwe artikel 10 jaren.

De overige bepalingen van afdeling 4.3.3 van de Awb inzake stuiting en verlenging van de verjaringstermijn zijn wel van toepassing.

Artikel III, onderdeel O (paragraaf 12.1 Wtos)

Ten behoeve van een inzichtelijke ordening van opeenvolgende overgangsbepalingen worden de overgangsbepalingen van 1 januari 2016 en eerder opgenomen in een aparte paragraaf.

Artikel III, onderdeel P (paragraaf 12.2, artikelen 12.16 t/m 12.19 Wtos)

Artikel 12.16

Vorderingen uit een herziening in de terugbetalingsperiode die het gevolg zijn van verwijtbaar handelen of nalaten van de debiteur worden met onderhavig wetsvoorstel direct opeisbaar. Dat geldt niet voor vorderingen uit een herziening naar aanleiding van handelen van een debiteur dat heeft plaatsgevonden voor de invoering het gewijzigde artikel 6.2, derde lid, Wtos met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.17

Betalingsachterstanden die zijn ontstaan voor de invoering van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering worden niet meegenomen in de bevoegdheid tot het direct opeisbaar maken van een deel van de toekomstige termijnbetalingen. De bevoegdheid tot het direct opeisbaar maken is in de Wtos opgenomen met de wijziging

van artikel 6.3 waarin ook artikel 6.21 van de Wsf 2000 van overeenkomstige toepassing wordt op achterstallige schulden in de zin van de Wtos.

De directe opeisbaarheid geldt aldus uitsluitend voor nieuwe betalingsachterstanden die zijn ontstaan na de invoering van het nieuwe artikel 6.21 Wsf 2000 met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering.

Artikel 12.18

De bestuurlijke boete ziet niet op overtredingen die zijn gepleegd vóór invoering van het nieuwe artikel 9.8a Wtos met de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering. Wanneer een overtreding voortduurt, zoals het niet bekend maken dat de leerling (weer) bij de TOS-ouders woont, kan de overtreding worden beboet met ingang van de datum van inwerkingtreding. Het boetebedrag wordt in dat geval berekend over het onterecht verkregen voordeel dat is verkregen per de datum van inwerkingtreding. Als in dit voorbeeld de leerling dus per juni weer thuis (bij de TOS-ouder) is gaan wonen, de wet in werking treedt per september en in oktober bij een adrescontrole wordt vastgesteld dat de leerling in afwijking van de inschrijving in de BRP (weer) bij de TOS-ouder woonachtig is, wordt het boetebedrag berekend over de onterecht ontvangen toelage voor een uitwonende vanaf september.

Artikel 12.19

Ten aanzien van betalingsachterstanden die zijn ontstaan voor de invoering van het nieuwe artikel 11.3a de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering wordt de verjaringstermijn niet verlengd. De verlengde verjaringstermijn geldt aldus uitsluitend voor betalingsachterstanden die na de invoering van de Wet versterking handhaving en inning studiefinanciering zijn ontstaan.

Artikel IV. Inwerkingtreding

De verschillende maatregelen uit onderhavig wetsvoorstel zijn grotendeels niet gebonden aan collegejaar- of kalenderjaarsystematiek. Waar mogelijk zullen zij dus in werking treden op het eerstvolgende vaste verandermoment, nadat een redelijke bekendmakings- en invoeringstermijn is verstreken. De inwerkingtreding zal worden uitgewerkt en toegelicht in een inwerkingtredingsbesluit.

Artikel V. Citeertitel

Ten behoeve van de leesbaarheid van de verschillende overgangsbepalingen die zijn opgenomen in de Wsf 2000, Wtos en Wsf BES en ten behoeve van de herkenbaarheid van dit wetsvoorstel in het maatschappelijk verkeer is een citeertitel opgenomen.

Maatregel + omschrijving	Gewijz. art. Wsf 2000	Gewijz. art. Wsf BES	Gewijz. art. Wtos
1. Bereikbaarheidszorgplicht	9.2a	7.1a	9.2a
2. Verlenging verjaringstermijn bij niet voldoen aan bereikbaarheidszorgplicht	11.4	8.5	11.3a
3. Directe opeisbaarheid grove wanbetaler	§6.3, art. 6.21, art. 10.3a	4.14	6.3
4. Directe opeisbaarheid ten onrechte verkregen voordeel (verwijtbaar handelen)	6.17	4.13	6.2
5. Creëren juridische basis voor samenwerking en gegevensuitwisseling met andere landen	9.6b, 9.6c, 9.6d	7.4, 7.40a, 7.4.0b	9.6

Maatregel + omschrijving	Gewijz. art. WSF 2000	Gewijz. art. Wsf BES	Gewijz. art. Wtos
6. Versterken juridische basis voor gegevensuitwisseling met andere Nederlandse overheden.	9.1b, 9.2, 9.6	7.1, 7.3	9.2, 9.5,
7.1. Uitbreiden toezichthouderschap	9.1a, 1.1	§7.0, 7.0a, 7.0b, 9.3	9.1a, 9.1b,
7.2. Bestuurlijke boete	9.9a, 9.9b, 7.1, 9.9, 9.9a, 12.14	5.1 (3 ^e en 4 ^e lid), Hs7, §7.2a, 7.4b, 7.4c, 7.4d, 8.4	7.1, §9.3, 9.8a, 9.8b, 11.1,
9. Flexibel aflossen debiteuren in het buitenland	6.9	n.v.t.	via art. 6.3
10 e.v. Wetstechnische verduidelijkingen en verbeteringen	1.1, 7.1, 7.3	1.1 (3 ^e lid), 5.1, opschrift Hoofdstuk 7, 7.1 (3 ^e lid), 8.1 (3 ^e lid), 8.4	1.1 (3 ^e lid), 6.3, 7.1, opschrift paragraaf 9.3
11. Overgangsrecht	§12.4, 12.26, 12.27, 12.28, 12.29	§9.3, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8	§12.12, 12.16, 12.17, 12.18, 12.19

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven